

soite

Ihminen keskiössä
Individen i centrum

Tilinpäätöskertomus 2020

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalvelukuntayhtymä | Mellersta Österbottens social- och hälsövärdssamkommun

Hallitus: 29.03.2021
Valtuusto: 24.05.2021

1 Sisällys

1	Sisällys.....	2
2	Toimitusjohtajan katsaus.....	4
3	Kuntayhtymän luottamushenkilöhallinto.....	6
	3.1 Valtuusto	6
	3.2 Hallitus.....	7
	3.3 Tarkastuslautakunta.....	7
	3.4 Ruotsinkielinen jaosto	8
	3.5 Yksilöasioiden jaosto	8
4	Johtajaylilääkäriin katsaus	9
5	Johtajaylihoitajan katsaus	10
6	Sosiaalijohtajan katsaus.....	11
7	Talousarvion toteutuminen.....	13
	7.1 Toimintatuotot	14
	7.2 Toimintakulut	14
	7.3 Arviointia tulevasta todennäköisestä kehityksestä.....	20
	7.4 Hallituksen esitys valtuustolle tuloksen käsittelystä.....	21
8	Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	22
	8.1 Selonteon taustaa	22
	8.2 Arvioinnin ja valvonnan suorittaminen	22
	8.3 Sisäisen tarkastuksen organisointi 2020	23
9	Asiakas- ja potilasnäkökulman toteutuminen ja palvelun laatu	24
10	Henkilöstötilinpäätös.....	25
	10.1 Henkilöstön määrä ja rakenne	25
	10.2 Henkilöstön ikärakenne ja sukupuolirakenne	26
	10.3 Eläkkeelle siirtyminen.....	27
	10.4 Poissaolot	27
	10.5 Työterveyshuolto	31
	10.6 Henkilöstöetuudet.....	32
	10.7 Työhyvinvointi ja turvallisuus.....	32
	10.8 Resurssikeskus ja rekrytointi 2020.....	33
11	Kuntayhtymän BSC-kortti ja tavoitteiden toteutuminen	34
	11.1 Henkilöstöön ja osaamiseen kohdistuvat tavoitteet ja toimenpiteet	34
	11.2 Prosesseihin kohdistuvat tavoitteet ja toimenpiteet.....	35
	11.3 Asiakkaisiin kohdistuvat tavoitteet ja toimenpiteet	36
	11.4 Talouteen ja vaikuttavuuteen kohdistuvat tavoitteet ja toimenpiteet	37
12	Toimialueiden toiminnan muutokset ja tavoitteiden toteutuminen.....	38
	12.1 Terveiden ja sairaanhoidon palvelut.....	38
	12.1.1 Toiminnanmuutokset.....	40
	12.1.2 Henkilöstön näkökulma	43
	12.1.3 Prosessien näkökulma.....	44
	12.1.4 Asiakas- ja potilasnäkökulma	45
	12.1.5 Talous- ja vaikuttavuusnäkökulma.....	46
	12.2 Hoidon ja hoivan palvelut	47
	12.2.1 Toiminnanmuutokset, hoito ja hoiva	49
	12.2.2 Henkilöstön näkökulma	51
	12.2.3 Asiakas- ja potilasnäkökulma	53

12.2.4	Talous ja vaikuttavuusnäkökulma	54
12.3	Perheiden palvelut	55
12.3.1	Toiminnanmuutokset	58
12.3.2	Henkilöstön näkökulma	62
12.3.3	Prosessien näkökulma	66
12.3.4	Asiakas- ja potilasnäkökulma	73
12.3.5	Talous- ja vaikuttavuusnäkökulma	76
12.4	Vammaispalvelut	79
12.4.1	Toiminnanmuutokset 2020	81
12.4.2	Henkilöstön näkökulma	83
12.4.3	Prosessien näkökulma	84
12.4.4	Asiakas- ja potilasnäkökulma	85
12.4.5	Talous- ja vaikuttavuusnäkökulma	86
12.5	Johdon tuki ja tuotannolliset tukipalvelut	87
12.5.1	Toiminnanmuutokset	89
12.5.2	Henkilöstön näkökulma	90
12.5.3	Prosessin näkökulma	91
12.5.4	Asiakas- ja potilasnäkökulma	92
12.5.5	Talous- ja vaikuttavuusnäkökulma	93
13	Tilastokatsaus	94
13.1	Suoritettavien toteutuminen 2020	94
14	Tilinpäätös	95
14.1	Käyttötalouden ja investointiosan toteutuminen	95
14.2	Rahoitusosan toteutuminen	97
14.3	Tuloslaskelma	98
14.4	Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	99
14.5	Tase	100
14.6	Konsernituloslaskelma	102
14.7	Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	103
14.8	Konsernitase	104
14.9	Tilinpäätöksen liitetiedot	106
14.10	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	108
14.11	Tasetta koskevat liitetiedot	109
14.12	Kuntayhtymän kokonaistulot ja –menot	114
14.13	Kuntien osuudet kuntayhtymän varoihin	115
14.14	Tuloslaskelma toimialueittain	116
14.15	Toteutuminen lajeittain	119
14.16	Kuntien palvelumaksut 1.1.-31.12.2020	121
14.17	Soiten suoritehinnastoon perustuva jäsenkuntalaskutus 1.1. – 31.12.2020	122
14.18	Soiten suoritehinnastoon perustuva sopimuskuntalaskutus 1.1. – 31.12.2020	124
14.19	Kuntaraportti	126
14.20	Muut eriytetyt laskelmat	127
14.21	Luettelo kirjanpito- ja tositteiden lajeista	128
14.22	Allekirjoitukset	129

2 Toimitusjohtajan katsaus

Takana on Soiten neljäs toimintavuosi. Vuosi muodostui värikkäämmäksi kuin kukaan osasi etukäteen aavistaa. Vuoteen lähdettiin ajatuksella toiminnan kehittämisestä, toiminnallisen integraation edelleenvahvistamisesta mutta myös toteuttamaan budjetissa edellytetyjä säästöjä. Ensimmäiset kuukaudet toteutuivat suunnitellusti ja mm lomapalkkavelkaa pienennettiin tietoisin toimin pitämällä lomia.

Maaliskuun perjantai, 13.3.2020 käynnisti Soitessa uuden vuoden. Korona-epidemia saavutti Suomen ja nopeasti myös Soiten alueen. Kaivettiin pöydille varautumis- ja pandemiasuunnitelmat, mutta samalla nähtiin heti, että vastassa oleva ”tuntematon vihollinen” ei käyttäytynyt niin kuin suunnitelmassa oli ajateltu. Oli luotava kokonaan uusi malli testata, suojautua, hoitaa ja johtaa. Aluksi ohjeistuksia päivitettiin valtakunnallisesti ja myös meillä päivitettiin, parhaimpina kahdesti. Sairaalassa varauduttiin hoitamaan eristetyksi korona-positiivisia erittäin vaativia potilaita ja varauduttiin kuolonuhreihin. Käynnistettiin suojainvarusteiden hankinta ja ideoitin vaihtoehtoistuotteita, koska maailmanmarkkinatilanteessa suojaimien saatavuus oli lähes olematon. Tänä keväänä etsimme sopivia kangaslaatuja paikallisesti ommeltaviin suojamaskeihin ja teimme kissanhiekasta sukkahousupussukoihin kosteudenkerääjiä suojaimien uudelleenkäytön ja keräilyn mahdollistamiseksi.

Tavanomaisen hallintosäännön mukaisen johtamisjärjestelmän rinnalle nostettiin nopeasti erillinen korona-valmiusryhmä ja korona-johto. Myöhemmin ministeriön päätöksellä alueelle perustettiin myös viranomaisyryhmä, joka teki alueellisesti mm pandemian hallintaan liittyviä kansa-laissuosituksia. Yhteistyö kuntien kanssa tiivistyi. Alueen ihmisten luottamus korona-suosituksia kohtaan oli valtakunnallisesti arvioitunakin poikkeuksellisen uskollista – Soiten alueella muodikkain pukeutumismuoto syksystä joulun oli hengityssuojain. Ja hyvä niin! Korona-tautitilanne Soiten alueella säilyi kohtuullisen rauhallisena valtakunnallisen tilanteen heikentyessä uudelleen loppuvuonna rauhallisen kesän jälkeen. Maaliskuussa kuvitelma oli, että tilanne rauhoittuu kesään mennessä, vuoden vaihtuessa uuteen oli korona kuitenkin edelleen keskellämmme. Korona-jäljityksestä, karanteenipäätöksistä, suojauksista, varoetäisyyksistä, käsidesistä ja kokoontumisrajoituksista oli tullut meille ”uusi normaali”.

Kulunut korona-vuosi ja kriisi kirkasti Soiten järjestelmän toimivuuden vahvuudet ja riskit. Kriisi punnitsee organisaation toimivuutta. Tässä vaiheessa kokemus on, että alueellinen ja integroitu, keskitetysti kokonaisjohdettu sote-toimija selviää pandemian kaltaisista kriisistä paremmin kuin moni muu. Toisaalta meille vahvistui käsitys siitä, että Soiten kokoinen alueellinen toimija on ”sopivan kokoinen”.

Keskustelu luottamuksesta jatkui kuitenkin edelleen. Vuoden aikana valtuustopöydällä oli käsiteltävänä myös Soiten johdon luottamukseen pohjautuvia epäilyjä ja esitys tilapäisen valiokunnan perustamisesta. Valiokunnan tai ylimääräisen tilintarkastuksen sijaan aloitteet johtivat sisäisen tarkastuksen roolin vahvistamiseen sekä kiinnitettiin erityistä huomiota hankintaprosessien tarkentamiseen ja valvontaan.

Vuoteen lähdimme tavoitteena miljoonasäästöt. Useimmat suunnitellut toiminnalliset ja säästöihin pyrkivät toimintamuutokset kuitenkin kariutuivat koronan tultua arkeen. Hetkellisesti keväällä jouduimme ajamaan alas laajasti perustoimintoja niin leikkaustoiminnassa, hammashoidossa kuin neuvolassa tai vammais- ja sosiaalitoimen palveluissa, myös kuljetuspalveluissa. Nämä toiminnan alasarjat tuottivat jäsenkunnille säästöjä, toisaalta keskeytetty palvelu johti hoitojonoihin ja myöhemmin lisärahoituksella näiden purkuun, mutta myös uhkaan ihmisten hyvinvoinnin heikkenemisestä ja riskiin yhä kasvavista korjaavien palveluiden tarpeesta.

Merkittävin terveydenhuollon hoitojono syntyi hammashoittoon. Pitkälti arvailujen varaan jäi kysymys siitä, millaisia lisäkustannuksia ja inhimillistä epävarmuutta synnytti koronavuoden palvelupuute erityisesti sosiaalihuollossa. Yksinäisyys ja eristyneisyys näkyvät hitaammin kasvavana tuen ja hoidon tarpeena. Taloudellisesti vuosi osoittautui mahdollottomaksi ennakkoida. Lähes kaikki suunnitelmat osin pettivät, osin muuttivat muotoan-

sa. Soiten rahoituspohjaa tuli tukemaan valtion erikoissairaanhoidon kohdistama koronatuki 3,9 M€. Suurin osa koronatuesta kohdennettiin kuitenkin jäsenkunnille valtionosuuksina peruspalveluihin. Vuoden kuluessa tehtiin jäsenkuntalaskutukseen 5,0 M€ suuruinen lisätalousarvio, osin kattamaan budjetin yhteydessä tehtyjä osin nimeämättömiä säästökohteita, osin kattamaan muuttuneissa olosuhteissa mahdolltomaksi tulleita päätettyjä säästötoimia ja erityisesti yllätyksenä tulleita koronakustannuksia. Budjetti piti. Tilinpäätöksen yhteydessä jäsenkuntalaskutuksen kasvu edellisvuoteen jäi lopulta todella maltilliseksi, vain + 0,6 % tasolle. Edelleen kustannustaso ylittää kuitenkin jäsenkuntien kantokyvyn. Näin ollen Soiten valtuusto marraskuun lopun talousarvio kokouksessaan hyväksyi vuodelle 2021 merkittävän säästöbudjetin ja suunnitelmakaudelle 2021-2023 noin 11 – 13 M€ suuruisen talouden tasapainottamistehtävän.

Sote-uudistus eteni toimintavuonna askeleen eteenpäin ja uuden lainsäädännön valmistelu eteni 8.12.2020 hallituksen esitykseksi hyvinvointialueiden perustamisesta ja sote-lainsäädännön uudistamisesta. Soite on osallistunut lainsäädännön valmistelutyöhön lausuntojen ja työryhmätyöskentelyn muodossa. Uusi malli sisältää vahvuuksia, mutta myös uhkia. Maakunnallinen hyvinvointialue kattaisi nykyisen Soiten alueen lukuunottamatta Kruunupyttä ja Reisjärveä. Uusi alueellinen sote-toimija nähtiin jatkumona Soite-kuntayhtymälle, mutta samalla kannettiin huolta siitä, miten Kruunupyyn asukkaiden palvelut voitaisiin turvata ainakin osin Soiten ajan kaltaisina ratkaisuin. Samoin käynnistettiin keskustelu Reisjärven asemasta. Samaan aikaan Soitessa jännettiin erikoissairaanhoidon keskittämisesetuksen etenemistä, vuodenvaihteen jälkeen saatiin positiivisia uutisia asetuksen muodossa, joka turvaa leikkaavan sairaalan toiminnan.

Osana sote-uudistusta toimintavuonna 2020 käynnistettiin Soitessa laaja hanketoiminta. Jo normaalisti Soiten vilkkaan hanketyön lisäksi käynnistettiin RU eli Rakennuudistushanke sekä TSOTEK -hanke. Integroituineessa sote-kuntayhtymässä hankkeet mahdollistivat laajan toimintojen kehittämistyön käynnistämisen. Tiedolla johtaminen, digitaalisten palveluiden käytön laajentaminen ja kehittäminen, uudenlainen sote-keskus malli ja vastaanottopalveluiden prosessi, osallistava johtamis- ja työkuultuuri jne. Hankkeet toivat odotettua taloudellista tukea Soiten perustoiminnan kehittämiseen. Hankkeet rakennettiin tiiviiksi osaksi Soiten strategisia tavoitteita ja johtamista.

Takana on Soiten, ja ehkä koko kuntayhtymän historian yllätyksellisin vuosi. Soite osoitti myös pandemia-kriisissä vahvuutensa. Otimme digi- ja etäloikan, mutta myös paljon enemmän. Takana on rankka, mutta onnistunut vuosi. On paljon aihetta kiitokseen. Tänä päivänä suurin kiitos kuuluu Soiten sitoutuneelle ja mukautumisvalmiille henkilöstölle. Väki epävarmuudenkin keskellä jaksoi taistella perustehtävänsä äärellä, kehittäen sitä ja tarvittaessa joustuen siirtyä sinne, missä tarve kulloinkin oli suurin. Korona kosketti jokaista soitelaista. Se muutti jokaisen meidän arkipäivää ja työtä.

Lämmin Kiitos juuri Sinulle, soitelainen!

Minna Korhikoski-Västi
toimitusjohtaja

3 Kuntayhtymän luottamushenkilöhallinto

3.1 Valtuusto

Valtuustolla oli vuonna 2020 neljä kokousta, joissa käsiteltiin yhteensä 44 asiaa.

Valtuusto 2017 - 2021

Kunta	Jäsen	Varajäsen
Halsua	Jussi Karhulahti	Leena Hietalahti
Kannus	Katri Kykyri Pauli Haaponiemi	Piia Rautiola Pekka Hämäläinen
Kaustinen	Kai-Eerik Käsälä Eija Seppä	Vesa Paavola Helinä Tuomela
Kokkola	Raimo Hiltunen Sari Innanen, pj Tapio Pajunpää Riitta Rahkola Tarja Harju-Karhula Esa Kant Kristiina Teerikangas, I vpj Anna Nurmi-Lehto Hans Snellman Camilla Wikman Pirkko Häli 27.9.9.2020 asti Hanna-Lea Ahlskog 28.9.2020 eteenpäin Pertti Korvela Tarja Palosaari Milla Marika Forsell-Tast	Jyrki Ojala Tapani Hankaniemi Petri Tofferi Johanna Paloranta Matti Uusitalo Erkki Mustasaari Emilia Teerikangas Esa Yli-Hallila Mats Brandt Marlén Timonen Teija Muuraiskangas 9.2.2020 asti Hanna-Lea Ahlskog 10.2-27.8.2020 Jaana Kallio 28.9.2020 alkaen Pirita Kylmä Pekka Puolimatka Johanna Laakso
Kruunupyä	Peter Svartsjö, II vpj Sixten Dahlvik	Inger Wistbacka Monica Ahlstrand
Lestijärvi	Susanna Hakala	Jukka-Pekka Tuikka
Perho	Tapio Peltokangas	Esa Kalliokoski
Toholampi	Ilkka Piispanen	Jukka Lintilä
Veteli	Jussi Torppa	Tuija Leivo-Rintakorpi
Reisjärvi (osajäsen)	Kaarlo Paavola	Antti Vedenpää

Sopimuskuntaedustaja: Pietarsaari: Marcus Suojoki, Evijärvi: Juha Alkio, Kinnula: Manu Toikkanen, Kalajoki: Kullervo Niemelä, Alavieska: Annikki Sipilä, Nivala: Esko Kangas

3.2 Hallitus

Vuonna 2020 hallitus kokoontui 17 kertaa ja käsitteli yhteensä 261 asiaa. Kokouksiin ovat jäsenten lisäksi osallistuneet valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat sekä kuntien nimeämät edustajat. Esittelijöinä hallituksessa ovat toimineet toimitusjohtaja Minna Korkiakoski-Västi, johtajaylilääkäri Pirjo Dabnell, sosiaalijohtaja Tarja Oikarinen-Nybacka, johtajaylihoitaja Piia Kurikkala. Pöytäkirjanpitäjänä on toiminut vs hallintolakimies Vilma Kiilunen.

Hallitus 2017 - 2021

Jäsen	Varajäsen
Veikko Laitila, pj, Kokkola	Riitta Rahkola, Kokkola
Pekka Nurmi, I vpj, Kokkola	Max Björkskog, Kokkola
Tomi Kivelä, II vpj, Kokkola	Jari Mäkelä, Veteli
Anneli Palosaari, Kokkola	Paula Pensaari, Kokkola
Anja Törmä, Kannus	Piia Rautiola, Kannus, valittu 21.10.19 valtuustossa (ent. varaj. Tuija Leivo-Rintakorpi)
Antti Hietaniemi, Perho	Esa Kalliokoski, Perho
Tuija Leivo-Rintakorpi, Veteli, valittu 21.10.19 valtuustossa (ent. jäsen Piia Rautiola)	Erkki Lassila, Veteli
Marjo Salmi, Kokkola	Seija Haapalehto, Kokkola
Mauri Lahti, Kokkola	Markku Luomala, Kaustinen
Jaana Kallio, Kokkola	Pirkko Häli, Kokkola 18.10.2020 asti
	Hanna-Lea Ahlskog, Kokkola 19.10.2020 alkaen
Mats Brandt, Kokkola	Hans Snellman, Kokkola

Kuntien nimeämät edustajat hallituksen kokouksissa:

Halsua: Timo Pärkkä, varalla Petri Hotakainen, Kaustinen: Kai-Eerik Käsälä, varalla Eija Seppä, Kruunupyy: Bengt-Johan Skullbacka, varalla Sixten Dalvik, Lestijärvi: Sirpa Parkkila, varalla Pekka Tuikkanen, Reisjärvi: Jyrki Halonen, varalla Teuvo Nyman, Toholampi: Jukka Lintilä, varalla Ville Suomala, Veteli: Jussi Torppa, varalla Tuija Leivo-Rintakorpi (Vetelillä ei erikseen kuntaedustajaa 21.10.19 jälkeen, kun Tuija Leivo-Rintakorpi valittu hallituksen jäseneksi)

3.3 Tarkastuslautakunta

Vuonna 2020 lautakunta kokoontui 14 kertaa ja käsitteli 87 asiaa. Kuntayhtymän tilintarkastajana on toiminut BDO Auditor OY:n JHTT Asko Vanhatupa Kokkolasta.

Tarkastuslautakunta 2017 - 2021

Jäsen	Varajäsen
Ilkka Piispanen, pj, Toholampi	Jussi Karhulahti, Halsua
Tarja Harju-Karhula, vpj, Kokkola	Esa Kant, Kokkola
Katri Aro, Kannus	Mirja Kallio, Kokkola
Johanna Järvelä, Veteli	Elli Ukskoski, Perho, valittu 27.5.19 valtuustossa (ent. varaj. Minerva Rannila, Perho)
Kari Harju, Kruunupyy	Peter Svartsjö, Kruunupyy

3.4 Ruotsinkielinen jaosto

Vuonna 2020 jaosto kokoontui 6 kertaa ja käsitteli 64 asiaa. Ruotsinkielisessä jaostossa on esittelijänä toiminut kehittämisjohtaja Jussi Salminen ja sihteerinä Mikaela Smeds.

Ruotsinkielinen jaosto 2017 - 2021

<u>Jäsen</u>	<u>Varajäsen</u>
Hans Snellman, pj, Kokkola	Christer Sourander, Kokkola
Jesper Sundström, vpj	Maria Södergård-Sundell, Kokkola
Susanne Hongell, Kruunupyö	Liane Byggmästar, Kruunupyö
Tapani Myllymäki, Kruunupyö	Anne-Maria Hästbacka, Kruunupyö
Carita Söderbacka, Kruunupyö	Ulla-Maria Åstrand, Kruunupyö
Teija Muuraiskangas, Kokkola	Johan Candelin, Kokkola
2.6.2020 asti	
Hanna-Lea Ahlskog, Kokkola	
2.6.2020 alkaen	
Max Björkskog, Kokkola	Pekka Nokso-Koivisto, Kokkola

3.5 Yksilöasioiden jaosto

Jaosto kokoontui 11 kertaa ja käsitteli 48 asiaa. Esittelijänä toimi kehittämisjohtaja Jussi Salminen.

Yksilöasioiden jaosto 2017 - 2021

<u>Jäsen</u>	<u>Varajäsen</u>
Seija Haapalehto, pj, Kokkola (2017-2019)	Marjo Salmi, Kokkola (2017-2019)
Marjo Salmi, pj, Kokkola (2020-2021)	Mauri Lahti, Marinkainen (2020-2021)
Erkki Lassila, vpj, Veteli	Antti Hietaniemi, Perho
Riitta Rahkola, Kokkola	Paula Pensaari, Kokkola
Anja Törmä, Kannus	Anneli Palosaari, Kokkola
Mats Brandt, Kokkola	Hans Snellman, Kokkola

4 Johtajaylilääkäriin katsaus

Vuonna 2020 toiminta alkoi vahvan kehittämisen merkeissä. Terveysasemien vastaanottojen uudenlainen toimintamalli otettiin pilottina käyttöön Kokkolan pääterveysasemalla. Toimintaa laajennetaan jatkossa kaikkiin Soiten vastaanottopisteisiin. Valtakunnallisen päivystysnumeron 116117 käyttöönoton valmistelu alkoi perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon moniammatillisena yhteistyöprojektina. Käyttöönotto tapahtui vuoden 2021 alussa.

Maaliskuussa covid-19 epidemia aiheutti äkkipysähdyksen normaaliin toimintaan. Keväällä lähes kaikki suunniteltu toiminta supistui huomattavasti. Nopean ja tehokkaan muutosprosessin ansiosta päästiin kuitenkin takaisin lähes normaaliin toimintaan ja loppuvuonna hoitoon pääsy palautui lähes normaalille tasolle. Jonoja jäi kuitenkin muutamille yksittäisille aloille, kuten hammashoittoon.

Alueen terveydenhuollon palvelujen kehittäminen ja vahvistaminen sai tukea valtakunnallisella tasolla heti vuoden alussa, kun leikkausmääriä vahvasti rajoittavaan keskittämissetukseen annettiin ministeriössä muutosehdotus. Asetusmuutoksen ansiosta keskussairaalan asema päivystävänä laaja-alaisena toimijana turvataan.

Keskussairaalan saneerausohjelma eteni suunnitellusti ja lokakuussa päästiin avaamaan uudet modernit leikkaussalit. Toiminnan tehostamisen ansiosta keväällä syntyneet leikkausjonot saatiin loppuvuodesta kirittyä, eikä leikkausvelkaa koronan takia jäänyt.

Synnytysten määrä nousi edelleen. Olemme Suomen kolmanneksi suurin keskussairaالاتasoinen synnytysyksikkö.

Lääkäritilanne pysyttelee Keski-Pohjanmaalla useilla aloilla huonona, pulaa on varsinkin yleislääketieteen, psykiatrian, synnytys- ja naistentautien, neurologian ja silmätautien aloilla.

Hoidon laatu on hyvä. Korvattujen potilasvahinkojen määrä on laskenut, jonka ansiosta vakuutusmaksut ovat useana vuonna peräkkäin laskeneet.

Pirjo Dabnell, johtajaylilääkäri

5 Johtajaylihoitajan katsaus

Vuosi 2020 oli hoitotyön näkökulmasta monella tavalla poikkeuksellinen vuosi. Päälimmäisenä nousee esille korona pandemian tuomat lukuisat muutokset toiminnassa, osaamisessa sekä henkilöstön riittävydessä. Alkuvuodesta tehdyt hoitotyön suunnitelmat ja strategiat jäivät osin toteutumatta koronan mukana tuomien uusien haasteiden vuoksi. Haastetta lisäsi myös se, että muutoksiin ei ehditty juurikaan valmistautua ja ratkaisuja haettiin tilannekohtaisesti ja ajoittain hyvinkin nopealla aikataululla.

Korona pandemiasta johtuen viime kevään aikana noin 200 hoitajaa perehdytettiin tai koulutettiin uusiin työtehtäviin. Osa heistä siirtyi työskentelemään toiseen yksikköön välittömästi perehdytyksen ja/tai koulutuksen jälkeen ja osa varautui siirtoon tarpeen ilmaantuessa. Lisäksi useissa yksiköissä perehdytettiin ja koulutettiin henkilöstöä hoitamaan uusia potilasryhmiä ja infektioinjastoja rakennettiin yksiköiden sisälle. Korona pandemia toi myös ihan uusia tarpeita ja kevään aikana mm. rakennettiin infektiovastaanoton toiminta ja avattiin korona puhelinneuvonta.

Kaiken tämän muutoksen keskellä hoitotyön resurssit ovat olleet tiukoilla ja resurssin tarve on kasvanut entisestään uusien toimintojen myötä. Soiten varahenkilöstö on ollut keskeisessä roolissa, kun olemme rakentaneet infektioinjastoja sekä varautuneet pandemian tuomiin muutoksiin toiminnoissa. Ulkopuolista rekrytointia on tehty aktiivisesti koko vuoden ajan ja opiskelijoiden merkitys hoitohenkilöstön riittävyteen on korostunut entisestään erityisesti kesän ja joulun aikana.

Onnistuneiden ratkaisujen taustalla on ollut äärimmäisen joustava ja ammattitaitoinen henkilöstö, jotka ovat rohkeasti siirtyneet uusiin tehtäviin ja joustaneet tarpeen mukaan potilaan/asiakkaan parhaaksi. Mukaan on mahtunut lukuisia onnistumisia ja huippuhetkiä. Mutta tietysti mukaan on myös mahtunut haasteita ja vaikeita tilanteita, jotka ovat vaatineet venymistä ja joustamista henkilökunnalta.

Vuoden 2020 aikana vietiin aktiivisesti eteenpäin avohoidon kehittämistä Yle-osastojen ja kotisairaalan yhteistyönä. 116117 puhelinpalvelu saatiin rakennettua niin, että toiminta on käynnistynyt vuoden 2021 alusta. Neurologian ja vaativan kuntoutuksen osastolla tehtiin suunniteltu viiden osastopaikan vähennys ja resurssia siirrettiin muihin yksikköihin ja tarpeisiin. Resurssikeskuksen toimintaa ollaan kehittämässä vastaamaan yhä enemmän yksiköiden nopeita tarpeita huomioiden pandemian esille nostamat muutostarpeet sekä kehittämiskohteet varahenkilöstöjärjestelmässä.

Piia Kurikkala, johtajaylihoitaja

6 Sosiaalijohtajan katsaus

Soiten sosiaalihuollossa vuosi 2020 lähti käyntiin hankevalmistelujen merkeissä. Valmisteltiin erityisesti Sotekeskus- ja Sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistus hankkeita ja asetettiin niille tavoitteita. Samalla aloitettiin muiden valtion kunnille ja kuntayhtymille suuntaamien hankerahojen hankesuunnitelmien tekeminen. Rahoitusta oli haettavissa mm. lastensuojelun kehittämiseen. Vuoden 2020 tilanne kuitenkin muuttui nopeasti, kun koronapandemia maaliskuun puolivälissä iski Suomeen ja koko maailmaan. Sen jälkeen kaikkea työtä, työtapoja, ihmisten kohtaamista jne. säätelivät pitkälti koronapandemiaan liittyneet toimet ja rajoitukset. Toimintaa pandemia ei kuitenkaan pysäyttänyt, vaan palvelutuotanto jatkui tai se sovitettiin uusiin toimintaraameihin.

Lapsiperheiden palveluohjauskokeilu sai helmikuussa 2020 uuden toimintamallin ja se avautui kaikille alueen ihmisille, asiakkaille ja viranomais toimijoille. Lapsiperheiden palveluohjaukseen yhdistettiin myös perheneuvolan asiakasohjaus. Puhelinajan lisäksi asiakkailla on käytössä sähköinen yhteydenottomahdollisuus, ns. Apu-Nappi. Palveluohjauksen yhteydenotoista suurin osa tuli vanhemmilta (66 %) ja ammattilaisilta (32 %). Lapsi itse tai perheen läheisverkosto ottivat myös yhteyttä, mutta heidän osuutensa oli vain noin 2,5 % kaikista yhteydenotoista. Vuoden aikana yhteydenotot lisääntyivät erityisesti syksyn aikana.

Edeltävinä vuosina Lape-hankeessa kehitetty yhteistyöfoorumi kuntien ja Soiten kesken, Lape-ohjausryhmä vakiinnutettiin yhteiseksi yhteistyökanavaksi Soiten ja alueen kuntien kesken. Työryhmä suuntaa ja linjaa lapsi- ja perhepalveluiden yhteistyötä ja toimia Soiten alueella sekä toimii pääosin kaikkien alueella toimivien lasten ja perheiden palveluihin liittyvien hankkeiden ohjaus-ryhmänä. Edellisinä vuosina yhteistyössä valmisteltu lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2020-2024 valmistui vuoden vaihteessa ja se hyväksyttiin alueen valtuustoissa vuoden 2020 aikana. Lapset puheeksi toimintamallin juurruttamista alueen toimijoiden keskuuteen jatkettiin. Koulutuksia järjestettiin ja kuntien kanssa asiaa pidettiin esillä Lape-yhteistyöryhmässä. Soite pyydettiin mukaan Itlan (Itsenäisyyden lasten rahasto) tukemaan Lapsuuden rakentajat kehittämishankkeeseen. Kehittämishankkeessa Lapset puheeksi toimintamallin käyttöä edistetään ja tuetaan sekä kunnissa että Soiten toiminnoissa.

Sosiaalihuollossa organisaatiomuutokset perheiden palveluissa ja vammaispalveluissa näyttivät toimivan hyvin ja selkeyttäneen sosiaalihuollon kokonaisuutta. Sosiaalihuollon toimijat ovat vuoden aikana miettineet paljon palvelujen yhtenäisyyttä asiakkaisiin päin sekä sitä, miten vältettäisiin päällekkäisen työn tekemistä. Myös asiakasprosessien jatkuvuus on tärkeätä turvata.

Sosiaalityöntekijät tilanne Soitessa kehittyi pääosin hyvään suuntaan, mutta edelleen erityisesti lastensuojelussa ja lapsiperheiden sosiaalityössä oli sosiaalityöntekijäpulaa. Asiaan on pyritty vaikuttamaan palkkaohjelmalla, kehittämällä työyhteisöjä, täydennyskoulutusjärjestelyillä ja työnohjauksella. Määräaikaisten sosiaalityön opiskelijoiden opintojen edistymistä tuettiin edelleen.

Onnistuneen hankevalmistelun jälkeen loppuvuoden aikana käynnistyi monia hankkeita ja Soite osallistuu hankkeiden kautta myös Pohjois-Suomen alueellisiin hankkeisiin, yliopistokeskuksen ja SonetBotnia yhteistyön kautta mahdollistuneisiin omaa aluetta laajempiinkin hankekokonaisuuksiin. Uusia hankkeita olivat mm. työkykyhanke, lastensuojelun kehittämishanke, jälkihuollon kehittämishanke, Pohjois-Suomen OT-keskus hanke, TASOS (taloussosiaalityö) hanke. Aikaisemmin käynnistyneistä hankkeista Enter-elämässä eteenpäin hanke jatkui, siinä keskitytään jalkautuvaan ja etsivään päihdetyöhön. Hanke ja Soiten toimijat laajasti eri palvelualueilla lisäsivät yhteistyötä.

Sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain mukaisia muistutuksia tehtiin 18 kpl (10 kpl vuonna 2019, 27 kpl vuonna 2018). Muistutuksista yhdeksän (9) koski lastensuojelua, yksi (1) perheiden sosiaalipalveluja, lapsiperheiden kotipalvelua, kaksi (2) vammaispalveluja, yksi (1) aikuissosiaalityötä ja viisi (5) vanhusten tehostettua palveluasumista. Muistutukset kohdistuivat sisällöllisesti työntekijöiden ja asiakkaiden kohtaamisen ja kuuntelemisen ongelmiin, prosessin toimivuuteen/toimimattomuuteen, palvelun sisältöön, palvelun toteuttamisen virheisiin, työntekijöiden toiminnan laillisuuteen. Muistutuksista käytiin aina keskustelu palvelualueen ja yksittäisten työntekijöiden kanssa. Muistutuksissa esiin nostettuja asioita hyödynnetään toiminnan kehittämisessä.

Sosiaalihuollon palveluhakemusten lakien ja ohjeiden määrittelemissä käsittelyajoissa aikuissosiaalityö, vanhustenhuolto ja lastensuojelu pysyivät varsin hyvin. Eniten asiassa on ollut ongelmia vammaishuollossa, mutta tilanne parani vuoden aikana paljon. Tähän vaikutti myönteisesti aikaisempiin toimintavuosiin verrattuna vammaispalvelujen parantunut ja vakiintunut henkilöstötilanne.

Sosiaalipäivystyksen toimintamallia kehitettiin edelleen toimintavuoden aikana, uusi toimintamalli otettiin käyttöön vuoden 2020-2021 vaihteessa. Uuden toimintamallin myötä sosiaalipäivystys siirtyi jatkuvaan ympärivuorokautiseen aktiivipäivystykseen. Tämä oli iso satsaus päivystystyöhön.

Sosiaalihuollon asiakastietojärjestelmän, Sosiaali Effican osalta tehtiin suunnitelmia sosiaalihuollon Kantaan siirtymisessä ja aloitettiin työ vanhojen, ennen yhteistä Efficaa käytössä olleiden järjestelmien tietojen siirtämiseksi Kantaan, jossa ne ovat jatkossa tallessa ja viranhaltijoiden käytettävissä. Myös uusia suunnitelmia Kanta-asioiden edistämiseksi tehtiin ja Rakenneuudistushankkeen kautta saatu rahoitus mahdollisti sen, että Kanta-kehittämiseen voitiin palkata vuoden lopulla vuodeksi 2021 projektipäällikkö vetämään seuraavaa Kantaan siirtymisen vaihetta.

Sosiaalihuollon vuosi Soiteissa oli täynnä koronaa ja siihen liittyviä pulmia, hankevalmistelua ja uusien hankkeiden käynnistymistä erityisesti syyskaudella. Kaikista koronatoimista ja –rajoituksista huolimatta sosiaalihuollon palvelut pystyttiin järjestämään joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta hyvin. Ryhmätoiminnot ja valtion viranomaisten päätöksellä erikseen suljettavaksi päätetyt palvelut olivat keväällä kiinni tai niissä jouduttiin noudattamaan kulloinkin voimassa olleita rajoituksia. Etäyhteydet, palvelujen järjestäminen ulkona ja varotoimien huomioiminen kaikessa työssä tulivat sosiaalihuollon ammattilaisille tutuksi. Myös etätöiden tekeminen lisääntyi. Tämä haastoi toimintatapoja ja asetti johtamiselle uusia vaatimuksia. Toisaalta uudet tavat toivat työyhteisöihin uutta mietittävää ja osin myös kyseenalaistivat tuttuja toimintatapoja.

Tarja Oikarinen-Nybacka, sosiaalijohtaja

7 Talousarvion toteutuminen

Soiten tilikausi 2020 oli nykytuotoisen sosiaalitoimen, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon integroivan kuntayhtymän neljäs tilikausi. Talousarvio vuodelle 2020 on rakennettu siten, että jäsenkuntien sote-kustannukset voivat kasvaa ainoastaan + 2,5 % vuoden 2019 ennakkoihin verrattuna eli tosiasiasa oikaistuun tilinpäätökseen 2019 verrattuna vähennystä -0,9 %. Lähtökohtaisesti talousarviossa pysyminen olisi edellyttänyt talouden tasapainottamisen toimenpiteiden täysimittaista käynnistämistä heti alkuvuodesta kustannuskasvun hillitsemiseksi. Talouden osalta vuosi 2020 on ollut kustannusten kannalta erittäin vaikeasti hallittavissa. Koronapandemia on vaikuttanut koko yhteiskunnan toimintaan, ja Soiten osalta siitä on seurannut varautumista ja torjuntaa, jotka ovat vaikuttaneet merkittävästi kuluja lisäävästi sekä toimintojen keskeytyksiä, joiden vaikutus kuluihin on ollut vähentävä.

Soiten tavoitteena on ollut jäsenkuntien tarvevakioitujen sote-kustannusten saattaminen maan keskiarvoon. Valtakunnalliset tarvevakioidut sote-kustannukset saadaan kovin myöhässä käyttöön ja tällä hetkellä meillä on tiedossa vasta vuoden 2018 tiedot. Vuonna 2018 Soiten indeksi on 100, eli ollaan saavutettu maan keskiarvo.

Valtuuston 30.11.2020 hyväksyi 5,0 M€ lisätalousarvion, jonka jälkeen Soiten jäsenkuntalaskutuksen raami vuonna 2020 oli 273,7 miljoonaa euroa. Tämä ei kuitenkaan toteutunut kokonaisuudessaan, lopullinen ylitys oli 4,0 M€ tai 1,5% alkuperäiseen talousarvioon verrattuna. Jäsenkuntalaskutuksen kokonaismääräksi muodostui 272,6 miljoonaa euroa. Tämä on vain 1,5 miljoonaa euroa tai 0,6 % prosenttia enemmän kuin vuoden 2019 vertailukelpoinen laskutus. Jäsenkuntalaskutuksen talousarvio vuodelle 2020 oli 268,7 M€, jolla tavoiteltiin -0,9 % prosentin vähennystä vuoteen 2019 verrattuna. Vertailuluvuissa 2019 on käytetty oikaistuja lukuja, joissa on eliminoitu kunnille palautettu 8,6 M€ ylijäämä. Vertailu oikaistuihin lukuihin antaa oikeamman kuvan eurojen ja toiminnallisten muutosten kehittymisestä.

Soiten vertailukelpoiset toimintatuotot kasvoivat edellisestä vuodesta 1,2 miljoonaa euroa (0,4%) ollen 344,3 M€. Näihin sisältyy valtiolta saatuja koronatukia yhteensä 3,9 M€. Vastaavasti vertailukelpoiset toimintakulut kasvoivat 0,1 M€ (0,0%) ollen 337,2 M€.

Investointimäärärahasta 13,8 M€, toteutui noin 11,6 M€ (toteumaprosentti brutto 83,9%). Investoinnit suhteessa kuntayhtymän toimintatuottoihin nähden ovat pienet, vuonna 2020 3,4 % toimintatuotoista.

KÄYTTÖTALOUS	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutunut 2020	Poikkeama	Tot %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	308 670 493	5 000 000	313 670 493	317 967 415,21	4 296 922	101,4
Maksutuotot	18 260 738	0	18 260 738	18 089 836,48	-170 902	99,1
Tuet ja avustukset	2 712 042	0	2 712 042	2 879 951,10	167 909	106,2
Muut tuotot	5 390 221	0	5 390 221	5 391 806,64	1 586	100,0
Yhteensä	335 033 494	5 000 000	340 033 494	344 329 009,43	4 295 515	101,3
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	137 610 871	5 000 000	142 610 871	145 297 456,85	2 686 586	101,9
Henkilöstösivukulut						
Eläkekulut	24 906 749	0	24 906 749	26 575 077,16	1 668 328	106,7
Muut henkilöstösivukulut	4 494 712	0	4 494 712	4 928 773,26	434 061	109,7
Palvelujen ostot piirin ulkop.	18 067 861	0	18 067 861	20 874 983,36	2 807 122	115,5
Palvelujen ostot	84 857 336	0	84 857 336	80 572 419,95	-4 284 916	95,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	25 984 443	0	25 984 443	28 232 427,33	2 247 984	108,7
Avustukset	15 336 890	0	15 336 890	15 271 504,23	-65 386	99,6
Muut toimintakulut	15 484 360	0	15 484 360	15 492 089,29	7 729	100,0

Yhteensä	326 743 222	5 000 000	331 743 222	337 244 731,43	5 501 509	101,7
TOIMINTAKATE	8 290 271	0	8 290 271	7 084 278	-1 205 994	85,5
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
Korkotuotot	0		0	43 947,81	43 948	
Muut rahoitustuotot	0		0	157 502,14	157 502	
Korkokulut	-65 000		-65 000	-118 848,92	-53 849	182,8
Muut rahoituskulut	0		0	-1 005,29	-1 005	
Yhteensä	-65 000		-65 000	81 595,74	146 595,74	-125,5
VIISIKATE	8 225 271	0	8 225 271	7 165 874	-1 059 398	87,1
POISTOT	-6 838 271		-6 838 271	-6 728 892,54	109 378	98,4
TILIKAUDEN TULOS	1 387 000	0	1 387 000	436 981	-950 020	31,5
Varausten ja rahastojen muutokset				65 458,70	65 459	
Poistoeron muutos				0,00	0	
Rahastojen muutos	0		0	-4 963,26	-4 963	
yhteensä	0		0	60 495,44	-4 963	
TILIKAUDEN ylijäämä/alijäämä	1 387 000	0	1 387 000	497 477	-889 524,36	

7.1 Toimintatuotot

Kuntapalautusten jälkeen tuloslaskelman mukaiset toimintatuotot (ulkoiset) yhteensä ovat 344,3 miljoonaa euroa. Valtion korona-avustuksia on kirjattu toimintatuottoihin 3,9 miljoonaa euroa, joka ei kata kaikkia Soitelle aiheutuneita koronakuluja. Lopullisiin vuoden 2019 vertailukelpoisiin kustannuksiin verrattuna jäsenkuntien kustannukset kasvoivat 1,5 miljoonaa euroa eli 0,6 prosenttia. Tilikaudet eivät kuitenkaan ole suoraan vertailukelpoisia, koska vuonna 2019 palautettiin jäsen- ja sopimuskunnille aikaisempien vuosien kertyneitä ylijäämiä noin 8,6 miljoonaa euroa. Jäsenkuntien osuus palautuksesta oli noin 7,7 miljoonaa euroa.

Kuntien laskutuksen osalta toiminta voidaan jakaa suoriteperusteisen hinnaston mukaan laskutettaviin palveluihin ja niin sanotun Kuntamaisen piirissä oleviin palveluihin. Suoriteperusteisesti toteutettava laskutus perustuu siihen, että tuotteilla on ennalta päätetty hinta. Numeruslaskutuksen osalta toteutuneet kustannukset kohdistetaan jäsenkunnille valitun ajurin perusteella, mikä tarkoittaa pääsääntöisesti asiakkaiden tai käyntien määrää. Asiakaspalvelujen ostot kohdistetaan läpilaskutusperiaatteella potilaan kotikunnalle.

Jäsenkuntien keskinäisessä kustannusten jaossa huomioidaan suoriteperusteisen kustannuksen lisäksi potilas-kohtainen kalliin hoidon tasaus sekä tilinpäätöksen yhteydessä tehtävä vuosittaisten suurten kokonaiskustannusten tasaus, jossa keskimääräistä kasvua 5 % suuremmat kasvut tasataan jäsenkuntien kesken asukasluvun suhteessa.

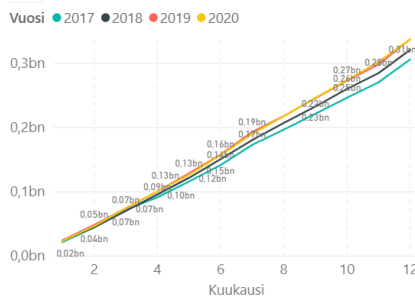
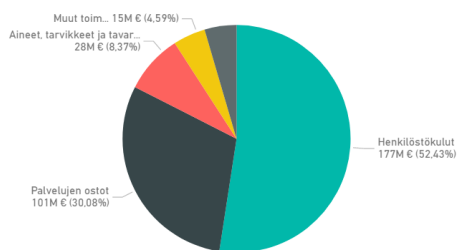
7.2 Toimintakulut

Toimintakulut toteutuivat vuoden 2019 suuruisina ollen 337,2 miljoonaa euroa. Alkuperäisen talousarvion mukaiset toimintakulut ylittivät 10,5 miljoonalla eurolla eli noin 3,2 prosentilla.

Menolajit 2020	TA (M€)	TP (M€)	TOT (%)	Osuus menoista (%)
Henkilöstökulut	172,0	176,8	102,78 %	52,43 %
Palvelujen ostot	102,9	101,4	98,56 %	30,08 %
Asiakaspalvelujen ostot	57,9	53,4	92,37 %	15,85 %
Erikoissairaanhoido	18,1	20,9	115,54 %	6,19 %
Kuntoutuspalvelut	1,1	0,3	27,58 %	0,09 %
Perusterveydenhuolto	0,4	0,5	138,11 %	0,15 %

Sosiaalipalvelut	28,3	22,9	80,83 %	6,78 %
Vammaispalvelut	8,9	7,7	86,65 %	2,28 %
Perhehoidon palkkiot	1,2	1,2	100,99 %	0,36 %
Muiden palvelujen ostot	45,1	48,0	106,52 %	14,23 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	26,0	28,2	108,65 %	8,37 %
Avustukset	15,3	15,3	99,57 %	4,53 %
Muut toimintakulut	15,5	15,5	100,05 %	4,59 %
Yhteensä	331,7	337,2	68,47 %	100,00 %

● Henkilöstökulut ● Palvelujen ostot ● Aineet, tarvikkeet j... ● Muut toimint... ● Avustukset

Henkilöstökulut

Henkilöstökulut olivat 176,8 M€ ja alittivat vuoden 2019 toteutuneet kulut 1,9 M€ (-1,0%) mutta ylittivät alkuperäisen budjetin 9,8 miljoonalla eurolla (+5,9%). Kilpailukyky sopimuksen mukainen lomarahahan leikkaus poistui 2020 ja lomarahat ja -korvaukset kasvoivatkin 2,1 M€. Jos tarkastellaan puhtaasti palkkoja, palkkioita ja korvauksia ilman jaksotuksia ja lomarahojen muutoksia ne pienenevät 0,6 M€ vuoteen 2019 verrattuna. ja lääkäreiden erilliskorvaukset pienenevät 1,1 M€. Henkilösivukulut pienenevät 1,2 M€ edellisestä vuoteen verrattuna.

Palveluiden ostot

Vuonna 2020 palveluiden ostot olivat 101,4 M€ missä on kasvua vuoteen 2019 verrattuna 0,8 M€ (0,8%) mutta alitti budjetin 1,5 M€ (-1,4%). Asiakaspalveluiden ostot olivat 53,4 M€ ja laskivat 1,8 M€ vuodesta 2019. Suurimmat vähennykset olivat kuntoutuspalveluissa 0,8M€ ja sosiaalipalveluissa 0,8 M€. Erikoissairaanhoidon ostopalvelut eli niin sanotut piirin ulkoiset ostot olivat 20,9 M€, missä myös hiukan laskua 0,2 M€. Näiden kulujen kehityksiin on luonnollisesti vaikuttanut korona aiheuttamat operatiivisten toimintojen alasajot.

Muiden palveluiden ostot kasvoivat 2,7 M€ (+5,9%) edellisestä vuodesta ollen 48,0 M€ ja ylittivät budjetin 2,7 M€ (6,5%). Suurimmat kulujen kasvut tulivat laboratoriopalveluiden ostoissa, jossa kasvua on 2,8 M€, lääkäripalveluiden ostoissa 1,3 M€ sekä potilovahinkovakuutusmaksuissa 1,1 M€. Potilovahinkovakuutusmaksun tulevien vuosien vastuiden väheneminen on kirjattu menoikaisuna.

Muiden palveluiden ostot 2020	TA (M€)	TP (M€)	Erotus (€)	TOT (%)
Toimistopalvelut	1,06	1,08	-0,02	102,06 %
ICT-palvelut	4,71	4,38	0,32	93,11 %
Vakuutukset	1,18	-0,33	1,51	-27,66 %
Puhtaanapito- ja pesulapalvelut	6,86	7,15	-0,28	104,13 %
Huolto- ja kunnossapitopalvelut	1,58	1,40	0,17	89,05 %
Matkustus- ja kuljetuspalvelut	2,97	2,87	0,11	96,36 %
Henkilöstön koulutus	0,82	0,56	0,27	67,57 %
Asiantuntijapalvelut	9,77	12,33	-2,56	126,21 %
Laboratorio- ja röntgenpalvelut	8,42	11,22	-2,80	133,27 %
Muut palvelut	7,69	7,35	0,34	95,55 %
Yhteensä	45,1	48,0	-2,94	106,52 %

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Aineet, tarvikkeet ja tavarat ylittivät viimevuoden 0,9 M€ (3,3%) ja budjetin 2,2 M€ (8,7%). Erityisesti hoitotarvikkeet (kertakäyttöiset suojavaälineet, etc...) kasvoivat merkittävästi 1,8 M€ (28%) edellisestä vuodesta. Merkittäviä pienentyneitä kuluja oli syöpälääkkeissä, elintarvikkeissa ja kuntoutuksen apuvälineissä, yhteensä 1,1 M€.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat 2020	TA (M€)	TP (M€)	Erotus (€)	TOT (%)
Toimistotarvikkeet	0,62	0,55	0,07	88,52 %
Elintarvikkeet	2,28	2,12	0,16	93,12 %
Vaatteisto	0,13	0,13	0,01	93,80 %
Lääkkeet, laboratorio- ja apteekkitarvikkeet	7,77	6,96	0,81	89,61 %
Hoitotarvikkeet	8,82	12,47	-3,65	141,36 %
Kuntoutuksen apuvälineet	1,85	1,78	0,07	96,16 %
Puhdistusaineet ja tarvikkeet	0,44	0,48	-0,04	110,32 %
Lämmitys, sähkö ja vesi	1,67	1,75	-0,08	104,71 %
Kalusto	1,22	1,17	0,05	96,01 %
Huolto- ja kunnossapitotarvikkeet	0,79	0,47	0,32	59,71 %
Kanttiin ostot	0,20	0,15	0,05	75,59 %
Muut aineet tarvikkeet ja tavarat	0,21	0,21	0,00	101,56 %
Yhteensä	25,98	28,23	-2,25	108,65 %

Avustukset

Avustukset kasvoivat 0,8 M€ (5,1%) ollen 15,3 M€. Kasvu johtuu lähinnä siitä, että palveluseleiden käyttöä on laajennettu suunnitellun mukaisesti ja palveluseleitä käytettiin 8,0 M€ edestä, missä on kasvu 0,9 M€ (13,2%).

Muut toimintamenot

Muut toimintakulut alittivat budjetin noin 2,1 miljoonalla eurolla eli 11,63 prosentilla. Muista kuluista keskeisiä ovat vuokratulot, joihin muiden toimintamenojen alittuminen lähestulkoon kokonaisuudessaan kohdistuu.

Sisäiset menot

Sisäiset kulut alittuivat kokonaisuudessaan 1,9 miljoonaa euroa.

Sisäiset kulut 2020	TA (M€)	TP (M€)	Erotus (€)	TOT (%)
Sisäiset organisaation johdon kulut	7,38	4,14	3,25	56,00 %
Sisäiset henkilöstöpalvelut	22,71	23,88	-1,16	105,11 %
Sisäiset tekniset palvelut	13,49	15,06	-1,57	111,63 %
Sisäiset tietohallinto palvelut	8,70	8,01	0,69	92,02 %
Sisäiset muut laskutettavat palvelut	8,28	8,58	-0,30	103,65 %
Sisäiset muut kohdistettavat palvelut	6,92	5,92	0,99	85,66 %
Yhteensä	67,49	65,58	1,90	97,18 %

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuottojen ja -kulujen nettotuotto oli 81.595,74 euroa. Lainojen korkokustannukset olivat 82.617,51 euroa. Vuonna 2020 nostettiin 10,0 M€ uutta lainaa.

Suunnitelman mukaiset poistot

Suunnitelman mukaiset poistot olivat 0,1 M€ vähemmän kuin edellisenä vuonna ollen 6,7 miljoonaa euroa. Poistot alittivat myös budjetin noin 0,1 miljoonalla eurolla.

Varausten käsittely

Soiten perustamisen vuoden 2016 tilinpäätöksen yhteydessä tehtyä investointivarausta käytettiin edelleen Soiten tiedolla johtamisen kehittämiseen. Varauksia purettiin yhteensä 65.459 euroa vuonna 2020.

Tilikauden tuloksen käsittely

Talousarvion 2020 hyväksymisen yhteydessä oli hyväksytty tilinpäätöksen tuloksen menettelyn periaatteet, jossa jäsenkunnille palautetaan Kiinteistöyhtiö H-Seitsikon rahoitusosuutta vastaavan ylijäämän ylittävä osuus.

Rahastojen vähennyksen jälkeen rahastojen nettomuutos oli 4.963,00 euroa.

Tilikauden ylijäämä

Tilikauden ylijäämäksi tuloslaskelmassa muodostuu 497.476,64 euroa.

Tuloksella katettiin toteutuneen mukaisesti 497.476,64 euron suuruinen sijoitus Kiinteistöyhtiö H-Seitsikkoon. Budjetoitu tulos vuodelle 2020 oli 1.387.000,00 euroa.

Investointihankkeiden toteutuminen

Investointimääräraha brutto oli 13,8 M€ ja käyttö toteutui 11,6 M€ (toteumaprosentti 83,9 % brutto). Rakentamista koskevat investoinnit olivat suurimmat. Näitä ovat lähinnä leikkaustoiminnan yhdistäminen, F-siipi (välinehuolto) sekä näihin liittyvät laite- ja kalustehankinnat. Tietokoneohjelmistojen osalta erityisesti Lifecaren lisäosien käyttöönotto on viivästynyt.

Investoinnit	TA 2020	TP 2020	Poikkeama	Tot. %
Tietokoneohjelmistot yhteensä	2 430 428	1 425 756	-1 004 671	58,7
Kiinteän omaisuuden osto yhteensä	30 000	5 940	-24 059	19,8
Rakennukset yhteensä	6 760 000	6 540 729	-219 271	96,8
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	292 500	174 443	-118 056	59,6
Kuljetusvälineet yhteensä	30 000	68 372	38 373	227,9
Muu kalusto yhteensä	2 873 190	2 854 738	-18 451	99,4
Käyttöomaisuusarvopaperit yhteensä	1 387 000	506 886,65	-880 113	36,5
Liittymismaksut	0	0	0	
Yhteensä	13 803 118	11 576 868	-2 226 249	83,9

Lainat ja lainojen lyhennykset

Kuntayhtymän lainakanta 31.12.2020 oli 33.748.685,09 € (edellisvuonna 26.813.842 €) josta 30.183.528,59 € pitkäaikaisissa veloissa. Vuoden 2020 aikana lainoja lyhennettiin 5.573.255 € ja uutta talousarviolainaa nostettiin 10.000.000,00 miljoonaa euroa. Konsernin kokonaislainakanta oli 48.690.189,09 € (43.116.935 €).

Tilinpäätöksen tunnusluvut (virallinen tase)

Tuottojen ja kulujen välinen erotus käyttökate oli 7.084.278 € (edellisvuosi -2.654.054 €). Vuosikate oli 7.165.873 € (edellisvuonna -2.397.708 €). Vuosikate osoittaa tulorahoitusta, joka jää käytettäväksi investointeihin tai lainan lyhennyksiin. Rahoituslaskelman mukaan investointien tulorahoitusprosentti kasvoi edellisvuodesta ja on nyt 60,90 % (-31,09 %). Investointien tulorahoitustunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien hankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Lainanhoitokate oli 3,34 (-0,74) eli kuntayhtymän lainanhoitokyky on tämän tunnusluvun perusteella parantunut. On kuitenkin syytä huomioida, että vertailuvuoden 2019 edellisten tilikausien ylijäämien palautuksen vuoksi tehty alijäämäinen tilinpäätös on vaikuttanut tunnuslukuihin merkittävästi. Maksuvalmius eli kassan riittävyys päivinä oli keskimäärin 15 päivää (13).

Kuntayhtymän omavaraisuusaste virallisessa taseessa on edellisvuoden tasossa 10,49 % (10,72 %). Suhteellinen velkaantuneisuus 26,1 % kasvoi hieman edellisvuodesta (24,7 %). Lainakanta kasvoi edellisvuodesta ollen 33.748.685 € (26.813.842 €).

Virallisen tuloslaskelman ja taseen sekä konsernin mukaiset tunnusluvut esitellään tarkemmin tämän tilinpäätösasiakirjan laskelmatiedoissa (suluissa esitetty vuoden 2019 vastaavat luvut).

Konsernissa omavaraisuusprosentti oli 10,6 % (10,1%) ja pääomamenojen tulorahoitusprosentti 63,19 % (-2,67 %). Investointien tulorahoitusprosentti oli 81,08% (-4,15 %).

Jäsenkuntien maksut

Valtuuston 30.11 hyväksymän 5,0 miljoonan euron lisätalousarvion jälkeen Soiten jäsenkuntalaskutuksen raami vuonna 2020 oli 273,7 miljoonaa euroa. Toteutuneet jäsenkuntien kustannukset olivat 272,6 M€ alittaen lisätalousarvion mukaisen raamin noin 1,0 miljoonaa euroa. Toteutuneet kustannukset olivat 1,5 miljoonaa euroa tai 0,6% enemmän kuin vuoden 2019 vertailukelpoiset kustannukset. Jäsenkunnille tuli yhteensä lisälas-kua 4,0 M€ vuodelta 2020. Lisälasku lähtee neljälle kunnalle ja viisi kuntaa saavat palautusta.

Vuoden 2020 ennakkolaskutus perustui tilanteeseen ennen koronaa. Valtion korona-avustuksia on tilinpäätökseen kirjattu tuotoiksi 3,9 miljoonaa euroa, joka ei kata kaikkia Soitelle aiheutuneita koronakuluja; pelkästään näyttöidenotokulut olivat 3,5 M€. Aivan tarkasti ei pystytäkään kaikkia Covid-19 kustannuksia ja vaikutuksia Soiten tulokseen selvittämään, arviolta yli 9,1 M€ on kuluja aiheutunut varautumisesta, torjunnasta, hoidosta sekä niihin liittyvistä hankinnoista. Soiten saama koronatuki on tarkoitettu erikoissairaanhoidon kohonneisiin kustannuksiin. Peruspalveluihin kohdistettu korona-valtionosuus on maksettu suoraan jäsenkunnille.

Kunta kohtaisten erojen keventämiseksi on käytössä lakisäätöinen potilaskohtainen suurten kustannusten tasaus (100.000 €), joka koskee vain erikoissairaanhoidoa. Lisäksi Soiten valtuusto on päättänyt, että Soiten jäsenkuntalaskutuksessa noudatetaan myös sote-kokonaismenoista vuotuisten suurten kustannusten kasvun tasauksesta.

Jäsenkuntien kustannusten välinen jakauma vaihtelee tasausjärjestelmistäkin huolimatta merkittävästi. Kun keskimääräinen vertailukelpoinen kustannusmuutos oli +0,6 %. Halsuan kuntalaskutus pieneni -10,8% (ed.v +9,4%) kun taas Kannuksen kulut kasvoivat noin +5,5 %:lla (ed.v +2,6%). Osin muutokset selittyvät kuntien vuotuisilla, suurillakin satunnaisilla kustannusheilahteluilla, joten kustannuskehitystä tulee arvioida useamman vuoden tarkastelujaksolla.

Jäsenkuntien palvelumaksuissa toteutettiin talousarvion käsittelyn yhteydessä hyväksytty jäsenkuntien välinen tasaus. Kalliiden hoitojen tasausraja oli 100.000 €/potilas. Potilaskohtaisten yksittäisten korkeiden kustannusten perusteella hyvitystä jaettiin runsaat 2,5 M€ (ed.v. 3,7 M€), joka kohdistui suhteessa eniten Kaustisen kunnalle. Sote-kokonaismenoista vuotuisten suurten kustannusten kasvun tasauksen osalta jaettiin 0,1 miljoonaa euroa (ed.v 0,1 M€), joka kohdistui Kannuksen kunnalle.

Jäsenkunta	Ennakkolaskutus 2020 yhteensä	Sote tp 2019	Sote tp 2019 (oikaistu)	Sote tp 2020 tasattuna	Tasattu muutos (%)	Tp2020 vrt. ennakot	Tp2020 vrt. tp2019 (oikaistu)
Halsua	5 093 232	5 124 235	5 245 729	4 676 250	-8,7 %	91,8 %	-10,9 %
Kannus	19 246 392	18 664 954	19 175 876	20 233 553	8,4 %	105,1 %	5,5 %
Kaustinen	14 962 992	15 095 675	15 496 307	15 499 639	2,7 %	103,6 %	0,0 %
Lestijärvi	3 399 120	3 304 817	3 390 549	3 221 473	-2,5 %	94,8 %	-5,0 %
Perho	11 279 088	10 973 389	11 269 776	10 695 591	-2,5 %	94,8 %	-5,1 %
Toholampi	11 624 928	10 971 272	11 294 203	11 101 524	1,2 %	95,5 %	-1,7 %
Veteli	13 143 072	12 588 830	12 926 791	13 319 376	5,8 %	101,3 %	3,0 %
Kokkola	166 512 528	164 044 993	169 043 258	170 763 312	4,1 %	102,6 %	1,0 %
Kruunupyö	23 458 848	22 575 730	23 200 921	23 046 292	2,1 %	98,2 %	-0,7 %
Yhteensä	268 720 200	263 343 896	271 043 410	272 557 010	3,5 %	100,0 %	0,6 %

Peruspääoma ja jäsenkuntaluettelossa tapahtuneet muutokset

Tilivuonna ei ole tapahtunut muutoksia. Kuntien peruspääomasta päättää valtuusto. Kuntayhtymässä kirjatut kuntien osuudet kuntayhtymän varoihin ovat kokonaisuutensa (sis. tilivelka) 7.395.094,93 €. Peruspääomajako pohjautuu vanhaan ns. sairaansijavarauksen laskelmaan. Peruspääoman määrässä ei ole muutosta edellisvuoteen.

Jäsenkuntien peruspääoma on kirjattu taseeseen varallisuudeksi peruspääomana. Jäsenkuntien lisäksi kuntayhtymän taseessa on pitkäaikaisena velkana kirjattua peruspääomaa ns. Kalajokilaakson kunnilta. Tilanteessa, jolloin Kalajokilaakson kunnat erosivat Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiiristä, ei pääomasijoituksia palautettu kunnille vaan ne jäivät kuntien osuutena kuntayhtymän varoihin ja kirjattiin tilivelkana kuntayhtymän taseeseen. Näin ollen Kalajokilaakson kunnilla, jotka ovat hakeneet uudelleen Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin jäsenyyttä (Reisjärvi 2013), ei ole ollut velvollisuutta uudelle suoritettavalle peruspääomasijoitukselle. Kuntaliitosten yhteydessä liittyvien kuntien peruspääomasijoitukset kohdennetaan uudelle peruskunnalle. Mikäli kunta, jolla ei ole peruspääomasijoitusta kuntayhtymässä hakee Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin jäsenyyttä, päätetään pääomasijoituksen määrästä aina erikseen.

Pietarsaaren tullessa kuntayhtymän sopimuskunnaksi 1.10.2015 lukien, ei tämä vaikuttanut peruspääoman suuruuteen. Pietarsaarella ei ole pääomasijoitusta kuntayhtymässä.

Taseessa jäsenkuntien yhteenlaskettu peruspääoman määrä on 5.972.818,34 € ja muilta osin (1,4 M€) sijoitukset on kirjattu pitkäaikaisiin velkoihin. Kalajokilaakson kunnat ovat esittäneet vaatimuksensa peruspääomiensa palauttamisesta kunnille. Soiten hallitus on käsitellyt asian kokouksessaan 22.2.2021 ja päättänyt esittää valtuustolle Kalajokilaakson kuntien peruspääoman palauttamista 30.6.2021 mennessä.

7.3 Arviointia tulevasta todennäköisestä kehityksestä

Toimintakertomusta laadittaessa sote-uudistuksen osalta tilanne on odottava. Maakunnissa valmistaudutaan hakemaan hankerahoitusta sote-keskuksia ja rakenteita koskevaan kehitystyöhön. Kokonaisuus saattaa monilta osin muuttua merkittävästi siitä, mitä on tähän asti ennakoitu. Mikään ei kuitenkaan viittaa siihen, että sote-rahoituksen määrä olisi oleellisesti kasvamassa aikaisemmista arvioista. Tulevasta lainsäädännöstä riippumatta Soite on rakennettu tavoitteenaan luoda tehokas ja taloudellinen maakunnallinen organisaatio, joka on valmis valtakunnallisiin uudistuksiin. Soiten ensimmäinen toimintavuosi toteutui jäsenkuntien antaman raamin valossa erittäin hyvin ja kustannukset jäsenkunnille jopa laskivat 2,45 % edelliseen vuoteen verrattuna. Toisena toimintavuonna kustannukset nousivat 4,93 % ja kolmantena vuonna kirjanpidon mukaan 1,41 % edellisten tilikausien ylijäämien palautukset huomioiden, mutta tosiasiallisesti 4,38 %, joten käytännössä pysyttiin normaalilla kasvu-uralla eli tavoite on kauempana kuin vuosi sitten. Vuonna 2020 vertailukelpoiset kustannukset kasvoivat siis 0,6% vuoteen 2019 verrattuna. Tulevina vuosina Soite kuntayhtymätasolla kustannusten kasvua pitää leikata sekä saada tavoitellut säästöt 11-13 M€ nykyisistä toiminnoista vuoteen 2023 mennessä. Kustannusten pitää laskea riippumatta siitä, rahoittaako toimintaa kunnat vai tulevaisuudessa sote-uudistuksen jälkeen valtio. Koronaepidemia jatkuu vuonna 2021 ja sen kesto ja taloudellisia vaikutuksia on mahdotonta tarkasti ennustaa vuodelle 2021 ja 2022.

Kustannusten vähentäminen edellyttää palvelurakenteen ja tuotantotapojen mukauttamista. Käytännössä tämä edellyttää myös palveluverkon muutoksia; kaikkea säästötarvetta ei voida toteuttaa digitalisoimalla. Ennuste on, että alueen sotemenoihin kohdistettava suhteellinen kokonaisuusmäärä tulee pieneneään. Tämä edellyttää toimintojen kustannusrakenteen supistamista.

Samaan aikaan näköpiirissä on myös tiettyjä kustannuksia kasvattavia asioita. Näitä ovat esimerkiksi vuodelta 2020 siirtyvät ei-kiireellistä toimintaa vaativien toimenpiteet ja kasvaneiden jonojen purut, palkankorotukset (yleiskorotukset 1,22% 1.8.2020 ja 1,0% 1.4.2021, paikalliset järjestelyerät 0,8% 1.4.2021), THL:n arvioi noin 1,0% kustannuskasvu rakenteellisesta väestön ikääntymisestä, 1,2%:n inflaation (EU 11.2.2021), vammaispalveluiden uusi yksikkö, asiakasmaksulain laajennukset maksukattoon yms. Hoitajamitoituksen kasvattaminen tasolle 0,7. Samalla vaikuttaa vahvasti siltä, että sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta tulee parantamaan potilaiden asemaa ja lisäämään julkisen sektorin kustannuksia. Esityksessä ehdotetaan mm. hoitajavastaanoton maksuttomuutta perusterveydenhuollossa. Lisäksi maksukattoa laajennettaisiin suun terveydenhuollosta, terapiasta, tilapäisestä kotisairaanhoidosta ja tilapäisestä kotisairaalahoidosta sekä tietyistä etäpalveluista perittäviin asiakasmaksuihin.

Jatkossa oleellista on erikoissairaanhoidon yksiköiden keskinäisessä työnjaossa ”pärrätä” yhteistoiminta-alueen keskinäisissä neuvotteluissa ja varmistaa päivystävän sairaalan vankka asema myös tulevaisuudessa. Lisäksi on pyrittävä lisäämään mahdollisimman paljon integraatiosta saavutettavissa olevia hyötyjä.

7.4 Hallituksen esitys valtuustolle tuloksen käsittelystä

Hallitus esittää, että valtuusto hyväksyy tilikauden 2020 tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. esittää valtuustolle, että tilinpäätöksessä noudatetaan jäsenkuntien välisessä kustannusjaossa vuotuisten suurten kustannusten tasausta siten, että tasaus lasketaan sote-kustannusten kokonaismäärästä vertailutietona tilinpäätös 2019 (oikaistut luvut)

2. esittää valtuustolle, että se hyväksyy jäsenkuntapalautuksen sen suuruisena, että tilikaudelta ylijäämäinen tulos 497.476,64 €

3. hyväksyä osaltaan tilinpäätöksen ja tilinpäätöskertomuksen vuodelta 2020

4. esittää valtuuston hyväksyttäväksi tilikauden 2020 tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- tuloutetaan opinto- ja viihdytysrahastosta	30.530,18 €
- siirretään opinto- ja viihdytysrahastoon	35.493,44 €
- tuloutetaan investointivarausta	65.458,70 €

5. allekirjoittaa vuoden 2020 tilinpäätöksen

6. antaa tilinpäätöksen tilintarkastajan tarkastettavaksi ja lähettää tilinpäätöksen tarkastuslautakunnalle

7. saattaa Keski-Pohjamaan sosiaali- ja terveystyöntekijäyhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen valtuuston käsiteltäväksi

8. antaa valmistelevalle viranhaltijoille oikeuden tehdä toimintakertomukseen mahdollisia teknisiä korjauksia

8 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

8.1 Selonteon taustaa

Selvityksen perusteena on riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjeistus. Riskien ja epävarmuustekijöiden arviointiin sekä muihin toiminnan ja toimintaympäristön muutoksiin liittyviä asioita on käsitelty mm. seuraavissa asiakirjoissa ja päätöksissä:

- Soiten sertifioidun laatujärjestelmän SHQualityn mukaiset ulkoisen ja sisäisen laatuauditoinnin kehittämissuosituksot
- talousarvion ja –suunnitelman 2020-2022 laadinnan yhteydessä tehty arviointi
- talousarvion käyttösuunnitelma 2020 ja täytäntöönpano-ohjeet
- johdon katselmukset (kevät-kokouksessa erityisesti sisäinen valvonta ja riskien hallinta)
- riskienhallintapolitiikka (2019)
- toimintakertomus 2020 ja siihen sisältyvä henkilöstökertomus 2020
- tilintarkastuksen tarkastusohjelma ja tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma
- johtavien viranhaltijoiden viranhaltijapäätösten tiedoksianto hallitukselle kuukausittain (otto-oikeus)
- sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteet (valtuusto 2016)
- konserniohje 2020

Kuntayhtymässä omistajapolitiikasta päättää valtuusto. Omistajaohjauksen keskeisenä elementtinä toimii konserniohjaus. Viimeisin konserniohje on hyväksytty valtuuston kokouksessa 30.11.2020. Soiten omistajaohjauksen yhtenä keskeisenä periaatteena aktiivinen omistajuus ja raportointi. Kuntayhtymä on aktiivinen omistaja, joka käyttää päämäärätietoisesti omistajaohjausta yhteisöissään. Näin kuntayhtymä varmistaa, että tytäryhteisöissä otetaan huomioon konsernin kokonaisuus, ja että muissa yhteisöissä toiminta vastaa Soiten tarpeita ja etua. Keskeinen osa ohjausta ja valvontaa on aktiivinen osallistuminen tytäryhtiön hallitustyöskentelyyn

8.2 Arvioinnin ja valvonnan suorittaminen

Talousarvion ja -suunnitelman mukaisten taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista arvioidaan kuukausittain toimialueilla ja johtoryhmässä sekä raportoidaan hallitukselle. Raportoinnin yhteydessä selvitetään toimintaympäristön muutoksia, ja niiden vaikutuksia Soiten toimintaan sekä henkilöstön saatavuutta. Toimialuejohtajat tekevät kuukausittain päätöksiä sisäisen valvonnan toteuttamisesta viranhaltijapäätösten osalta. Johtavien viranhaltijoiden viranhaltijapäätökset tuodaan kuukausittain hallitukselle tiedoksi.

Toimialueittain valmisteltavissa osavuosikatsauksissa hallitus arvioi kolmannesvuosittain toiminnan tilaa neljän BSC-lähtöisen ja valtuustotasolla määritellyn tavoitenäkökulman kautta.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta arvioidaan erikseen ja erityisesti toimialueittain järjestettävässä johdon katselmuksessa kevään tapaamisissa. Syksyn toiminta- ja taloussuunnitteluun painottuvassa johdon katselmuksessa sekä suunnitteluprosessissa tarkastellaan resurssien riittävyttä suhteutettuna todettuihin riskitekijöihin.

Kuntayhtymän vakuutustoiminnan hallinnoinnissa käytetään ns. meklaritoimintaa, joka on kilpailutettu tilikauden aikana. Sisäistä valvontaa ja riskien arviointia tukevat sekä tarkastuslautakunta että tilintarkastaja. Työskentely on hyvin vuorovaikutteista ja vahvasti preventiivistä.

Kokonaisturvallisuuden riskienarvioinnissa ja hallinnassa käytetään Laatuportti-ohjelmistossa olevaa riskienhallinta osiota. Vastuualueet tekevät kokonaisturvallisuuden riskiarvioinnin kerran vuodessa. Saadut tulokset ovat

Kommentoitu [KT1]: onkohan jo päivitetty?

hyödynnettävissä vastuualue, palvelualue ja toimialue tasolla jokapäiväisessä toiminnassa ja johtamisessa. Tuloksista tehdään myös yhteenveto Soiten johtoryhmälle, joka valitsee tulosten perusteella vuosittain toiminnan kehittämiseksi ja laadun parantamiseksi. Haitta- ja vaaratapahtumailmoitusten osalta on siirrytty myös käyttämään Laatuporttia.

8.3 Sisäisen tarkastuksen organisointi 2020

Sisäinen tarkastus on ollut osittain ulkoistettu. Valtuustokaudella on kilpailutuksen perustella toiminut tilintarkastusyhteisönä JHTT-yhteisö BDO Auditor Oy. Kuntayhtymän vastuullisena tarkastajana toimii tilintarkastaja, JHTT Asko Vanhatupa. Tarkastussuunnitelman mukaan sisäisessä tarkastuksessa todetaan, käyttääkö kuntayhtymän johto sisäistä valvontaa välineenä kohtuullisen varmuuden hankkimiseksi tavoitteiden saavuttamisessa. Tarkastuksessa todennetaan voimassa olevat sisäisen valvonnan ohjeet. Sisäisen valvonnan asianmukaisuutta valvotaan jatkuvasti muun tarkastuksen yhteydessä sekä erikseen valituilla painopistealueilla. Organisaation koko ja toiminnan laajuus huomioiden sisäistä tarkastusta on päätetty vahvistaa perustamalla sisäisen tarkastajan virka. Virka on täytetty määräaikaikaisesti vuoden 2021 alusta lukien. Näin ollen sisäinen tarkastus saadaan selkeästi erotettua ulkoisesta tarkastuksesta omaksi toiminnaksi ja siihen käytettävän työpanoksen määrää saadaan kasvatettua.

Viranhaltijat ovat omalta osaltaan suorittaneet sisäisen valvonnan ohjeen mukaisesti tarkastusta ja valvontaa ja raportoineet siitä esimiehilleen. Sisäisen valvonnan varmistamisesta tulee raportoida vähintään osavuosi- kausausten yhteydessä. Sisäisen tarkastustoiminnan kannalta käytännössä oleellisia toimintamuotoja ovat ostolaskujen tarkastus-, hyväksymis- ja maksumääräysmenettely sekä sopimusten hyväksymiskäytännössä toteutettu päätöksenteosta osin eriytetty allekirjoitusmenettely.

Tarkastuksesta vastasi omalta osaltaan myös valtuustokaudeksi valittu tarkastuslautakunta toimintakauden 2017 – 2020 hyväksytyyn arviointisuunnitelman ja vuoden 2020 työohjelman mukaisesti.

Pasi Hämäläinen, talousjohtaja

9 Asiakas- ja potilasnäkökulman toteutuminen ja palvelun laatu

Laatuohjelma SHQS:n hyödyntäminen palvelujen kehittämisessä

Vuonna 2020 Soitessa hyödynnettiin SHQS laatuohjelmaa johtamisen, voimavarojen ja prosessien arvioinnissa ja kehittämisessä. SHQS standardille myönnettiin 4/2020 kansainvälinen akkreditointi osoituksena standardin korkeasta laatusastasta. Myös SHQS itsearviointikriteeristö päivitettiin. Soiten itsearviointit suoritettiin uudella päivitetyllä kriteeristöllä, jonka avulla palvelu- ja vastualueet arvioivat omaa toimintaansa suhteessa lainsäädäntöön, hyviin hoitokäytäntöihin ja näyttöön perustuvaan toimintaan sekä jatkuvan laadunparantamisen periaatteisiin. Itsearviointit suoritettiin ajalla 5-9/2020. Itsearviointien tulokset olivat kaikissa kolmessa arviointiosiossa yli 4/6. Vastuualueilla suoritettiin maaliskuun aikana myös riskien itsearviointi, jotka kohdistuivat henkilöstö- ja työturvallisuuden osa-alueisiin.

Sisäiset auditoinnit suoritettiin 12 vastuualueella. Haastattelut suorittivat 12 sisäistä auditoijaa. Koronavuodesta johtuen palvelu/vastuualueilla oli tehty henkilöstösiirtoja, kouluttamista ja perehdytettyä henkilöstöä uusiin tehtäviin. Myös muutosviestinnällä oli merkittävä rooli. Sisäiset auditoinnit kohdistuivat vuonna 2020 osaamisen kehittämiseen, perehdyttämiseen sekä viestintään auditoitavilla palvelu/vastuualueilla. Erityismainintoja annettiin koronaviestinnän onnistumisesta. Palvelu- ja vastualueilla yhteistyötä oli rakennettu ja toimintoja yhteen sovitettu. Osaamisen kehittämistä suunniteltiin suhteessa toiminnan vaatimuksiin. Perehdytysohjelmat olivat kattavia. Kehittämiskohteina kirjattiin perehdytyksen arvioinnin kehittäminen ja toiminta- ja talousluku- ja systemaattinen läpikäynti yksikkökokouksissa. Myös asiakaspalautteen ja vaaratapahtumailmoitusten kerääminen ja hyödyntäminen tulee olla säännöllistä.

Johdon katselmuksot siirtyivät pidettäväksi 1/2021. Soiten johdon katselmuksot suoritettiin johtoryhmän linjaamaan neljän teeman mukaisesti; talouden tasapainottaminen / kestävä Soite, tiedolla johtaminen, riskien arviointi ja hallinta sekä asiakaspalautteiden hyödyntäminen. Johdon katselmuksot käynnistivät talouden tasapainottamisohjelman virkamiesvalmistelun. Katselmuksissa toimialuejohtajat esittelivät talouden tasapainottamisen keskeisiä tavoitteita, prosessien kehittämistä sekä digitaalisten palvelujen käyttöönottoa. Katselmuksien kehittämissuosituksina kirjattiin palveluprosessien kehittäminen yli toimialuerajojen sekä riskien arviointien tulosten hyödyntämisen tehostaminen toiminnan kehittämisessä.

Soiten laaduntunnustuksen uusinta-auditointi suoritettiin marraskuussa etäauditointina Labqualityn toimesta. Auditoinnin suorittivat 5 ulkopuolista auditoijaa erillisen ohjelman mukaisesti. Tavoitteena oli varmistaa SHQS standardin mukainen toiminta ja jatkuvan laadunparantamisen toteutuminen. Laaduntunnustuksen uusinta-auditoinnissa Soiten vahvuuksia olivat integraation tulokset asiakkaan/potilaan sujuvassa liikkumisessa hoidossa ja palvelussa. Potilaiden ja asiakkaiden aktiivista osallistamista tapahtui monin eri tavoin (asiakasraadit ja neuvostot), työhyvinvointiin ja sisäiseen koulutukseen oli panostettu sekä viestintää kehitetty oikea-aikaisesti. Organisaatiolle jätettiin 6 lisänäyttöpöytä, joiden korjaavat toimenpiteet tuli laatia 4.2.2021 mennessä. Kehittämissuosituksia annettiin riskien arvioinnin ja seurannan hyödyntämisestä vastuualueilla, laadunhallinta ja asiakas/potilasturvallisuussuunnitelman päivittämisestä ja perehdyttämisestä, henkilöstökyselyn suorittamisesta sekä sisäisen valvonnan toteuttamisesta ja raportoinnista johdon ohjeistamalla tavalla.

Soiten laatu- ja asiakas-/potilasturvallisuusohjausryhmä on seurannut ja arvioinut hoidon/palvelun kehitystä itsearviointien, sisäisten auditointien, johdon katselmuksien, ulkoisen auditoinnin, asiakaspalautteiden, haitta- ja vaaratapahtumien tilastojen valossa ja laatinnut suunnitelman vuodelle 2021 kehittämissuosituksineen.

Asiakas/potilasnäkökulman toteutuminen

Soiten asiakaspalautetta on kerätty QPro-asiakaspalautelomakkeella ja Roidu-tablettipalautteena sekä yleisellä palautteella. Vuonna 2020 QPro:lla kerätyn palautteen keskiarvo oli 4,1/5 ja Roidu tablettipalautteen NPS (77). Organisaatiotason palauteyhteenvetodot kootaan vuosittain laadittavaan laatu- ja asiakas/potilasturvallisuusraporttiin. Soiten www-sivuilla on julkaistu kuukausittain palvelun suosittelemiseksi (NPS), asiakastytyytyväisyysprosenttiosuudet ja keskimääräinen jonotusaika leikkauksiin. Tavoitteena on ollut, että asiakkaat voivat antaa palautetta mahdollisimman helposti ja palautteiden avulla voidaan parantaa toimintaa sekä palvelun laatua. Soiten kolme asiakasraatia ovat olleet myös mukana kehittämässä Soiten toimintaa.

Sari Timonen, laatupäällikkö

10 Henkilöstötilinpäätös

10.1 Henkilöstön määrä ja rakenne

Henkilöstöä oli vuoden 2020 lopussa yhteensä 3940. Palvelussuhteista 68 % oli vakituisia eli toistaiseksi voimassaolevia ja 32 % määräaikaisia. Määräaikaiset palvelussuhteet ovat eripituisia virkojen ja toimien sijaisuuksia, avoimien virkojen tai toimien hoitajia sekä määräaikaisen tehtävän hoitajia. Määräaikaista palvelussuhteita on eniten hoidon ja hoivan toimialueella, missä on myös suurin henkilöstömäärä sekä tästä johtuen suurin tilapäisen työvoiman tarve. Vakituisia palvelussuhteita oli 10 vähemmän kuin edellisen vuoden vastaavana aikana, vastaavasti määräaikaisia oli 18 vähemmän kuin edellisenä vuonna. Määräaikaisten palvelussuhteiden määrä on korkeampi kuin koko kuntasektorilla 23 % yleensä (Tilasto 2019: KT työnantaja, Henkilöstötilastot). Vuoden 2019 määräaikaisten henkilöiden suureen osuuteen vaikutti YT-neuvottelut ja neuvotteluihin liittyen vakituisten virkojen ja toimien rekrytointikielto. Hoidon- ja hoivan asumisyksiköiden toiminnan muutokset ja niihin liittyvät henkilöstömuutokset painottuivat loppuvuoteen eivätkä toteutuneet kaikilta osin.

Henkilöstön lukumäärä 31.12.2020 Virasto	Vakituiset			Määräaikaiset			Yhteensä		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
HALLINTO	1	2	1	2			3	2	1
KEHITTÄMISYKSIKÖ	11	10		14	5		25	15	
JOHDON TUKI JA TUOT. TUKIPALV.	334	334	440	158	158	205	492	492	645
TUTKIMUS- JA KUNTOUTUS-PALV.	305	300		86	75		391	375	
HOITO JA HOIVA	901	857	824	322	456	436	1223	1313	1260
PERHEIDEN PALVELUT	321	330	386	203	219	1984	524	549	584
VAMMAISPALVELUT	153	150	181	90	94	78	243	244	259
TERVEYDEN- JA SAIR.HOITOPALV.	698	708	848	229	279	343	927	987	1191
LIKELAITOKSET	2	2	3	0	1		2	3	3
Yhteensä	2726	2693	2683	1104	1287	1260	3830	3980	3940
	71 %	68 %	68 %	29 %	32 %	32 %			

10.2 Henkilöstön ikärakenne ja sukupuolirakenne

Henkilöstön keski-ikä

Vakituisen henkilöstön keski-ikä oli vuoden lopussa 46,9 vuotta ja määräaikaisen henkilöstön 35,6 vuotta. Nuorinta henkilöstö oli vammaispalveluiden toimialueella 41,9 vuotta. Vanhinta, keski-ikänsä 52,2 vuotta, oli hallinnon henkilöstö. Kunta-alalla työskentelevän henkilöstön keski-ikä oli 45,7 vuotta. Vakinaisten henkilöstön keski-ikä oli 47,8 vuotta ja määräaikaisten keski-ikä 39,1 vuotta. (Tilasto 2019: KT Kuntatyönantaja, Henkilöstötilastot)

Henkilöstön keski-ikä 31.12.2020			
Toimialue	Vakituisuus		
	Vakituiset	Määräaikaiset	Yhteensä
HALLINTO	52,3		52,3
JOHTAM. JA TUOTANN. TUKIPALV.	46,7	36,6	43,4
HOITO JA HOIVA	47,6	35,3	43,2
PERHEIDEN PALVELUT	47,0	38,0	43,9
VAMMAISPALVELUT	44,8	35,4	41,9
TERVEYDEN- JA SAIRAANHOITOPALV.	46,7	34,2	43,0
LIKELAITOKSET	49,7		49,7
Yhteensä	46,9	35,6	43,2

Henkilöstön ikäjakauma

Kuntayhtymän henkilöstön suurin ikäryhmä on 55-59 -vuotiaat eli 13 % määräaikaisesta ja vakinaisesta henkilöstöstä. Joulukuun lopussa töissä oli 33 henkilöä, jotka olivat täyttäneet 65 vuotta. Henkilöstöstä noin 11 % eli 425 oli 60-vuotiaita tai vanhempia. Kunta-alalla työskentelevistä oli 12,6 % yli 60-vuotiaita (Tilasto 2019: KT Kuntatyönantaja, Henkilöstötilastot).

Ikärakenne toimialoittain 31.12.2020												
Toimialue	Ikäjakauma											Yht.
	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-	
HALLINTO								1				1
JOHTAM. JA TUOTANN. TUKIPALV.	3	45	83	81	63	60	62	80	88	76	4	645
HOITO JA HOIVA	56	94	126	128	105	139	144	129	183	142	14	1260
PERHEIDEN PALVELUT	2	19	63	70	76	86	71	63	78	50	6	584
VAMMAISPALVELUT	6	21	26	30	27	35	35	38	23	16	2	259
TERVEYDEN- JA SAIR.HOITOPALV.	5	56	141	150	167	146	150	124	138	107	7	1191
LIKELAITOKSET						1	1			1		3
Yhteensä	72	235	439	459	438	465	462	435	510	392	33	3940
	2 %	6 %	11 %	12 %	11 %	12 %	12 %	11 %	13 %	10 %	1 %	

Sukupuolirakenne

Henkilöstöstä 87 % on naisia ja 13 % miehiä. Miesten osuus on pienintä hoidon ja hoivan toimialueella. Suhteessa eniten miehiä on perheiden palveluiden, terveyden ja sairaanhoidon sekä johtamisen ja tuotannon tukipalveluiden toimialueella. Kunta-alalla työskentelevistä oli naisia 80 % (Tilasto 2019: KT Kuntatyöntantaja, Henkilöstötilastot).

Sukupuolirakenne 31.12.2020			
Toimialue	Sukupuoli		Yhteensä
	Mies	Nainen	
HALLINTO		1	1
JOHTAM. JA TUOTANN. TUKIPALV.	102	543	645
HOITO JA HOIVA	56	1204	1260
PERHEIDEN PALVELUT	104	480	584
VAMMAISPALVELUT	46	213	259
TERVEYDEN- JA SAIRAANHOITOPALV.	217	974	1191
LIIKELAITOKSET		3	3
Yhteensä	525	3415	3940
	13 %	87 %	

10.3 Eläkkeelle siirtyminen

Vuoden 2020 aikana on jäänyt vanhuuseläkkeelle 66 henkilöä (v. 2019 vanhuuseläkkeelle jäi 57 henkilöä). Ennen aikaisesti eläköityneitä eli työkyvyttömyyseläkkeelle on jäänyt 13 (v. 2019 10) henkilöä. Kaikkiaan 212 (v. 2018 202) palvelussuhdetta on päättynyt vuoden aikana. Kun suhteutetaan päättäneet palvelussuhteet kuntayhtymän vakanssien määrään niin 5,4 % henkilöstöstä on vaihtunut.

Päättäneet palvelussuhteet 31.12.2020					
Toimialue	VANHUUS- ELÄKE	TYÖ- KYVYTTÖ- MYYS- ELÄKE	MUU SY	MUUTTO	Yhteensä
JOHTAM. JA TUOTANN. TUKIPALV.	13	2	18	6	39
HOITO JA HOIVA	25	5	34	4	68
PERHEIDEN PALVELUT	7	3	18	1	29
VAMMAISPALVELUT	3	1	14	1	19
TERVEYDEN- JA SAIRAANHOITOPALV.	18	2	29	8	57
Yhteensä	66	13	113	20	212

10.4 Poissaolot

Poissaoloja kertyi vuoden 2020 aikana 381 364 päivää (v. 2019, 384 228 päivää). Alla olevassa taulukossa on esitetty poissaolot kokonaisina päivinä poissaoloryhmittäin.

Poissaoloista suurimman ryhmän muodostavat vuosilomat 150 993 (v. 2019, 146 293) päivää eli 39,6 % (v. 2019 38,1 %) kaikista poissaoloista. Lakisääteisten poissaolojen osuus oli 21,7 % (v. 2019, 20,4 %). Lakisääteisiin poissaoloihin kuuluvat perhevapaat, kuten äitiys-, isyys- ja vanhempainvapaat, hoitovapaat mukaan luetuna tilapäiset hoitovapaat.

Muiden poissaolojen määrä oli 82 847 (v. 2019, 95 858) päivää eli 21,7 % (v.2019, 24,9 %). Tähän ryhmään kuuluvat koulutusvapaat, palkalliset ja palkattomat kuntoutusvapaat ja yksityisasioiden vuoksi otetut virka- ja työvapaat sekä opintovapaat.

Poissaolot, kalenteripäivinä v. 2020					
Toimialue	Poissaolonsyryryhmä			Muut poissaolot	Yhteensä
	Sairaus, tapaturma	Perhevapaa	Vuosiloma		
HALLINTO	2	153	109	68	332
JOHTAM. JA TUOTANN. TUKIPALV.	9 317	17 381	24 968	9 551	61 217
HOITO JA HOIVA	23 806	25 854	46 855	28 662	125 177
PERHEIDEN PALVELUT	8 435	8 936	22 560	13 625	53 555
VAMMAISPALVELUT	4 575	5 343	8 442	3 271	21 631
TERVEYDEN- JA SAIRAAHOITOPALV.	17 542	26 149	47 948	27 668	119 307
LIKELAITOKSET	33		110		144
Yhteensä	63 709	83 815	150 993	82 847	381 364

Alla olevassa taulukossa on vertailtu vuosien 2018 – 2020 henkilöstön erilaisia palkallisia ja palkattomia poissaoloja. Palkattomien poissaolojen määrä on noussut v. 2020 edellisestä vuodesta 1 218 päivää eli 1,6 % ja vuonna 2018 päiviä oli 1 820 eli 2,5 %. Henkilöstön määrä on noussut työaikaprocentin mukaan laskettuna 138 henkilöä eli 3,6 %.

Poissaolot v. 2018-2020						
	v 2018	v 2019	muutos	v. 2020	muutos	
Sairaus, tapaturma	61 163	63 744	4,27 %	63 709	-0,05 %	kvtes->60, 120 kpv palkall/2/3 palkall., yli 120 kpv palkaton
Perhevapaa	72 134	72 134	0,00 %	83 815	13,94 %	tilap. Hoitovapaa, äitiysvapaa palkall., hoitovapaa palkaton
Vuosiloma	140 872	146 288	3,84 %	150 993	3,12 %	palkallinen
Koulutus	10 195	9 703	-4,83 %	5 611	-72,94 %	palkallinen
Virkamatka	858	819	-4,55 %	157	-421,32 %	palkallinen
Muut virka- ja työvapaat	73 829	75 649	2,47 %	76 867	1,58 %	yleensä palkaton mm. työloma/virkavapaa, opintovapaa
Yhteensä	359 051	374 557	4,32 %	381 364	1,78 %	
Henkilöstö	3 619	3 701	2,27 %	3 839	3,59 %	Työaikaprocentin mukaan ilmoitettuna

Sairauspoissaolot

Poissaolopäivinä lasketut henkilöstön sairauspoissaolot vaihtelivat kesäkuun 4205 (v. 2019 heinäkuussa 4879) poissaolopäivästä maaliskuun 7031 (v. 2019 6543) poissaolopäivään. Pienempien sairauspoissaolopäivien kausia ovat olleet lomakuukaudet toukokuusta elokuuhun. Vuoden aikana sairauspoissaolopäiviä on kertynyt 63 709 kalenteripäivää (v. 2019 oli 63 744).

Poissaolot, kalenteripäivinä kuukausittain 2020													
Toimialue	Sairaus, tapaturma												
	Tammii	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä	Heinä	Elo	Syys	Loka	Marras	Joulu	Yhteensä
HALLINTO												2	2
JOHTAM. JA TUOTANN. TUKIPALV.	988	1013	1051	740	586	468	528	686	968	939	736	614	9317
HOITO JA HOIVA	2091	2155	2571	1768	1829	1871	1807	1863	2186	1960	1908	1796	23806
PERHEIDEN PALVELUT	793	860	900	587	490	472	432	768	795	808	767	764	8435
VAMMAISPALVELUT	376	399	532	424	323	250	380	221	433	402	368	468	4575
TERVEYDEN- JA SAIRAANHOITOPALV.	1356	1513	1977	1094	979	1145	1352	1591	1740	1532	1601	1662	17542
LIIKELAITOKSET				1			15		4	6	7		33
Yhteensä	5605	5940	7031	4614	4207	4205	4514	5128	6126	5647	5389	5304	63709

Sairauspoissaolopäivät on alla olevassa taulukossa ryhmitelty sairauspoissaolon keston mukaan. Kaikista sairauspoissaolopäivistä 18 % on kestoltaan 1-3 kalenteripäivää. Työnantajalla on käytössä sairauspoissaolo esimiehen luvalla. Vuodesta 2020 omalla esimiehellä on ollut lupa hyväksyä työkyvyttömyyden takia töistä poissaolo viiteen perättäiseen kalenteripäivään saakka. Työterveyshoitajan todistus tarvitaan 6-9 kalenteripäivän töistä poissaoloon ja kymmenen ja sitä ylittävään tarvitaan työterveyslääkärin todistus.

Poissaolojen kestojakautuma kalenteripäivinä, 1-12/2020									
Toimialue	Poissaolojen kestojakautuma								
	1-3	4-10	11-30	31-60	61-120	121-180	181-365	>365	Yhteensä
HALLINTO	2								2
JOHTAM. JA TUOTANN. TUKIPALV.	1824	1548	2075	2574	1084		91	121	9317
HOITO JA HOIVA	4114	4249	5692	4946	2887	651	534	732	23806
PERHEIDEN PALVELUT	1482	1126	1518	2505	1679	63	61		8435
VAMMAISPALVELUT	752	845	790	1303	374	145		366	4575
TERVEYDEN- JA SAIRAANHOITOPALV.	2971	2755	3940	4978	1867	76	133	823	17542
LIIKELAITOKSET	9	10	14						33
Yhteensä	11156	10533	14029	16306	7891	935	819	2042	63709

Alla olevassa taulukossa on esitetty vuoden aikana olleet sairauspoissaolot siten, että kaikki sairauden vuoksi poissaolleet on jaoteltu poissaolojen keston mukaan toimialueittain. Kaikkiaan sairauspoissaoloja eli yhden tai useamman päivän poissaoloja on vuoden aikana ollut 3084 (v. 2019 5196) eri henkilöllä. Kappalemääräisesti on eniten 1-3 päivän poissaoloja eli 2624 (v. 2019 3049) henkilöllä. Kuudenkymmenen kalenteripäivän raja ylittyi 110 (v. 2019 117) henkilöllä. Taulukkoa luettaessa on huomioitava, että mukana on kaikkien kuntayhtymässä vuoden 2020 työskennelleiden henkilöiden poissaolopäivät, myös jo eläkkeelle jääneiden ja eri pituisissa määräaikaisissa palvelussuhteissa työskennelleiden. Arviolta 75 prosenttia kaikesta henkilöstöstä on joutunut olemaan töistä poissa työkyvyttömyyden vuoksi. Toisin sanottuna noin 25 % on pysynyt "terveinä" vuoden aikana.

Sairauspoissaolojen kestojakautuma/hlöt 1-12/2020									
Virasto	Poissaolojen kestojakautuma								
	1-3	4-10	11-30	31-60	61-120	121-180	181-365	>365	Yht.
HALLINTO	1								1
JOHTAM. JA TUOTANN. TUKIPALV.	431	195	104	53	12		1	1	507
HOITO JA HOIVA	930	483	266	116	28	5	2	2	1 105
PERHEIDEN PALVELUT	381	144	78	47	20	1	1		434
VAMMAISPALVELUT	186	92	38	29	5	1		1	217
TERVEYDEN- JA SAIRAANHOITOPALV.	740	350	190	110	24	2	1	3	888
LIIKELAITOKSET	2	1	1						2
Yhteensä	2 624	1 257	675	352	89	9	5	7	3 084

Eniten sairauspoissaolopäiviä oli hoidon ja hoivan toimialueella eli 22,8 kalenteripäivää henkilötyövuotta kohden laskettuna. Toimialueista vähimmällä sairauspoissaolopäivien määrällä isoista toimialueista on selvinnyt perheiden palvelut 16,9 kalenteripäivää henkilötyövuotta kohden sekä johdon tuki ja tuotannolliset tukipalvelut 17,3 kalenteripäivää henkilötyövuotta kohden. Suuri sairauspoissaolojen määrä näkyy sekä työterveyshuollon palvelujen käytössä, että sijaiskustannusten määrässä.

Sairauspoissaolopäivät/hvt				
Toimialue	Poissaolonsyryryhmä			
	Sairaus, tapaturma 2017	Sairaus, tapaturma 2018	Sairaus, tapaturma 2019	Sairaus, tapaturma 2020
HALLINTO	0	0	15,6	
KEHITTÄMISYKSIKKÖ	9,4	16,8	6,4	
JOHDON TUKI JA TUOT. TUKIPALV.	21,4	19	19	17,3
TUTKIMUS- JA KUNTOUTUSPALVELUT	11,8	16,5	18,8	
HOITO JA HOIVA	22,8	22,1	22,3	22,8
PERHEIDEN PALVELUT	12,5	13,3	17,1	16,9
VAMMAISPALVELUT	16,1	16,8	20,4	22,1
TERVEYDEN- JA SAIRAANHOITOPALV.	15,1	15,8	17,6	17,8
LIIKELAITOKSET	4,3	42,1	10,2	13,6
Yhteensä	17,9	18,1	19,5	19,4

Kunta-alan sairauspoissaolokalenteripäiviä oli vuonna 2019 keskimäärin 16,5 päivää (Työterveyslaitos, Kunta10-tutkimus). Kunta10-tutkimuksessa ammattiryhmien välillä on suuria eroja sairauspoissaolojen määrässä. Vähiten kunta-alalla ovat sairauden takia poissa töistä sote-alalla lääkärit 9,3 pv ja eniten laitoshuoltajat 23,6 ja lähihoitajat 24,7 pv.

Vartu -varhaisen tuen malli (Ohje Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystyöterveyskeskusten Soiten henkilöstön työhyvinvoinnin ja työssä jatkamisen tueksi) on jalkautettu yksiköihin. Työnantajan edustaja eli esimies yhdessä työntekijän kanssa käy mallinnetun työhyvinvointikeskustelun, kun lyhyet sairauspoissaolot ovat toistuvia (kolmas oma ilmoitussairauspoissaolosta neljännesvuoden aikana) tai, jos sairauspoissaoloja kertyy 15 ka-

lenteripäivää neljännesvuosijaksolla. Soite pitää tärkeänä henkilöstön työhyvinvointia ja työhyvinvoinnin edistämistä. Keskustelun tavoitteena on tukea työntekijän työssä jatkamista vanhuuseläkeikään ja kehittää aktiivisesti työoloja.

Varhaisen tuen mallin mukaisia keskusteluja seurataan sähköisellä järjestelmällä.

10.5 Työterveyshuolto

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymän Soiten henkilöstön työterveyshuolto on hankittu ostopalveluna TyöplusKunta Oy:ltä. TyöplusKunta Oy:llä on toimipisteet Kokkolassa, Kannuksessa, Kruunupyssä, Teerijärvellä, Toholammilla ja Tunkkarissa. Soitelle työterveyspalveluja tarjoava Työplus muuttui 1.10.2018 TyöplusKunta Oy:ksi. Yhtiö toimii ns. InHouse-yhtiönä palvelen julkisia hankintayksiköitä, lähinnä alueen kaupunkeja, kuntia ja kuntayhtymiä.

Työterveyshuoltotoiminta perustuu työnantajan ja palveluntuottajien väliseen työterveyshuoltosopimukseen. Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymä Soiten työterveyshuoltosopimukseen sisältyy lakisääteisen ennaltaehkäisevän työterveyshuollon lisäksi yleislääkäritasoinen sairaanhoito. Toiminta pohjautuu tarkemmin työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan, joka tehdään koko kuntayhtymän tasolla. Toimintasuunnitelmat päivitetään vuosittain vastaamaan tarpeita.

Työterveyshuolto on tehnyt terveystarkastuksia, määräaikaistarkastuksia, työhön sijoitustarkastuksia, toimintakykytestejä, ergonomiakäyntejä sekä työyhteisöjen työpaikkaselvityksiä. Pitkittyneiden sairauspoissaolojen katkaisemiseen sekä työkokeilujen järjestämiseen on aktiivisesti panostettu. Lisäksi henkilöstöä on ohjattu erilaisille Kelan rahoittamille yksilöllisille kuntoutusjaksoille kuntoutuslaitoksissa. Tämän lisäksi kuntayhtymän henkilöstölle on järjestetty kuntoutustoimintana avokuntoutusjaksoja. Viime vuonna järjestettiin avokuntoutusta myös esimiehille.

Työplussa on järjestänyt painonhallintaryhmiä, joihin on osallistunut Soiten henkilöstöä. Samoin Soiten henkilökuntaa on osallistunut työfysioterapeutin pitämiin selkä-, niska- ja olkaryhmiin.

Työterveyshuollon toiminnan kannalta yhteistyö työnantajan kanssa on erittäin tärkeää. Työterveyshuolto ja henkilöstöpalvelut tapaavat säännöllisesti useita kertoja vuodessa ajankohtaisten asioiden tiimoilta sekä kehittävät toimintoja henkilöstön hyvinvoinnin edistämiseksi.

Työterveyshuollon toimijat ovat tilastoineet ja luokitelleet kuntayhtymän henkilöstön sairauspoissaolojen diagnooseja. Työterveyshuollon henkilökuntaa on ollut asiantuntijoina mukana mm. sisäilmatyöryhmissä.

Työterveyshuollon kustannukset muodostuvat palveluntuottajalle maksettavista korvauksista. Kela korvaa työnantajalle hyväksymistään ennaltaehkäisevän työterveyshuollon kustannuksista 60 % ja sairaanhoidon kustannuksista 50 % vuosittain vahvistamansa työntekijäkohtaisen enimmäiseuromäärän mukaan. Ehkäisevän työterveyshuollon kustannuksista voidaan kuitenkin korvata enintään 60 %, kun työterveyshuolto ja työpaikka ovat yhteistyössä sopineet työkyvyn hallinnasta, seurannasta ja varhaisesta tuesta.

Työterveyshuollon bruttokustannukset olivat vuonna 2020 ennaltaehkäisevän työterveyshuollon (korvausluokka I) osalta 1 168 484 € (v. 2019 1 150 372 €, v. 2018, 1 209 767 € ja v. 2017 1 042 788 €) ja sairaanhoidon (korvausluokka II) osalta 940 774 € (v. 2019 1 176 846 €, v. 2018 1 007 498 € ja v. 2017 1 017 912 €), yhteensä 2 109 258 € (v. 2019 2 327 218 €, v. 2018 2 217 266 € ja v. 2017 2 060 700 €). (Lähde TyöPlus työterveyshuoltoraportti)

10.6 Henkilöstöetuudet

ePassin liikunta- ja kulttuuri -etuutta oli käytettävissä 50 €:n omavastuulla 100 €/henkilö. Henkilöstöstä käytti 673 (v. 2019 747) etuutta. Lisäksi Soite on tukenut henkilöstöyhdistyksen toimintaa 30.000 €:n yleisavustuksella.

Merkkipäivää, 50 ja 60 vuotta täyttäneitä, muistettiin 160 €:n ostositoumuksella. Eläkkeelle siirtyville annettiin myös 160 €:n ostositoumus.

10.7 Työhyvinvointi ja turvallisuus

Työhyvinvoinnin osalta vuosi muodostui muiden yksiköiden tapaan todelliseksi koronavuodeksi. Pääsääntöisesti kaikki työpaikkaselvitykset ja AVIn tarkastukset peruuntuivat. Biologisten riskitekijöiden osalta tehtiin kohdennettu riskiarvio, jolla turvattiin kaikkien yksiköiden osalta ajanmukainen tieto. Henkilökunnan kuormittumisesta ei tehty erillistä kyselyä. Tilannetta seurattiin yhteydenottojen perusteella. Koronan aiheuttamat muutokset työelämässä ja työelämän ulkopuolella on osattu ottaa äärettömän joustavasti terveydenhuollon ja sosiaalityön henkilöstössä. Pitkäaikaisvaikutuksia ei tässä vaiheessa voida vielä arvioida.

Työhyvinvoinnin ja turvallisuuden vastuualueen henkilöstössä ja työsuojeluvaltuutetuissa on tapahtunut muutoksia eläköitymisen ja työsuojeluvaltuutettujen täydennysvaalien myötä.

Sovellettuun työhön on ollut sijoitettuna kaikkiaan 9 työntekijää, joista 4 osastonsihteerin vakanssilla ja 5 sairaanhoitajan tai lähihoitajan vakanssilla. Määrä on pysynyt samalla tasolla edellisvuoteen verrattuna. Osa kustannuksista saadaan takaisin Kevan tai Kelan kautta.

Työsuojelun toimintaohjelma toteutui hyvin. Painopistealueina olevat psykososiaalisen kuormittumisen hallinta eteni yhteistyössä työterveyshuollon kanssa ja työn vaarojen selvittäminen/arviointi on vakiintunut vastuualuetasolla.

Työkykykoordinaattorin rooli sairauspoissaolojen ja työkyvyttömyyseläkkeiden vähenemiseksi, on todennettu ja työyhteisöissä koettu tarpeellisena.

Turvallisuusasiat on keskitetty turvallisuuspäällikön vastuulle. Kulun-, ja kameravalvontaa on kehitetty suunnitelmallisesti. Vahtimestarin toimen myötä kulunvalvonta-turvallisuuspalveluille on saatu nimetty tekijä. Vahtimestarin näkyvyyteen ja tavoitettavuuteen kiinnitettiin erityisesti huomiota. Turvallisuussuunnittelijan määrääkainen toimi saatiin käyttöön syksystä 2020. Tämän avulla turvallisuus- ja valmiuspäällikön tehtäviin saatiin lisäresurssi ja pystyttiin suunnittelemaan vuoden vaihteessa toteutunut ohjelmistojen vaihto.

Työterveyshuollon kustannusten nousun rajoittamiseksi työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan tehdyt muutokset toteutuivat. Kustannukset alittuivat odotettua enemmän koronan vuoksi peruuntuneiden työpaikkaselvityksiin liittyneiden terveystarkastusten peruuntumisesta johtuen. Tämä aiheuttaa jonkin verran velka-kuormaa seuraavalle vuodelle.

10.8 Resurssikeskus ja rekrytointi 2020

Lääkärien rekrytointitilanne on vaikeutunut Covid-19 epidemian vuoksi. Lääkäripäivät Helsingissä ja Oulussa järjestettiin, Tampereen ja Kuopion lääkäripäivät peruutettiin. Jatkamme edelleen tulevaisuuteen tähtäävänä rekrytointimuotona 1-2 lukuvuoden lääketieteen opiskelijoiden palkkaamista kesätyöhön työyksikköihin. Tämä järjestely on koettu sekä opiskelijoiden että yksiköiden kannalta onnistuneeksi. Amanuenssuurit toteutuvat suunnitellusti. Resurssikeskus on aktiivisesti mukana Lääkärirekrytointi työryhmässä.

Haasteita on ollut löytää erikoisosaajia esim. puheterapeutteja, psykologeja ja sosiaalityöntekijöitä. Sairaanhoidajia on saatu rekrytoitua avoimiin toimiin hyvin. Pitkiin sijaisuuksiin rekrytointi on vaikeutunut. Lyhytaikaisiin sijaisuuksiin on ollut haastavaa löytää tekijöitä. Muutama sairaanhoitaja on vaihtanut alaa.

Joulun aika 2019-2020 oli haastava useiden arkipyhien vuoksi. Paikallinen sopiminen ammattijärjestöjen kanssa kahden työvuorolistan yhdistämisestä oli oikea ratkaisu. Kesäsijaisia ei saatu rekrytoitua niin paljon kuin olisi ollut tarve. Kruunupyssä sekä Toholampi – Lestijärvi-suunnalla on ollut aika ajoin haasteellista saada hoito-henkilökuntaa. Lähihoitajia ja osastosihteereitä on kohtalaisesti saatavilla koko alueelle.

Resurssikeskus teki henkilöstön sijoitus/perehdyttämissuunnitelman keväällä 2020 koko Soiten henkilöstön osalta Covid-19-tilanteeseen varautumiseksi. Tämä oli erittäin haastava ja aikaa vievä tehtävä, joka sitoi resurssikeskuksen esimiesresurssia puolen vuoden henkilötyövuoden verran. Sisäinen sijaisjärjestelmä on helpottanut yksiköiden poissaolojen korvaamista. Ilman toimivaa varahenkilöstöjärjestelmää Soite ei selviä. Rekrytointipäätöksiä Soitessa tehtiin 288 kpl.

Eija-Liisa Heikkilä, henkilöstöjohtaja

11 Kuntayhtymän BSC-kortti ja tavoitteiden toteutuminen

11.1 Henkilöstöön ja osaamiseen kohdistuvat tavoitteet ja toimenpiteet

- työhyvinvointiin kiinnitetään erityistä huomiota vahvistamalla henkilöstöjohtamista, esimiestyötä ja työyhteisön jäsenyyttä
- henkilöstön palkitsemisjärjestelmä tehdään yhdessä henkilöstön kanssa
- resurssipankin toiminnan kehittäminen
- Soite on arvostettu työnantaja

STavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Soite on vetovoimainen henkilöstöään arvostava työnantaja - henkilöstöresurssit on riittävät	<ul style="list-style-type: none"> • Laaditaan henkilöstöohjelma, jonka hallitus käsittelee vuoden 2020 aikana • Henkilöstöohjelma on Soiten arvoista johdettu tavoiteohjelma ja toimenpidesuunnitelma, jonka avulla rakennamme myönteistä työskulttuuria ja vaikuttavampia toimintatapoja sekä parannamme työhyvinvoinnin kokemusta 	<ul style="list-style-type: none"> • Työhyvinvointikyselyn tulos hyvää tasoa • Henkilöstön oman työnantajan suosittelemiseksi > 80% • Hyvä tulos opiskelijoiden suosittelemittarissa (CLES, Nuorten lääkärin yhdistyksen arvio) • Pätevien hakijoita riittävästi avoimiin työpaikkoihin • Kehitys- ja tavoitekeskustelut 1 krt/hlö/vuosi ja niissä määritellään henkilökohtaiset tuottavuustavoitteet • Vähenevä sairauspoissaolojen määrä: 10 % vähemmän (kpv/htv) kuin v 2019 	<p>Työhyvinvointikyselyä ei toteutettu.</p> <p>Toteutunut (CLES med. 9,0/10). Nuorten lääkäreiden arvio 4/5. Kaikkiin tehtäviin ei olla saatu päteviä hakijoita, esim. Terveyskeskuslääkäri Sosiaalityöntekijä, Psykiatri, Puheterapeutti, Psykologi) Kehityskeskustelujen raportointijärjestelmää ei ole käytössä. Sairauspoissaolot vähentyneet 0,8%.</p>
Henkilöstö on moniammatillisesti osaavaa	<ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstön osaamista kehitetään kuntayhtymän strategian mukaisesti • Henkilöstö ottaa vastuuta omasta hyvinvoinnistaan ja työpaikkansa kulttuurista (tunnelmasta) • Soiten koulutuspalvelujen toimintaa kehitetään edelleen 	<ul style="list-style-type: none"> • Ammatillisen täydennyskoulutuksen kattavuus on 100 %, jokainen työntekijä on osallistunut vähintään kerran vuodessa täydennyskoulutukseen • Oman koulutuspalvelun tuottamat koulutuspäivät puolet täydennyskoulutuksesta 	<p>Kaikkia ammattiryhmissä jääty tavoitteesta päivissä mitattuna; -50% lääkärit ja hml, -20% sote-amk henkilöstö, -23% sote-toinen aste, -30% psykologit, terapeutit ym., -20% tukitoiminnot Budjetoidusta rahasta käytettiin 69%. 44% Soiten tuottamana (6.249 htp).</p>
Henkilöstöresurssin käyttö on kustannustehokasta ja vaikuttavaa	<ul style="list-style-type: none"> • Vahvistetaan toimi- ja palvelualueiden keskinäistä yhteistyötä ja yhteisvastuuta henkilöstöresurssien uudelleenkehittämisessä • Täyttöluvut ja vakanssien siirrot tehdään resurssipankin kautta • Eläke- ja muu henkilöstöpoistuma hyödynnetään sekä uusiin resurssitarpeisiin vastataan resurssipankin kautta 	<ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstötarpeet on hoidettu resurssipankin kautta • Henkilöstöresurssien käyttö vähenee vähintään 1 % vuodessa 	<p>Kaikki avoimet vakanssit on käsitelty resurssipankissa. Henkilötyöpanos vuoden 2019 tasossa, koska korona lisäsi työpanoksen käyttöä ja mm. tepa-asumisen ulkoistus jäi suurelta osin toteutumatta ja osa siirtyi 2021 vuodelle.</p>
Johtamisjärjestelmä on selkeä ja muutosjohtamista sekä esimiestyötä tukeva	<ul style="list-style-type: none"> • Esimiehillä mahdollisuus osallistua tutkintotavoitteiseen johtamiskoulutukseen • Esimiesten perehdytystä kehitetään ja heille suunnataan laaja-alainen integraation huomioiva perehdytys Soiten johtamistehävään • Esimiesinfoja järjestetään ajankohtaisista teemoista 	<ul style="list-style-type: none"> • Esimiestyössä toimivilla on riittävä esimiesosaaminen • Esimiesinfoja järjestetty 4 kertaa/vuosi • Vuoden aikana on järjestetty Soiten yhteistä esimiesvalmennusta (uusien esimiesten "ajokortti" - 2 alkavaa valmennusjaksoa) 	<p>Ei ole raportointijärjestelmää. 5 esimiesinfoa pidetty. Ei ole toteutunut, valmisteltu hankkeessa ja toteutuksessa 2021</p>

11.2 Prosesseihin kohdistuvat tavoitteet ja toimenpiteet

- toiminnassa korostuu integraatio, eri alojen ammattilaisten toiminta yhdessä asiakkaiden, perheiden ja ryhmien kanssa
- vahvistetaan peruspalveluja, ennaltaehkäiseviä ja matalan kynnyksen palveluja sekä kuntoutuksen roolia
- tehtävät vastuutetaan selkeästi sekä hallinnollisessa että asiakastyössä
- palvelurakennetta kehitetään niin, että se on toiminnan ja talouden kannalta kestävä ja huomioi ihmisen tarpeet – ihminen on kaiken toiminnan keskiössä
- hyvin toimiva päivystävä sairaala tarjoaa palveluita omaa aluetta laajemmalle asiakasjoukolle ja on tärkeä kumppani kaikissa palveluketjuissa

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Asiakkaat, potilaat ja perheet saavat riittävät ja oikea-aikaiset soite-palvelut	<ul style="list-style-type: none"> • Kehitetään prosesseja asiakas- ja potilaslähtöisesti yhdessä asiakkaiden kanssa jatkuvasti • Tehdään tiivistä yhteistyötä jäsenkuntien kanssa terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi 	<ul style="list-style-type: none"> • Valtakunnalliset mittarit: <ul style="list-style-type: none"> • Hoitotakuu toteutuu terveydenhuollon palveluissa • Lainmukaiset käsittelyajat toteutuvat sosiaalipalveluissa • Alueellinen Hyte-kertomus on valmistunut ensimmäisen kerran 2020 	Hoitotakuu toteutui 17 erikoisalalla, paitsi silmätaudit, erityishammashuolto, lastenpsykiologia. Toteutui kaikilla muissa sosiaalihuollon palveluissa, kuten toimeentulotuessa, lastensuojelussa ja palvelutarpeen arvioinnissa eri ikäryhmissä lukuun ottamatta vammaishuoltoa, jossa oli viivästyksiä. Hyte-kertomus hyväksytty sekä kunnissa että Soiteissa.
Soiteessa on päivystävä keskussairaala	<ul style="list-style-type: none"> • Toiminnan edellyttämien resurssien ja osaamisen turvaaminen • Keskussairaalan aseman turvaaminen erivalueen työnjaossa 	<ul style="list-style-type: none"> • Olemassa olevat päivystävät erikoisalajat säilyvät • Leikkaustoiminnan kokonaisvolyymi kasvaa 	Kyllä. Leikkaukset 2019 = 4.798, 2020 = 4.672 / -2.6% Eniten kasvaneet leikkausryhmät SA +176,5%, JW +166,7%, DA +150%, AA +133,3%, NB +125% Yleisimpien leikkausryhmien muutokset NF -8%, NG +2,9%, JA -20,1%, MC +10,4%, NH +0,5%
Avohoidon ja –palveluiden sekä peruspalveluiden vahvistaminen	<ul style="list-style-type: none"> • Vahvistetaan peruspalveluita sekä ennaltaehkäiseviä ja varhaisen tuen palveluita sekä kuntoutumista erityispalveluiden tarpeen vähentämiseksi. • Resurssit siirretään avohoitoon ja -palveluihin 	<ul style="list-style-type: none"> • Jäsenkuntien erikoisairaanhoidon ja erityispalveluiden käyttö vähenee • Hoidon saatavuus paranee ja odotusajat lyhenevät edellisvuodesta • Lainmukaiset käsittelyajat toteutuvat 	Ei, euromääräinen suoriteperusteinen laskutus jäsenkunnille kasvanut. Hoidon saatavuus ja odotusajat ennallaan. Lainmukaiset käsittelyajat ovat toteutuneet sosiaalipalveluissa, mutta vammaispalveluissa, joka on osa sosiaalipalveluita, on ollut viivästyksiä.
Hoito- ja palveluprosessin johtamisessa sekä organisaation päätöksenteossa käytettävissä tarvittava, ajantasainen ja luotettava tieto	<ul style="list-style-type: none"> • Hyödynnetään kansallisesti rakennettuja mittaristoja (esim. soite-palvelupaketit, THL) 	<ul style="list-style-type: none"> • Keskeisimmät mittarit on otettu käyttöön ja ne raportoidaan tilinpäätöksessä 	Kesken, soite-tietopaketeista on tehty ensimmäinen määrittely ja alustava raportti, mutta valtakunnallinen hanke ei ole edennyt.
Monimuotoinen palvelutuotantorakenne	<ul style="list-style-type: none"> • Oman toiminnan rinnalla käytetään suunnitelmallisesti ostopalveluja • Ostopalvelun ja palvelusetelin käyttö arvioidaan palveluiden järjestämisessä vaihtoehtona omalle tuotannolle erityisesti palvelutarpeen muutostilanteissa • Ostopalveluissa tilaajalla on valvontaresurssi 	<ul style="list-style-type: none"> • Soiten palveluissa on käytössä oman toiminnan lisäksi tarkoituksenmukaisia ostopalveluja • Valvonnalla on varmistettu ostetun palvelun laatu ja sopimusehtojen toteutuminen 	Toteutunut. Tavoite tehostetussa palveluasumien ulkoistuksessa oli 157 paikka, toteutui 43. Kotiranta toteutui 1.2.2021. Toteutunut, ostopalvelujen valvontaa on tehty ja kehitetty sähköinen valvontatyökalu käyttöön. Lisätty valvontaa tekevien yhteydenpitoa.

11.3 Asiakkaisiin kohdistuvat tavoitteet ja toimenpiteet

- palvelut ja tuki pyritään tarjoamaan mahdollisimman lähellä ihmisten arkea
- kotona asumista ja elämistä tukemalla päästään parhaiten hyödyntämään ihmisten ja heidän lähiyhteisöjensä voimavaroja, se myös edistää kuntoutumista parhaiten eri asiakasryhmissä
- asiakkaiden ja potilaiden osallisuutta kehitetään edelleen ja otetaan käyttöön uusia toimintamalleja
- asiakkaille tarjotaan jatkossa enemmän mahdollisuuksia sähköisiin palveluihin ja eri keinoja palvelun saamiseen, esim. videoyhteydet

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Asiakslähtöinen toimintatapa ja palveluhenkinen organisaatiokulttuuri – Asiakas ja potilas on meille tärkeä	<ul style="list-style-type: none"> • Ennakkovaikutusten arviointi menetelmää hyödynnetään merkittävien palvelurakenteen muutosten suunnittelussa • Systemaattinen palautteen kerääminen ja hyödyntäminen palveluprosesseissa 	<ul style="list-style-type: none"> • Ennakkovaikutusten arviointeja on tehty vähintään neljä vuodessa • Roidu-asiakaspalautteiden suosittelemiseksi (NPS-luku) on palveluittain vähintään vuoden 2019 tasoa • Qpro-asiakaspalautteen ka. vähintään 4,0 	<p>Ei toteutunut (2/4).</p> <p>74 (ed.v. 70)</p> <p>Toteutui ka. 4,1.</p>
Soiten palvelut löydetään ja saavutetaan	<ul style="list-style-type: none"> • Viestinnässä korostetaan asiakkaille tarjottavia palveluita • Huomioidaan saavutettavuusdirektiivin vaatimukset • Lisätään Soiten tunnettavuutta markkinoinnin ja viestinnän keinoin 	<ul style="list-style-type: none"> • Viestinnästä ja palveluiden saavutettavuudesta saatu myönteinen asiakas- / asiakasraatipalaute lisääntyy • Verkkosivujen saavutettavuus-indeksin luku kasvaa • Myönteinen näkyvyys mediassa on lisääntynyt ja sosiaalisen median kanavien tavoitettavuusmäärät ovat kasvaneet 	<p>Ennallaan</p> <p>62,7 (ed.v. 61,0)</p> <p>Lisääntynyt ja koronaviestintä saanut paljon kiitosta. FB, Twitter, Instagram... käyttäjämäärät kasvussa.</p>
Saumattomuus ja joustavuus palveluissa asiakkaan ja potilaan kokemana – sähköiset palvelut laajasti käytössä	<ul style="list-style-type: none"> • Sähköisten palveluiden käytön mahdollistaminen ja kehittäminen – olemassa olevat sähköiset järjestelmät otetaan tehokkaaseen käyttöön ja hyödynnetään niiden kaikki ominaisuudet • Moniammatillisen henkilöstön sekä toimialueiden välisen yhteistyön ja yhteisvastuun vahvistaminen kaikilla johtamisen ja kehittämisen tasoilla 	<ul style="list-style-type: none"> • Sähköisen asioinnin käyttäjien lukumäärä lisääntyy • Sähköiset palvelut lisääntyvät • Asiakkaiden ja potilaiden kokemus saumattomista ja toimivista palveluista on asiakasraatikyselyssä lisääntynyt 	<p>Omahoito +96,5%, Omapalvelu +150%</p> <p>Ajanvarausmäärät kasvussa. 50 % (ed.v. 60%) raatilaisista arvioi, että integraatio toteutuu hyvin.</p>
Asiakkaiden ja potilaiden osallisuuden lisääminen hoidossa ja palveluiden kehittämisessä	<ul style="list-style-type: none"> • Raadit ja neuvostot toimivat aktiivisesti ja niiden tekemät kehittämisohjelmat hyödynnetään toiminnan suunnittelussa • Monimuotoinen ja asiakaslähtöinen viestintä • Asiakkaat ovat enemmän mukana palveluiden kehittämisessä 	<ul style="list-style-type: none"> • Maakunnalliset vammais- ja vanhusneuvostot toimivat säännöllisesti ja kokoontuvat vähintään neljä kertaa vuodessa • Asiakasraadit, neuvostot ja asiakaskehittäjäryhmät tai asiakkaiden tai potilaiden muut edustajat ovat mukana aikaisempaa useammin kehittämisprojekteissa ja hankkeissa 	<p>Neuvostot kokoontuivat 5 kertaa.</p> <p>Neuvostot ja raadit olivat useammin mukana hankkeiden valmistelussa ja toteutuksessa (esim. Soite 2.0 ohjausryhmä ja osahankkeet).</p>

11.4 Talouteen ja vaikuttavuuteen kohdistuvat tavoitteet ja toimenpiteet

- toiminnan ja talouden raportointi on luotettavaa ja ajantasaista – nopeutetaan ja selkeytetään jäsenkunnille kohdistettavaa raportointia
- Toimintaa johdetaan taloudellisesti ja kustannustietoisesti
- jäsenkuntien kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisessä
- erityispalveluita myydään alueen ulkopuolelle

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Jäsenkuntalaskutuksen sote-menojen kasvun hallitseminen tavoitteena kuntien kantokykyä vastaava kustannustaso	<ul style="list-style-type: none"> • Palvelurakennetta ja –verkkoa tiivistetään • Avohoitoa vahvistetaan • Toiminnan tuottavuutta kehitetään • Otetaan käyttöön uusia, innovatiivisia palvelumuotoja 	<ul style="list-style-type: none"> • 14 miljoonan euron rakenteelliset säästöt vuonna 2020 toteutuvat • Jäsenkuntien tarvekioidut sote-kustannukset ovat maan keskiarvossa vuoteen 2022 mennessä • Raami TA19 + 2,5% toteutuu jäsenkuntalaskutuksessa 	Ei toteutunut. 2018 Soiten indeksi 100. Raami ylittyi 1,4% eli 3,8M€.
Erikoissairaanhoidossa jäsenkuntien ulkopuolisen myynnin osuus ja oman toiminnan kokonaisvolyymien säilyminen riittävällä tasolla	<ul style="list-style-type: none"> • Yhteistyö naapurisairaanhoidopiirien ja naapurikuntien kanssa on aktiivista ja huolehditaan Soiten edunvalvonnasta erva-alueella ja valtakunnassa 	<ul style="list-style-type: none"> • Jäsenkuntien ulkopuolisen myynnin osuus säilyi vähintään vuoden 2019 tasossa 	Ei, ulkokuntien laskutus vähentynyt 1,0 M€.
Tiedolla johtamisen systemaattinen kehitystyö auttaa päätöksentekoa talouden tasapainottamisessa ja palvelujen vaikuttavuuden kehittämisessä	<ul style="list-style-type: none"> • Tiedolla johtamisen työryhmässä määritellään eri johtamistasojen tietotarpeet ja varmistetaan ratkaisujen saattaminen osaksi päätöksentekoprosesseja • Tiedon johtamisen työryhmässä koordinoidaan toimeksiantoja suhteessa Soiten tietojohdamisen kokonaisuuteen ja kansallisiin vaateisiin • Käyttöön otetaan tietoa sekä tiedon jakamiskanava 	<ul style="list-style-type: none"> • Mitataan vuosittain kyselyllä, onko tietojohdamisen kypsyyttä ja johdon tyytyväisyys sitä kohtaan kehittynyt (Valtioneuvoston Tietojohdamisen arviointimalli) • Tietoa ja tiedon jakamiskanava ovat käytössä vuoden 2020 loppuun mennessä 	Tehty 9/2020, kaikilla osa-alueilla positiivista kehitystä. Sote-tietovarasto ja dynaaminen tiedon jakamisen kanava (SYKE) on otettu käyttöön. SYKE sisältää mm. talous- ja suoriteraportteja.
Soite noudattaa kestävän kehityksen periaatteita toiminnassa ja päätöksenteossa	<ul style="list-style-type: none"> • Sosiaalinen työllistäminen huomioidaan hankinnoissa • Ympäristöohjelman laatiminen suunnitelmakauden aikana 	<ul style="list-style-type: none"> • Sosiaalinen työllistäminen kirjataan hankintaohjeeseen ja sen toteutumisen seuranta on aloitettu • Ympäristöohjelman laatiminen on aloitettu vuonna 2020 	Ei toteutunut. Selvitystyötä on tehty, mutta valmista ja kattavaa ohjelmaa ei ole vielä valmiina.

12 Toimialueiden toiminnan muutokset ja tavoitteiden toteutuminen

Toiminta- ja taloussuunnitelmassa 2021-2023 on jaettu sitovuustasoltaan kahteen osaan: valtuuston hyväksymään sitovaan osioon sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaa perustelevaan ja täydentävään informatiiviseen osioon.

Sitovina esitetään toiminnalliset tavoitteet yksilöidymmin koko kuntayhtymää koskevalla tasolla toiminta- ja laadunhallintasuunnitelman mukaisesti (BSC). Lisäksi esitetään sitovina toimintavolyymiä kuvaavat tavoitteena olevat määrälliset suoritemäärätavoitteet. Lisäksi toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään sitovina toimialueittain esiteltynä määrärahavaroiksiin sisältyvät toiminnalliset muutokset, joiden täytäntöönpanosta vastaa kunkin toimialueen toimialuejohtaja suunnitelmakaudella. Toimialueittain esitellyt toimintasuunnitelmat (BSC) sen sijaan ovat valtuustotasolla informatiivisia.

12.1 Terveiden ja sairaanhoidon palvelut

Toiminta-ajatus: Kustannusvaikuttavien ja laadukkaiden terveys- ja sairaanhoitopalveluiden toteuttaminen ihmisläheisesti, moniammatillisesti ja kotona pärjäämistä tukien.

Tesan vuodessa näkyi erittäin vahvana koronaviruksen aiheuttama poikkeustilanne. Keväällä elektiivistä toimintaa ajettiin voimakkaasti alas, joka aiheutti hoitojonoja ja talouden näkökulmasta myynti- ja maksutuottojen vähenemistä. Vaikka kesän ja syksyn aikana jonojen purkua aloitettiin, vähenivät suoritehinnaston mukaiset myyntituotot vuoden 2020 aikana n. 3 M€.

Koronan takia jouduttiin tekemään henkilöstösiirtoja, mm. infektiovastaanotoille (joissa hoidetaan sekä koronaan liittyvä puhelinneuvonta, mahdollisten koronaan liittyvien infektio-oireisten potilaiden vastaanotot sekä koronanäytteenotto) sekä infektioyksikköön (jossa tehdään koronaan liittyvä tartunnanjäljitystyö). Vaikka tämä pääsääntöisesti pystyttiin tekemään omaa henkilöstöä liikuttamalla, aiheutti se kuitenkin sen tasoista henkilöstötarvetta, että muihin sijaistuksiin jouduttiin käyttämään ulkopuolista henkilöstöä, ja tämä näkyikin hoitohenkilöstön sijaiskuluja kasvuna (+600 t€) vakituisten hoitohenkilöstön palkkakulujen pysyttyä ennallaan 2019 vuoteen nähden. Lisäksi kiky loppumisen myötä lomarahojen palautus täysimääräisenä lisäsi lomahoitoa aiheutuneita kuluja +665 t€ vuoteen 2019 verrattuna.

Palveluiden ostossa merkittävin kasvu tapahtui laboratoriapalveluissa (+2 M€), joka käytännössä johtui koronanäytteiden aiheuttamista kustannuksista. Lisäksi kertakäyttöisten hoitotarvikkeiden kuluissa tapahtunut kasvu (+590 t€) on selitettävissä koronan aiheuttamalla lisääntyneellä suojainten tarpeella. Lääkäripalveluiden ostossa kasvu tapahtui 897 t€ verran, heijastellen lääkäreiden rekryointivaikeuksia. Tähän liittyen lääkäreiden palkkakustannukset olivat 323 t€ vuotta 2019 pienemmät, eli käytännössä lääkäripalveluihin (palkat ja palveluiden ostot) kuitenkin kului rahaa 574 t€ enemmän kuin vuonna 2019 johtuen ostopalveluiden kalliimmasta hinnasta virkalääkäreihin verrattuna. Piirin ulkoisen erikoissairaanhoidon osalta pysyttiin vuoden 2019 tasolla. Pääsääntöisesti piirin ulkopuolisen erikoissairaanhoidon käyttö on sovittuun hoidon porrastukseen liittyvää yliopistosairaالاتasoista hoitoa, ja pienemmältä osin potilaan valinnanvapautteen liittyvää.

Perusterveydenhuollon vastaanotto toiminnassa aloitettiin palveluprosessien uudistaminen Savoa Partners Oy:n kanssa, ja tämän myötä otettiin Kokkolan pääterveysasemalla tammikuussa 2020 käyttöön myös kaksisuuntainen sähköinen viestintä. Myös hoitoprosessia uudistettiin niin että hoito aloitettiin heti yhteydenoton yhteydessä. Savoa Partnersiin kohdistetun palautteen takia yhteistyö heidän kanssaan keskeytettiin ja palveluprosessin uudistamista jatkettiin omana työnä. Palveluprosessin uudistamisen myötä kuitenkin mm. yhteispäivystyksen käyntimäärät saatiin kääntymään laskuun jo ennen koronapandemian puhkeamista ja myös hoitoon pääsy vastaanotolle saatiin toteutumaan aiempia vuosia parempana.

Neurologian ja vaativan kuntoutuksen osastolle toteutettiin asteittaisesti viiden potilaspaikan paikkavähennys vuoden 2020 aikana. Tästä huolimatta potilasmäärät ja tämän myötä myös myyntituotot kasvoivat yksikössä

kulujen kasvamatta. Erityisesti ulkokuntien osalta myyntituotot kasvoivat selkeästi, ja toisaalta vaativan kuntoutuksen osalta piirin ulkoisen erikoissairaanhoidon kulut laskivat vuoteen 2019 verrattuna.

Keskussairaalan remonttihankkeet etenivät muilta osin suunnitellusti, mutta sisätautiosastojen yhteisvalvonnan suunnittelu jouduttiin aloittamaan uudelleen, koska sähköteknisistä syistä valvontaa ei voitu rakentaa sille ensinnä suunniteltuun paikkaan.

Suun terveydenhuollossa lopetettiin ostopalvelu ja lisätöiden tekeminen alkuvuodesta 2020. Koronan takia kuitenkin jouduttiin keväällä suun terveydenhuollon toimintaa ajamaan alas, ja tämä aiheutti erittäin merkittäviä hoitonojoja. Jonojen purkamiseksi jouduttiin loppuvuodesta 2020 aloittamaan uudelleen lisätöiden tekeminen sekä ostopalvelun käyttö. Lisäksi alettiin suunnittelemaan palvelusetelin käyttöönottoa keväälle 2021.

Lotta Seppinen, ylilääkäri, toimialuejohtaja

12.1.1 Toiminnanmuutokset

Toiminnanmuutos	2020 €	Vuotuinen €
116117 palvelun käynnistäminen (hyödynnetään nykyisiä henkilöstöresursseja)		Toiminnan käynnistynyt 4.1.2021 (hyödyntäen olemassa olevien resurssien kohdentamista).
Peruspalveluiden palveluverkkotarkastelu: <ul style="list-style-type: none"> Sote-keskus-, Sote-asema-, Soite-piste-malli koko Soiten alueella Vastaanottopalveluissa lääkärin vastaanotto 30 min saavutettavuudella kaikki toiminta perustuu ajanvaraukseen joustavat tarpeeseen ja henkilöstöresurssin riittävyteen perustuvat aukioloajat Kruunupyssä noudatetaan seuraavaa mallia: lääkärin ja hoitajan vastaanotto Alaveteli 1pv/vko, Teerijärvi 2pv/vko, Kruunupy 2pv/vko Valtuuston päätös palveluverkosta: katso sivu 93-101 	Säästö tarkentuu käyttösuunnitelman yhteydessä	+219.000 (lääkäripalveluiden ostopalveen lisääntymisen vuoksi) Vastaanottopalveluiden toteuttaminen valtuuston päätösten mukaisesti. Lääkärirekrytoinnissa edelleen haasteita. Rekrytointia tehostettu. Lääkäriresurssia tuotettu vaatimuksiin nähden samassa suhteessa kuin muillekin terveysasemille. <ul style="list-style-type: none"> Toimipisteitä ollut ajoittain suljettuna/supistettuna koronan takia Lääkäreiden rekrytointia tehostettiin ja virkoja laitettiin auki (kaksi lääkäriä saatu; yksi Lestijokilaaksoon ja yksi Kokkolaan)
Perusterveydenhuollon palveluprosessien uudistaminen: <ul style="list-style-type: none"> hoito aloitetaan yhteydenoton yhteydessä ja potilas saa yhteyshenkilön potilaan asioita hoitavat samat henkilöt, hoidon jatkuvuus paranee ja asioita voidaan hoitaa puhelimitse tai muilla viestimenetelmillä käyntien vähentäminen (150.000€) toimipisteiden lyhytaikaisten aukioloaikojen joustavuus toiminnassa (25.000€) 	- 175.000	Arvio -100.000 (Kla ulkop.sijaiset -20.000, yht.päiv. päivystyskäynnit vähentyneet 10%) Toimintaan keväällä 2020 osittain Kokkolan pääterv. aseman episoditiimin osalta. Päivystyksen käyttö vähentyi mallin käyttöönoton myötä (jo ennen koronaa). Uudistamishanke viivästynyt koska kehittämistyöhön ei ole ollut tarpeeksi resurssia (sopimusta Savoa Partners Oy:n kanssa ei jatkettu, tehdään nyt omalla resurssilla joka on pois suorittavasta työstä). Hankkeelle saatiin syksyllä 2020 uusi vastuuhenkilö, tavoitteena saada uusi toimintamalli käyttöön koko Soitessa vuoden 2021 aikana.
Suun terveydenhuolto: <ul style="list-style-type: none"> ostopalvelun loppuminen (0,4M€) prosessin uudistus "kerralla kuntoon" lisätyöstä luopuminen suuhygienistien ja hammaslääkärin työnjaon kehittäminen (30.000€) Kälviän keskitetty hammashoitola (30.000 €) 	- 460 000	-460.000 Ostopalvelu loppui, kerralla kuntoon prosessi etenee ja koronatilanne vauhdittanut tätä. Lisätyöstä luovuttiin. Korona kuitenkin aiheutti hoitojonoja ja jononpurkua jouduttiin ottamaan käyttöön loppuvuodesta 2020, samoin suunnitelma määräaikaisesta ostopalvelun käytöstä sekä palvelusetelin käyttöönotosta. Työnjaon kehittäminen etenee – tavoite että olisi toiminnassa vuoden 2021 aikana. Kälviän keskitetty hammashoitola otettu käyttöön

Toiminnanmuutos	2020 €	Arvio vuodelle 2020 €
Hoitotarvikejakelun uudistaminen ja etätilauksen käyttöönotto: varastojen keskittyminen, jolloin hukka vähenee. Asiakkaat voivat tilata tarpeen mukaan tarvikkeet suoraan kotiin tai jakelulokerikoihin.	- 150.000	-0 -Sähköinen tilaus otettu käyttöön huhtikuussa -Lokerikot otettu käyttöön kaikissa muissa paikoissa paitsi Kälvillä. Koronaepidemian ensimmäisen aallon aikana jakelua toteutettu kotiin (josta jonkin verran lisäkustannuksia) -Tilaukset ja osin varasto keskitetty yhteen paikkaan. Automaattinen tilaus ja saldojen määrittäminen saadaan toimintaan vasta 2021 vuoden puolella. Ei luotettavaa tietoa hoitotarvikejakeluvaston arvosta v. 2019 vs. 2020 --> ei saada säästöä laskettua
Neurologian ja vaativan kuntoutuksen uusi toimintamalli (entistä useampi potilas pärjää intensiivisen kuntoutuksen ansiosta ilman ympärivuorokautista hoitoa)	- 350.000 - 570.000	-550.000 Nekulle suunniteltu paikkavähennys toteutunut asteittain vuoden 2020 aikana. Potilasmäärät ovat silti kasvaneet ja samalla tuotot. Kuntoutushoitajakson pituus lyhentynyt 1,5 vrk:lla. Ulkokuntien myyntituotot nousseet 350.000, ja samanaikaisesti toimintakulut laskeneet 200.000, (tähän sisältyy myös erikoisalun piiriin ulkoinen erikoissairaanhoido).
Tehokkuuden ja tuottavuuden lisäys <ul style="list-style-type: none"> tavaroiden hallinta ja hävikin vähentäminen uuden digitaalisen varastonhallintajärjestelmän avulla -180 000€ jatkuvaa valvontaa vaativien potilaiden keskittäminen samaan tilaan(rinkipotilaat) -50 000€ leikkauspotilaiden hoitopäivien vähentäminen nopeammalla kotiutuksella -200.000€ tyhjiä vastaanottoaikojen vähentäminen eri tavoin -30.000€ os8 ja 9 valvonnan yhteen rakentaminen (2021), jolla hoidon laatu↑ ja resurssien yhteiskäyttö tehostuu -50 000€ 	- 460.000	-0 -varastonhallintajärjestelmästä käyty keskustelua, koordinaatiovastuu siirtynyt tukipalveluihin -rinkipotilaat pyritään aina keskittämään -proteesipotilaiden nopeampi kotiutusprosessi saatu toimimaan -Buddycare –puhelinsovellus otettiin käyttöön skopioita varten, tekstiviestimuistutusta aikaistettiin. Peruutusten määrä skopioissa saatiin laskuun. -valvontojen yhteenrakentamisen suunnittelu etenee -Korona laski potilasmääriä poleilla ja osastoilla vaikuttamatta samassa määrin henkilöstökuluihin joten talousraporteista ei voida osoittaa suoraan näiden toimenpiteiden aiheuttamia säästöjä vaikka toiminnanmuutoksia tehtiinkin
Väestön ikääntymisestä aiheutuvan erikoissairaanhoidon tarpeen kasvuun vastaaminen: vakinaistetaan toiminta os 8 kardiologialla + os 9 sisätaudit ja keuhkosairaudet (+2 sh os8/kardiologia ja + 1 sh osasto 9) Vahvistetaan anestesia lääkäripäivystystä lauantaisin ja sunnuntaisin klo 9-15	+60.000	+60.000 Anestesiapäivystys toimii. Os 8 ja 9 virtuaalivakanssit täytetty (henkilökuntamitoitus pysynyt samana)
Rationaalisen lääkehoidon kehittäminen: <ul style="list-style-type: none"> lääkityksen turvatarkastukset lääkehävikin minimointi teknisiä ratkaisuja käyttöönottamalla kaatumisen ehkäisyn edistäminen (toteutetaan olemassa olevalla resurssilla) 		Arvio - 100.000 -lääkehoitosuunnitelmien ja Turvallinen lääkehoito Soitessa –oppaan päivittäminen -Osastofarmasian kehittäminen, lääkityksen tarkistukset ja turvatarkistukset - Erilaisia teknisiä ratkaisuja lääkehävikin minimoimiseksi kartoitettiin -säästöarvio perustuu pienempään palvelutarpeeseen (toteutumatta jääneet osastojaksot, lyhyemmät osastojaksot; nämä todennettavissa tilastoista, joskaan ei saatu vietyä suoraan säästöiksi koska koronavalmiuden vuoksi muita potilasmääriä ei saatu kasvatettua, eikä toisaalta henkilöstöä vähennettyä

Toiminnanmuutos	2020 €	Arvio vuodelle 2020 €
ESH-ulosmyynnin kasvun ja ostettavan palvelun nettovaikutus (myynnin kasvu potilaiden valintaan perustuen / keskittämisesetuksen vaikutus leikkaustoimintaan ja kirurgiaan)	- 0	-0 Ulosmyynnin kasvu ei ole tesassa toteutunut pandemian vuoksi (pysynyt suunnilleen ennallaan, samanaikaisesti jäsenkuntien myyntituotot vähentyneet, neku-osastolla kuitenkin ulkokuntien tuotot kasvaneet).
Laboratorionäytteiden vähentäminen ja kierroille keskittäminen	- 100.000	Laboratorionäytteiden määrä on vähentynyt tesassa (tavoite siltä osin saavutettu), mutta laboratorioskustannukset kokonaisuutena nousseet (lisääntyneen koronanäytteenoton myötä).
Ensihoito: tehtävien määrän lisääntyminen kasvattaa Kela-korvausten määrää Yhteistyön kehittäminen avopalveluiden kanssa	+ 50.000	Tavoite ei toteutunut, sillä Kela-korvaukset vähentyneet n. 140.000 €, kokonaistehtävämäärän vähenemisen seurauksena. Samanaikaisesti Ensihoitopalvelun muut kulut pienentyneet ko. ajanjaksolla n. 80.000
Radiologisten yksiköiden yhteensovittaminen (Tunkkarin ja Kannuksen yksiköiden aukioloaikojen joustavuus, Toholammin röntgen säilyy ennallaan)	Säästö tarkentuu käyttösuunnitelman yhteydessä	Neuvotteluja käytiin 2020 aikana. Toimintojen yhdistäminen tässä vaiheessa ei ajankohtaista. Vaatii myös muun hoito- ja palvelutoiminnan linjaamista uudelleen. Tarkastellaan palveluja saavutettavuuden ja palvelujen tuottotavan näkökulmasta uudelleen vuonna 2021.
Hoitotyön esimiestyön kehittäminen (sijaisten tarpeen vähentäminen yhteistyöllä, työilmapiirin kehittäminen)	-100.000	-0 Hoitotyön esimiestyön kehittäminen jatkossa johtajajllhoitajan koordinoimaa. Sijaistarve kokonaisuudessaan tesassa vuonna 2020 kasvoi, johtuen koronan aiheuttamista uusista työvoiman tarpeista.
Pienivolyymisten erikoisalojen tai niiden osien vertailu omana toimintana / ostopalveluna		Uudelleen käsittelyssä vuonna 2021
Yhteensä		-871.000 €

12.1.2 Henkilöstön näkökulma

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Osaavan henkilöstön saatavuuden varmistaminen	<ul style="list-style-type: none"> Uusien työntekijöiden perehdytyksen kehittäminen Osuuskuntamallin käyttöönotto 	<ul style="list-style-type: none"> Perehdytysohjelmat eri yksiköissä tarkistettu Osuuskuntakäytössä 2-3 erikoisalalla 	Kuntoutuksen ja neurologian, kirurgian sekä yle:n perehdytysohjelmat tarkistettu (lääkärit), hoitajilla ok Osuuskunta käytössä urologiassa (Soitelle), gastrokirurgialla ja onkologiassa (Soitesta)
Tiedottamisen kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> Keskustelevampia informaatiotilaisuuksia Uudenlaisia informaatiokanavia luotu 	<ul style="list-style-type: none"> Osallisuuden kokemus lisääntyy Tiedotuksen jalkautuminen nopeutuu 	mm. koronakevään aikana infotilaisuudet sairaalan ja avohoidon lähiesimiehille 1-2x/vko, infotilaisuudet yksiköissä.
Henkilöstön osallistaminen	Muutoksien suunnittelussa henkilöstön osaamisen hyödyntäminen	Uusien toimintojen suunnittelussa työryhmissä myös henkilöstön edustus	Vastaanottojen toimintamallin uudistuksessa henkilöstö ollut vahvasti mukana Tehon, välinehuollon ja päivystyksen remontin suunnittelussa henkilöstö mukana Suun th:n kehittämishankkeissa henkilöstön edustus työryhmissä
Tarpeen mukainen henkilöstömäärä	Henkilöstömitoitukset laaditaan kaikkiin yksiköihin	Perusmiehitykset uudelleen määritelty	Nekun paikkamitoitus muutettu aiemman tarkastelun perusteella. Muihin yksiköihin ei ole määritelty. Koronapandemian hoitoon liittyvät henkilöstön sijoitussuunnitelmat tehty 2020.

12.1.3 Prosessien näkökulma

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Keskussairaalan remontit etenevät Masterplanin mukaisesti	<ul style="list-style-type: none"> Remonttisuunnittelu käynnissä riittävän ajoissa Uusittujen tilojen mukana prosesseja uudistetaan 	<ul style="list-style-type: none"> Leikkaussaliremontti salien osalta ohi 2020 kesällä ja tehoremontti alkaa syyskuussa 2020 Os 8 ja 9 yhteisvalvonta suunniteltu 2020 Sis- ja keupkl jatkoremonttisuunnittelu alkaa Välinehuollon remontti pysyy aikataulussaan 	Leikkaussalien ja tehon remontti edennyt suunnitelmien mukaisesti. Os 8 ja 9 yhteisvalvonnan suunnittelu jouduttu aloittamaan uudelleen koska ei voitu rakentaa suunniteltuun paikkaan sähköteknisistä syistä. Sis- ja keupkl remonttisuunnittelu etenee aikataulussa, samoin välinehuollon remontti.
Päivystyksessä ajanmukaiset tilat kaikilla potilasryhmille ja hoitoon pääsy parantuu	<ul style="list-style-type: none"> Päivystyksen saneeraus ja toimintojen uudelleen organisointi <ul style="list-style-type: none"> seurantapotilaat yhteen nopean linjan potilaiden logistiset ratkaisut laadittu ja palveluun pääsy nopeutuu 	<ul style="list-style-type: none"> Päivystyksen seurantatilat uusittu 2020-21 Päivystysmonitori otettu käyttöön ja hyödynnetään arjessa 	Yhteispäivystyksen saneeraussuunnittelu aloitettu v. 2020. Toteutus v. 2021 – 2022 aikana. Päivystysmonitori käytössä ja hyödynnetään.
Suun terveydenhuollon toimintamalli uudistuu	<ul style="list-style-type: none"> Laaditaan yhdessä henkilöstön kanssa uusi toimintamalli Ammattiryhmien työnjakoa kehitetään 	<ul style="list-style-type: none"> Kiireettömän hoidon jonotusaika korkeintaan 3 kk Suuhygienistien ja hammashoitajien itsenäistä vastaanottoa lisätään 	Ei toteutunut, korona aiheutti merkittävät hoitojonot Suuhygienistien ja hammashoitajien työnjakoa kehitetty, itsenäistä vastaanottoa lisätty. Hanke vielä osin kesken
Vastaanottojen uusi toimintamalli parantaa saatavuutta	<ul style="list-style-type: none"> Uusi toimintamalli käytössä koko Soitessa Lisääntyneet etäpalvelut 	<ul style="list-style-type: none"> Omasoitelaisten toimintamalli käytössä Satunnaiskäyttäjien toimintamalli ja henkilöstön roolit selkiytetty 	Omasoitelaisten toimintamalli ei vielä käytössä, satunnaiskäyttäjien osalta osittain toimii
Päivystyspupuhelin 116117	<ul style="list-style-type: none"> Toiminta käynnissä alkuvuodesta Potilasohjausprotokollat valmiit vuoden alusta 	<ul style="list-style-type: none"> Potilaat saavat netti- ja puhelinohjausta entistä enemmän Päivystykseen ohjautuu 20% vähemmän ei-päivystyksellisiä potilaita 	116117 toiminta käynnistyi 4.1.2021 Päivystyksen käyntimäärät laskivat 10,7%, kokemuksen perusteella nimenomaan ei-päivystyksellisten potilaiden määrää on saatu vähennettyä. Vastausprosentti nousut.

12.1.4 Asiakas- ja potilasnäkökulma

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Yhteyden saanti palveluihin paranee	<ul style="list-style-type: none"> 116117-toimintamalli otetaan käyttöön 2020 Vastaanottojen ja suun terveyden huollon yhteyden saanti paranee Uudenlaisten välineiden käyttöönotto 	<ul style="list-style-type: none"> 116117 Otettu käyttöön Buddycaren käyttö laajentunut Vastaanottojen ja suun terveydenhuollon puheluiden vastausprosentti 80 %, jonotusaika ka. 2 min 	116117 käyttöön 4.1.2021 Buddycare käyttöä ei laajennettu, selvitetään mahdollisuutta hyödyntää terveyskylää Suun th vastausprosentti 83,3%, vastaanotoilla 73,1%. Jonotusaika vastaanotoilla 3 min 17 s, suun th:ssa 1 min 21 s
Perusterveydenhuollon hoitoon pääsyn kehittäminen	Tulevaisuuden SOTE-keskus- toimintamallien kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> Perusterveydenhuollon hoitoon pääsy tulevan sote-lainsäädännön mukainen STM:n hankerahoitus saatu täysimääräisenä 	Vastaanottoaikoja pääosin ollut tarjolla viikon sisään kiireettömissäkin asioissa. TSOTEK hankerahoitus saatu haetun mukaisesti
Sähköisten palveluiden käyttöönotto lisäänty	<ul style="list-style-type: none"> Uusien palveluiden käyttöön ottaminen mm. <ul style="list-style-type: none"> Kaksisuuntainen viestintä Suomi.fi- viestipalvelu käyttöön Olemassa olevien palveluiden käytön lisääminen (esim. Omahaito) Sähköisten palveluiden markkinointi käyttäjille ja henkilöstölle 	<ul style="list-style-type: none"> Kaksisuuntainen viestintä aktiivikäytössä Omahoidon käyttö lisääntyy 10% Suomi.fi-viestipalvelu käytössä poliklinikoilla 	Kaksisuuntainen viestintä otettu käyttöön vastaanotoilla Omahoidon käyttö ei lisääntynyt, kevään 2020 aikana merkittävä lasku omahoidon käytössä (kuten kaiken muunkin terveyspalvelun käytössä)
Matalan kynnyksen palveluiden lisääminen	<ul style="list-style-type: none"> Potilaat ja asiakkaat kuntoutuspalveluiden ohjaukseen ja neuvontaan sujuvasti 	<ul style="list-style-type: none"> Asiakkaalla mahdollisuus varata itse aika matalan kynnyksen palveluun 	Sähköinen ajanvaraus koronanäytteenottoon ja influenssarokotuksiin, suun th:n tiettyjen tarkastusaikojen varaus sähköisesti Kuntoutuksessa suunniteltu sähköistä ajanvarausta

12.1.5 Talous- ja vaikuttavuusnäkökulma

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Oman elektiivisen toiminnan yhteensovittaminen huomioiden ulosmyynti, ostopalvelu ja piirin ulkopuolinen hoito	<ul style="list-style-type: none"> OYS-erva-osuuskunnan molemmin puolinen hyödyntäminen Pienten erikoisalajien omana toimintana tehtävän työn tarkastelu 	<ul style="list-style-type: none"> 2-3 erikoisalalla osuuskunta käytössä Keskeisten toimintojen ja ulkoa ostettavien toimintojen määrittely eri erikoisaloilla 	Osuuskunta käytössä urologiassa (Soitelle), gastrokirurgiassa ja onkologiassa (Soitesta) Pienten erikoisalajien tarkastelua ei tehty vuonna 2020, suunniteltu keväälle 2021
Elektiivisen ja päivystyksellisen toiminnan yhteensovittaminen	<ul style="list-style-type: none"> Keskittämisasetuksen ja päivystyksen yhteensovittaminen 	<ul style="list-style-type: none"> Kustannustehokas toiminta 	Talousarviossa ei pysytty ja myös vuoden 2019 toimintakulut ylitettiin. Koronan vaikutukset taloudelle ja toiminnalle merkittävät.
Sote-menojen kasvun hillitseminen ja palvelun saatavuuden parantaminen	<ul style="list-style-type: none"> Palveluverkon tarkastelu Suunterveydenhuollon ja pth:n uusien toimintamallien kehittäminen Omasoitelaisten prosessin käynnistäminen Erilaisten etäpalvelujen käyttöönotto 	<ul style="list-style-type: none"> Palveluverkon päätetyt uudistukset viety käytäntöön Suun th:n uusi toimintamalli käytössä koko Soitessa Lisää erilaisia etäpalveluita käytössä 	<p>Palveluverkkouudistuksia ei tehty</p> <p>Ei vielä käytössä kaikilta osin.</p> <p>Kaksisuuntainen viestintä, etäkuntoutus, sähköistä ajanvarausta lisätty</p>
Toiminnan muutokset kysynnän/ tarpeen mukaan	<ul style="list-style-type: none"> Säännöllisten raporttien lisääminen Resurssien ohjaaminen tarpeen mukaisesti 	<ul style="list-style-type: none"> Toimintaa ohjataan nopeasti toiminnan/kysynnän muutoksissa Lainavuoromalli käytössä Tarpeen mukainen henkilöstömitoitus Äkillisissä poissaoloissa joustavien aukioloaikojen hyödyntäminen 	<p>2020 tehtiin suunnitelma toiminnan ja resurssin liikkulusta pandemian hoitoon liittyen.</p> <p>Kuitenkaan nopeita muutoksia mitoituksiin (esim. osastojen paikkamäärien suhteen) ei voitu tehdä</p> <p>Henkilöstöä pyritti joustavasti liikkuttamaan sinne missä tarve on suurin (esim. Koronaan liittyvä työ)</p>

12.2 Hoidon ja hoivan palvelut

Toiminta-ajatus: Hoidon ja hoivan palvelut tuotetaan yhdenvertaisuusperiaatteen mukaan laadukkaasti ja asiakkaan itsemääräämisoikeutta kunnioittaen. Palvelut tukevat itsenäistä selviytymistä, osallisuutta ja toimintakykyä.

Tavoitteena on, että asiakas voi asua turvallisessa ja esteettömässä omassa kodissaan tukipalveluiden ja kotihoidon turvin niin pitkään kuin se inhimillisesti ja resurssien mukaan on mahdollista. Jokaisessa Hoidon ja hoivan yksikössä annettava hoito ja palvelu perustuvat yksilölliseen, voimavaralähtöiseen hoito-, kuntoutumis- ja palvelusuunnitelmaan asiakkaan/potilaan tarpeiden mukaisesti. Asiakkaan kuntoutuessa hänellä tulee olla mahdollisuus siirtyä kevyempien palveluiden piiriin. Hoidon ja hoivan toiminta perustuu normien lisäksi laatusuosituksen hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi sekä kansallisiin omaishoidon kehittämishohjelmaan, ikääntyneiden asumisen kehittämisselvitelmään sekä kansalliseen muistiohjelmaan.

Yli 75 v. osuus väestöstä kasvoi n. 3,8 % viime vuoteen verrattuna ja kotona asuvien > 75- vuotiaiden osuus 0,9 % ollen 31.12.2020 93%. Kotiin järjestettäviä palveluita kehitettiin monella tavalla. Kotihoidon etä-käynnit lisääntyivät 1,1% viime vuodesta, samoin lääkeautomaattien määrä lähes kaksinkertaistui. Perhon- ja Lestinjo- kilaakossa vähennettiin yhteensä 8 yleislääketieteen osastopaikkaa (=n. 1700 hoitopäivää) ja resurssia siirrettiin kotisairaalaan. Kotisairaaloiminnan kehittämistyö kesken Lesti- ja Perhonjokilaaksoissa. Tavoite laajentaa toiminta koskemaan kuntoutuspotilaita. Yöpartioiminnan kehittäminen jokilaaksoihin on aloitettu. Asiakasohjauksen sähköisiä palveluita kehitettiin ottamalla käyttöön sähköinen esitietolomake ja hybridimalli (=perinteisen ja sähköisen palvelun yhdistely) palveluntarpeen arviointeihin. Paikantava turvapuhelin laajeni koko Soiten alueelle. Kotona pärjäämisen edellytyksiä parannettiin omaishoitoon ja kuntouttavaan jaksohoitoon panostamalla sekä kouluttamalla alueelle kiertäviä perhehoitajia. Kotona asuvien osuuden kasvuun osasyynä on se, etteivät kaikki tehostetun palveluasumisen paikat olleet loppuvuodesta normaalisti käytössä. Näin jaksohoidossa oli tehostettua palveluasumista odottavia asiakkaita normaalia enemmän. He tilastoituivat kotona asuvien ryhmään.

Tehostetun palveluasumisen 157 paikan ulkoistus toteutui vain vähäisessä määrin, 43 (Emeliehemmet) paikkaa siirtyi ostopalveluksi 1.10.2020 alkaen. Kannuksessa sijaitsevan Kotirannan tehostetun palvelu-asumisen yksikkö siirtyy ostopalveluksi v. 2021. 1.1.-30.9 oman toiminnan tehostetun palveluasumisen paikkoja oli 480 ja 1.10.-31.12. 446, ostopalvelupaikkoja 1.1.-20.6. 257paikkaa, 21.6.-30.9. 243 paikkaa, 1.10.-31.12. 277 paikkaa. Pettersborgin Nordmanin tehostetun palveluasumisen yksikkö, jolta Soite osti palveluita Kokkolassa, lopetti toimintansa kesäkuussa ja Kokkolan jaksohoitoyksikössä otettiin käyttöön 6 (= n. 1300 hoitopäivää) määräaikaista paikkaa. Jaksohoitopaikkoja Soitessa vuoden lopussa oli 100 (+ em. 6 määräaikaista). Soiten hallitus perusti 7.12.2020 Soitelle 6 uutta tehostetun palveluasumisen paikkaa toistaiseksi, jotka sijoittuvat 1.1.2021 alkaen Hopsakumpuun, Ullavan taajamaan. Samalla määräaikaiset paikat poistuvat käytöstä. Teerijärven lyhytaikaisen laitoshoidon peruskorjaus aloitettiin lokakuussa 2020 ja toimintaa integroitiin Heimbon tehostetun palveluasumisyksikön kanssa. Paikkamäärä vuoden lopussa 23. Tehostetun palveluasumisen hoitopäivät vähenivät yhteensä n. 8000 pv liittyen kahden tehostetun palveluasumisen yksikön (Villa Fiona, Kotiranta) poikkeaviin tilanteisiin vuoden aikana. Jaksohoidossa käytettiin ylipaikkoja Pettersborgin lakkautettua toimintansa, joka vaikutti hoitopäiviä lisäävästi.

Vanhuspalvelulain määrittämät odotusajat palveluntarpeen arviointiin ja iäkkäiden sosiaalipalveluihin alittuivat. 2020 aikana valvontakäynnit painoutuivat ostopalveluyksiköiden valvontaan. Oman toiminnan osalta valvontaa tehtiin sekä kotihoidon että tehostetun palveluasumisen yksiköihin. Palse.fi portaalin tuottajavalvontatyökalu otettiin käyttöön. Tämä mahdollistaa valvontaprosessin sekä siihen liittyvän dokumentaation ja viestinnän tallettamisen sähköiseen järjestelmään.

Kulukasvua TP 2019 vrt. TP 2020 0,2 % (0,15 M€). Euromääräisesti suurin kasvu kotihoidossa (n. 0,9 M€) ja kulujen vähentyminen palveluasumisessa ja laitoshoidossa (n. 0,9 M€) ovat strategian mukaisia ja mukailevat kotona asuvien prosentuaalisen määrän nousua. Palvelujen ostot vähenivät 0,8% (n. 0,15 M€) Suhteessa TA 2020 ylitystä n. 1,8 M€. Koronasta aiheutui kuluja mm. aineisiin tarvikkeisiin ja tavariin n. 0,7 M€ verran.

Korona vaikutti monella tapaa myös hoidon ja hoivan toimintaan. Henkilöstöä koulutettiin, siirrettiin keväällä ei kiireellisestä toiminnasta, kuten asiakasohjauksesta ja avopalveluista sekä geriatriselta poliklinikalta muihin toimintoihin koronavarautumissuunnitelman mukaisesti. Yleislääketieteen osasto Y1 toimi yleislääketieteen tasoisten koronapotilaiden hoitoyksikkönä. Kaikissa hoidon ja hoivan palveluissa koronavarautuminen on ollut hyvällä tasolla. Ympäri vuorokautisen hoivan yksiköt ovat säästyneet koronaepidemiaalta. Turvallisia vierailuja on ohjeistettu ja toiminnan muutoksia päivätoiminnoissa ja kuljetuspalveluissa on tehty THL:n ja AVI:n määräysten mukaisesti. Hoitopäivien määrä väheni yleislääketieteen osastoilla koronasta johtuen arviolta n. 1300 verrattuna v. 2019.

Vuosi	Yli 75- v	Kotona- asuvia (lh)	Omais- hoito (kum)	Kotihoito Säännöllinen (lh)	Tehostettu palveluas- minen (lh)	Laitos- hoito (lh)	Jakso- hoito (lh)	Sairaala- hoidos- sa (PTH) lyhytaikais- hoito (lh)
2017	7797	91,7%	4,8 %	10,5 %	7,7 %	0,5 %		1,32 %
2018	7963	91,9 %	6,8 %	11,3 %	7,7 %	0,4 %	0,8 %	1,05 %
2019	8098	92,1 %	7,0 %	10,6 %	7,56 %	0,33 %	0,9 %	1,12 %
2020	8402	93,0%	6,8%	11,4%	6,8	0,2%	0,8%	0,98%

Ritva Jämsä, hoidon ja hoivan palvelujen toimialuejohtaja

12.2.1 Toiminnanmuutokset, hoito ja hoiva

Toiminnanmuutos	Arvio muutoksen toteutumisesta	Toteutunut € vaikutus
<p>Tehostetun palveluasumisen 157 paikan ulkoistus huhtikuun alusta alkaen: Emeliehemmet (säästö 0,15 milj. €, Sandbacka säästö 0,45 milj. €, Harjukoti 0,15 milj. €, Kotiranta 0,225 milj. €) Kustannustiedot TP 2018. Vuositasolla säästöpotentiaali 1,3 milj. €.</p>	<p>Säästö - 975 000 € Emeliehemmet siirtyi 1.10. alkaen ostopalveluksi. Sandbacka ja Harjukoti eivät toteutuneet ja Kotirannan muutos ostopalveluksi siirtyi v. 2021. (jos muutos voimassa 9 kk)</p>	- 50 000
<p>Tunkkarin vuodeosaston ja Lepolan toiminta jatkuu, viranhaltijaesityksessä mainittu 2,5 M e: säästö haetaan toimintoja kehittämällä ilman yt-neuvottelua. Tunkkarin ja Kannuksen yleislääketieteen osastoilla käynnistetään vuoden alusta lukien pilotti, jossa kehitetään alueen palvelurakennetta avohoitoa vahvistamalla siten, että vuodeosaston paikkamäärää joustavasti vähentämällä siirretään henkilöstöä avohoidon vahvistamiseen (kotisairaala, kotihoito). Pilotti käynnistyy vähentämällä 4 paikkaa ja pilotin aikana voidaan paikkamäärää vähentää joustavasti (1-4 paikkaa) potilaiden tarpeen mukaisesti. Toiminta perustuu vuodeosaston ja kotisairaalan henkilöstön joustavaan liikkumiseen yksiköiden välillä. Kotisairaalan vahvistamisella tuetaan myös kotihoidon toimintaa erityisesti iltaisin ja viikonloppuisin.</p> <p>Saatua tietoa ja kokemuksia käytetään palveluiden kehittämissuunnitelman jatkovalmistelussa. Pilotin rinnalla käynnistetään palvelurakennemuutoksesta EVA moniammatillisen tiimin ja päättäjien edustajien kanssa yhteistyössä, jolloin nähdään hyödyt, mutta myös riskit. EVA:n ja pilotin tulosten pohjalta laaditaan useamman vuoden suunnitelma huomioiden samalla hoitoprosessien kehittäminen sekä alueen asukkaiden hoito- ja palvelutarve.</p> <p>Kokonaisarviointiin tulee sisältyä sekä taloudellinen että laadullinen näkökulma. Jatkosta päätetään vuoden 2021 toiminta- ja taloussuunnitelman yhteydessä.</p>	<p>Ei säästövaikutusta</p> <p>Pilotti on käynnistetty ja sille on saatu jatkoa v. 2021 maaliskuun loppuun saakka. Pilotin käynnistymistä alkuvuodesta 2020 hidasti korona. Potilaspaikkoja on vähennetty yhteensä 8 paikkaa (4 Tunkkarilta ja 4 Kannuksesta). Tuolloin siirrettiin resursseja 6 vakanssia kotisairaalaan. Varsinaisesti henkilöstöresurssi kasvoi vasta lokakuun alusta alkaen. Osastot ja kotisairaalayksiköt muodostavat yhden toiminnallisen kokonaisuuden. Kotisairaalan työvuorojen henkilöstövahvuus ei ole ollut tasainen heikosta henkilöstön saatavuudesta johtuen, joka on heikentänyt toimintamallin vaikuttavuutta. Kotisairaalan toiminatamallia muokataan niin, että kotisairaalassa voidaan jatkossa hoitaa myös kuntoutuspotilaita. Tämä vielä kesken. Molempien jokilaaksojen yöpartiotoiminnan suunnittelu on edennyt. Käynnistys siirtyy keväälle 2021. Organisaatiomuutokset jotka on suunniteltu tukemaan uusien toimintamallien kehittämistä ja kotiin järjestettävien palveluiden lisäämistä on hyväksytty valtuuston kokouksessa 30.11.2020</p> <p>Toimintamallia on kehitetty hyödyntäen EVA työkalua. Tästä on saatu hyviä kokemuksia.</p> <p>Kokonaisarvioinnissa on hyödynnetty sekä määrällisiä että laadullisia näkökulmia. Potilas- ja henkilöstökyselyt on suoritettu. Suoritemäärät eivät ole kehittyneet loppuvuodesta toivotulla tavalla. Kotisairaalan käyntimäärät eivät nousseet.</p>	

Toiminnanmuutos	Arvio muutoksen toteutumisesta	Toteutunut € vaikutus
Kauppakassipalvelun lakkauttaminen	Säästö -50 000 e Toteutunut. Muutos otettu hyvin vastaan. Lisännyt asiakkaiden valinnanvapautta.	-50 000 €
Kruunupyyn kotiateriapalvelun siirtyminen kokonaan Kruunupyyn kunnalle	Säästö -90 000 e Toteutunut	-90 000 €
Kokkolan jaksoidon (Honkavire, Vaiho, Ventus 2 ja Ventus 3) siirtäminen Erityisalojen avopalveluiden palvelualueelle, synergiaetu Tehostetun kotikuntoutumisyksikön kanssa	Toteutunut. Pitkän aikavälin säästöpotentiaali kulukasvun hillinnässä. Siirtymät jaksoidosta nopeammin ja tehokkaammin tehostettuun kotikuntoutumiseen.	
Kotihoidon yöpäivien siirtäminen Kotisairaalan vastuualueelle, synergiaetu	Toteutunut Yöaikaista hoitoa tarvitsevat kotisairaalan potilaat hyötyneet, erityisesti palliativiset ja saattohoitopotilaat. Määrällisesti ei voida mitata mutta oletus, että estänyt lähtöjä kotia yöaikaan. Asiakasmäärä ei ole kasvanut, käyntimäärä pysynyt ennallaan. Välttömän työajan osuutta ei käytössä. Tämä seuranta suunniteltu aloitettavaksi v. 2021. Oletus on että asiakkailla käytetty aika on lisääntynyt, sillä palliativisten asiakkaiden käynnit (v. 2019/ 1011 ja v. 2020/ 2298) ovat lisääntyneet yli 100%. Tämä muutos on vapauttanut syöpäyhdistyksen sairaanhoitajan työaikaa Kokkolasta muualle maakuntaan.	
Hoito ja hoiva yhteiset poistetaan 135 000 € (pth:n palveluosto ja kehittämismääräraha)	Säästö 135 000 e Toteutunut osittain TA 2020 määrärahavaraus PTH ostoihin vähennetty 77 000 e TA 2020 määrärahavaraus Muut asiantuntijapalvelut vähennetty 35 000	-112 000 €
Valtiokonttorin veteraanipalveluiden määräraha tehostettuun palveluasumiseen vuodelle 2020		Tuloja 1 M €
Senioriasumisen laajentaminen, tavoite keventää palvelurakennetta	Suunnittelu aloitettu.	
Tekniikan hyödyntäminen: Baxter-infuusio pumput, Evondos lääkeannostelijat, Kotihoidon etäkäynnit, Videovisioit ja paikantava turvpuhelin	Käytön laajentaminen toteutunut. Baxter pumppuja 189 (v. 2019 181), Lääkeannostelijat 116 (v. 2019 59) Kotihoidon etäkäynnit : etäkäynteinä toteutuu 2,7 % (1,6 % v. 2019)	
		-302 000 €

12.2.2 Henkilöstön näkökulma

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
1. Henkilöstö on moniammatillisesti osaavaa	1.1. Laaditaan palvelualueittain henkilöstön koulutussuunnitelma, jonka mukaan henkilöstön osaamista kehitetään kuntayhtymän strategian mukaisesti (hoitotyön ja vanhusten palveluiden teknologiasovellusten perehdytys, saattohoito, muistisairaahan kohtaaminen ja hoito sekä vanhuksen hoitotyössä vaadittavan kuntoutumisosaamisen ulottaminen kaikille vastuualueille, kliininen osaaminen, mielenterveyskuntoutujan hoitotyö) 2.1. Pätevyysien tarkistaminen rekrytointin ja valvontakäytien yhteydessä <ul style="list-style-type: none"> • Ammattihenkilön pätevyys toimia tehtävässä • Lääkehoidon toteuttamisen lupa • Tehtävissä voi toimia vain Valviran määrittelemän pätevyyden omaavat henkilöt • Opiskelijan oikeus toimia tehtävässä 	1.1.1 Ammatillisen täydennyskoulutuksen kattavuus 100% , vähintään 1 päivä/työntekijä 1.1.2 Laaditut koulutussuunnitelmat 100 % 2.1.1 Henkilöstön pätevyysien ja lääkeshoidon lupien tarkastus 100 % 2.1.2 Opiskelijoiden opintorekisteriote tarkistetaan ennen työsuhteen alkua 100%	1. Henkilöstö edustaa sekä sosiaali -että terveydenhuollon ammattiryhmiä. Suurin ammattiryhmä ovat lähihoitajat n. 67% , AMK tasoisia ammattiryhmiä n. 22% (mm. sh, sosionomi ja erikoisammattitutkinnot). Yksiköissä toimii lisäksi terapeutteja/ kuntohoitajia, lääkäreitä , hoitoapulaisia, laitoshuoltajia, sihteereitä 1.1.1 Koulutuspäivät toteutuivat 1,4 pv (v. 2019:2,1) / koulutettu. Täydennyskoulutuspäiviä 1803 (v.2019: 1891) . → koulutuspäivät jakautuivat tasaisemmin v. 2020 kuin v. 2019. Lisäksi koronaan liittyvät koulutukset ja näytöt (mm. eristyspukeutuminen) 1.1.2 Koulutussuunnitelmat laadittu palvelualueittain. Painotus kuntoutusosaaminen, muistisairaahan kohtaaminen, teknologiasovellusten vaatima perehdytyskoulutus 2.1.1 Toteutunut, tarkistetaan järjestelmällisesti 2.1.2 Toteutunut
2. Henkilöstön pätevydet vastaavat työtehtävässä vaadittavaan pätevyteen	3.1. Täyttöluvat ja vakanssien siirrot tehdään resurssipankin kautta. 3.2 Henkilöstön liikkuvuus paranee ja ulkoisten sijaisten käyttö vähenee	3.1.1 Henkilöstöresurssi vähenee n. 1 % vuodessa tuottavuuden tehostamisen ja sairauspoissaolojen vähenemisen myötä 3.2.1 Ulkoisten sijaisten käyttö vähenee 1 % vuoden 2019 tasosta	3.1.1. Sairaspoissaolot lisääntyivät 0,4/htv 3.1.1 Vakanssien määränä tarkasteltuna vähennystä on tapahtunut 2 htv eli 0,2% 3.2.1. Ulkoisten sijaisten (hoitohenkilöstö ja muu henkilöstö) palkkoihin on kulunut n. 100 000 e vähemmän kuin v. 2019 , on n. - 1,5% verrattuna tp 2019 (sijaisten palkat hoitohenkilöstö+ muu henkilöstö) Liikkuvuutta lisätty yli palvelualueajojen. Kehitystä voi pitää oikeasuuntaisena ja kohtuullisena huomioiden ikäihmisten määrän ja hoidon ja palvelun tarpeiden kasvun sekä koronan aiheuttamat lisätarpeet. Lomarahan täysimääräisyys on lisännyt kustannuksia 0,6 M€
3. Henkilöstöresurssi kohdennetaan kustannustehokkaasti ja vaikuttavasti	4.1. Esimiehet osallistuvat Soiten järjestämään laaja-alaiseen johtamistehtävään perehdyttämiskoulutukseen	4.1.1. Koulutukseen osallistuminen 100 %	4.1.1. Jokainen esimies on osallistunut vähintään Soiten järjestämän esimieskoulutukseen.
4. Johtamisjärjestelmä on selkeä ja muutosjohtamista tukeva			

Henkilöstön näkökulma

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
5. Asiakkaat saavat riittävät ja oikea-aikaiset sote-palvelut	5.1. Kehitetään prosesseja asiakas- ja potilaslähtöisesti yhdessä asiakkaiden kanssa 5.2. Potilas/asiakasohjausprotokollat testataan ja otetaan käyttöön yhteistyössä Tesan toimialueen kanssa	5.1.1 Asiakaspalautteiden hyödyntäminen kehittämistyössä 5.1.2. Asiakasraatien kehittämisraportti, toteutuneet ehdotukset 5.2.1 Potilas/asiakasohjausprotokollat käytössä	5.1.1. Asiakaspalautteita hyödynnetään kehittämistyössä. Kehitettävä systemaattisemmaksi. 5.1.1. Palautteiden keskiarvo 4,4 (asteikko 1-5) . Palautteita saatu 769 5.1.2 Hyödynnetään. Käsitellään asiakasraatien kehittämistyöryhmässä ja Soiten johtoryhmässä, jalkautuminen eteenpäin ei täydellisesti toteutunut 5.2.1. Kesken osittain,
6. Avohoidon ja -palveluiden vahvistaminen Mikäli Tunkkarin ja Lepolan lakkauttaminen toteutuu – esitys kumoutui valtuustopäätöksessä	6.1. Resursseja siirretään avohoitoon 17 htv rakenteellisen muutoksen myötä 6.2. Ennaltaehkäiseviä ja varhaisen tuen palveluita sekä kuntoutumista kehitetään	6.1.1 • Kotisairaalaan 4 työntekijää • Kotihoitoon 10 työntekijää • Jaksohoitoon 3 työntekijää 6.2.1 Asiakasohjauksen toimintamallin päivittäminen 6.2.2. Kuntouttavan päivätoimintamallin jalkauttaminen	6.1.1. Ei toteutunut 6.2.1 Asiakasohjauksen toimintamalli otettu käyttöön ja jalkautettu 6.2.2. Otettu käyttöön mutta päivätoiminnan laajentuminen ei ole toteutunut johtuen lähinnä koronasta
7. Kotiin järjestettävien palveluiden vahvistaminen Lesti- ja Perhönjokilaaksoissa	7.1. Pilotoidaan Kannuksen ja Tunkkarin osastojen paikkojen vähentäminen ja henkilöstön siirto kotisairaalaan. Muutoksella tuetaan kotihoidon toimintaa. Muutos tehdään asteittain huomioiden henkilöstön yhteiskäyttö (osastot, kotisairaala). EVAa tehdään pilotin rinnalla ja siitä saatua tietoa käytetään muutoksen toimeenpanon perustana.	7.1.1 • 16.3.2020 osastoita vähennetään 2 (Kannus)+ 2 paikkaa (Tunkkari) • 18.5.2020 osastoita vähennetään 2 (Kannus)+2 paikkaa (Tunkkari) • Henkilöstöä siirretty kokonaisuudessaan 3 + 3 htv • Toteutunut pilotti syys-lokakuun 2020 aikana.	7.1.1. Sekä Kannuksen että Tunkkarin osastoilta vähennetty 4+4 potilaspaikkaa 6/2020 ja siirretty 3 + 3 vakanssia kotisairaalaan. Tavoitteen mukaista vuorovahvuutta kotisairaalaissa ei ole kyetty saavuttamaan. Pilotissa on kehitetty kotiin järjestettäviä palveluita EVA ja monipuolista tietoa hyödyntäen.
8. Hoito- ja palveluprosessien johtamisessa sekä organisaation päätöksenteossa käytettävissä tarvittava, ajantasainen ja luotettava tieto	8.1. Hyödynnetään kansallisesti rakennettuja mittaristoja ikäihmisten palvelurakenteen osalta	8.1.1. Kotona asuvia yli 75-v on 93 % 8.1.2 Tehostetussa palveluasumisessa yli 75-v on 7 % 8.1.3. Säännöllisen kotihoidon yli 75-v asiakkaita on 10 % 8.1.4. Omaishoidon tuen piirissä yli 75-vuotiaista on 5 % 8.1.5. Perusterveydenhuollon osastoilla on yli 75-v alle 1%	8.1.1. Tavoite saavutettu 31.12.2020 luku 93 % 8.1.2 Tavoite saavutettu 31.12.2020 luku 7 % 8.1.3. Tavoite saavutettu 31.12.2020 luku 11,4 % 8.1.4. Tavoite saavutettu 31.12.2020 luku 6,8 % 8.1.5. Tavoite saavutettu 31.12.2020 luku 0,98% Kotiin järjestettäviä palveluita on kehitetty voimakkaasti erilaisilla palvelun tuottamisen tavoilla. Tehostetun palveluasumisen paikkoja oli käytössä määrällisesti vähemmän muutoksista johtuen, joten ennakoitavissa on että kotona asuvien osuus alkuvuodesta tulee vähenevän.
9. Monimuotoinen palvelutuotantorakenne	9.1. Oman toiminnan rinnalla käytetään suunnitelmallisesti ostopalveluina vanhusten tehostettua palveluasumista 9.2. Kotihoidon palvelusetelin käyttöä lisätään 9.3. Ostopalveluissa Hoidossa ja hoivassa on riittävä valvontaresurssi	9.1.1. Ostopalveluna järjestettyjä tehostetun palveluasumisen paikkoja maksimissaan 430 kpl 9.2.1. Kotihoidon palvelusetelin käyttö kasvaa maksimissaan 30% vuoden 2019 tasosta 9.3.1. Ikäihmisten palveluiden valvontaan lisätään 1 henkilö vuoden 2020 loppuun mennessä	9.1.1. Emeliehemmet siirtyi 1.10.2020 alkaen Folkhälsanille, 34 paikkaa. Muut kohteen eivät toteutuneet. Ostopalvelupaikkoja vuoden lopussa yhteensä 277 9.2.1. Ei ole juurikaan kasvanut vaikka ostoa tehty myös koronasta johtuen 9.3.1. Ei ole toteutunut

12.2.3 Asiakas- ja potilasnäkökulma

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
10. Asiakaslähtöinen toimintatapa ja palveluhenkinen organisaatiokulttuuri – Asiakas ja potilas on meille tärkeä	10.1. Systemaattinen palautteen kerääminen ja hyödyntäminen palveluprosesseissa	10.1.1. Roidu-asiakaspalautteiden NPS-luku erinomaisessa tasossa 10.1.2. Opro-asiakaspalautteen ka. vähintään 4,0 10.1.3. Muistutusten ja kanteluiden määrä vähenee vuoden 2019 tasosta	10.1.1. Roidu ollut vain osan vuotta käytössä koronasta johtuen, ei luotettavia tuloksia saatavilla. Yksiköissä palauteiden keruuviikot toteutuneet kohtalaisesti. 10.1.2. Ka. 4,4 10.1.3.
11. Soiten palvelut löydetään ja saavutetaan	11.1. Viestinnässä korostetaan asiakkaiden palvelutarpeita organisaatorakenteen sijaan ja palautteiden mukaiset korjaavat toiminnot välitetään viestintäyksikköön 11.2. Mediainfot uusista palveluista	11.1.1. Hoidon ja hoivan nettisivut päivitetään vähintään kerran vuodessa ja muutosten yhteydessä 11.1.2. Informoidaan poikkeavista aukioloajoista 11.1.3. Lainmukaiset käsitteleyajat toteutuvat 11.2.1. Mediainfujen määrä	11.1.1. Toteutunut. Esitteet ja nettisivut tehdään asiakkaan näkökulma edellä 11.1.2. Toteutunut 11.1.3. Toteutunut pääsääntöisesti. Viiveitä selvityksissä, joissa vaaditaan useamman toimijan vastine ennen lopullisen selvityksen antamista. Myös postitus ja koronavaikutusta koska toimittu etätöissä osittain. 11.2.1. Toteutunut x1. Lisäksi suoria yhteydenottoja tullut mediasta useita.
12. Saumattomuus ja joustavuus palveluissa asiakkaan ja potilaan kokemana	12.1. Sähköisten palveluiden käytön mahdollistaminen ja kehittäminen 12.2. Moniammatillisen henkilöstön sekä toimialueiden välisen yhteistyön ja yhteisvastuun vahvistaminen kaikilla johtamisen ja kehittämisen tasoilla 12.3. Suunnitellaan yhteistyössä Vammaispalveluiden kanssa kotiin järjestettävien palveluiden kohdentamista	12.1.1. Sähköinen esitetolomake käytössä vuoden alussa 12.2.1. Asiakkaiden ja potilaiden kokemus saumattomista ja toimivista palveluista asiakasraatikyselyssä lisääntyy 12.2.2. Hoidon ja hoivan osallistuminen mielenterveysstrategian laatimiseen 12.3.1. Tehty suunnitelma	12.1.1. Toteutunut keväällä 2020 12.2.1. Asiakasraati kysely tehty. Tulokset tulossa 12.2.2. Strategian laatimisen kutsuttu mukaan strategian jo valmistuttua. Hallitus hyväksynyt syksyllä 2020 12.3.1. Ei toteutunut
13. Asiakkaiden ja potilaiden osallisuuden lisääminen hoidossa ja palveluiden kehittämisessä	13.1. Teknologian hyödyntäminen	13.1.1. Säännöllisen Kotihoidon käynneistä 3 % toteutuu etäkäynteinä 13.1.2. Lääkeautomaatteja lisätään 40 asiakkaalle 13.1.3. Antibioottipumput käytössä kotisairaalaissa	13.1.1. Etäkäynteinä toteutuu 2,7 % (1,6 % v. 2019) 13.1.2. Toteutunut. Lääkeautomaatteja 116 kpl 31.12. 2020 (2019: 59) 13.1.3. Pumppuja 189 (v. 2019 181) . Voitiin kohdentaa 612 käyntiä muille potilaille pumppuhoidon ansiosta.

12.2.4 Talous ja vaikuttavuusnäkökulma

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
14. Hoidon ja hoivan ikäihmisten tarvevakioidut kustannukset ovat vuoteen 2022 mennessä valtakunnallista keskimääräistä tasoa	14.1. Palvelurakennetta kevennetään <ul style="list-style-type: none"> Lepolan lakkauttaminen – esitys kumoutui valtuustopäätöksessä Tunkkarin lakkauttaminen – esitys kumoutui valtuustopäätöksessä Ulkoistettavien yksiköiden palvelutuotanto yksityisellä 1.4.2020 alkaen	14.1.1. Kotona asuvia yli 75-vuotiaita on 94 % vuoden 2022 loppuun mennessä 14.1.2. 6 miljoonan euron rakenteelliset säästöt toteutuvat vuoden 2022 loppuun mennessä 4.1.3 Raami TA19 + 2,5% toteutuu jäsenkuntalaskutuksessa vuonna 2020 14.2.1. Kotisairaalassa hoidettu 1100 asiakasta	14.1.1. Kotona asuvia 93%, nousua ed. vuoteen 0,9% 14.1.2. Lepolan ja Tunkkarin lakkauttaminen eivät toteutuneet. Ulkoistettavien yksiköiden osalta suunnitelluista ulkoistuskohteista 139 paikkaa 1.4. lähtien toteutui vain Emeliehemmet 1.10. lähtien = n. 11% suunnitellusta volyyymistä 14.1.3. Raami toteutuu 14.2.1. Asiakasmäärä 820, käyntimäärä 10 586 (v. 2019 / 10 803). Infektiopotilaita hieman vähemmän kuin v 2019 (koronarajoitusten vaikutukset). Palliatiivisten asiakkaiden käynnit (v. 2019/ 1011 ja v. 2020/ 2298) ovat lisääntyneet yli 100%. 14.3.1. Asiakasmäärä vähentynyt 8,7% . Päivittäisiä käyntejä on korvattu teknologioilla (Evondos ja Videovisit) 90:llä asiakkaalla enemmän kuin v. 2019 (lh 31.12.2020). Jos nämä 90 asiakasta olisivat olleet tehosteussa kotihoidossa, olisi tehostetun kotihoidon asiakasmäärän kasvu ollut 4,6% (Palveluseteli ei mukana). 14.4.1. Asiakasmäärää ei saavutettu. Toimi n. 2 kk kotikoronatiminnä, joka oli eri luonteista toimintaa. Kotikuntoutumisen tiimin asiakasvirta väheni johtuen koronasta johtuvien toiminnan supistamisesta (mm. leikkaustoiminta). 14.5.1. Kuntouttavan jaksoidon paikkamäärä 101. 14.6.1. Ei toteutunut koronasta johtuen. 14.7.1. Senioriasumisen tarpeita kartoitettu. Perustettu Soite tasoinen työryhmä joka arvioi ja vie asumiseen liittyviä asioita viedään eteenpäin integroiden eri toimialueiden tarpeita yhteen.
15. Palvelun vaikuttavuus kasvaa	15.1. Toiminnan vaikuttavuutta seurataan palvelualueilla <ul style="list-style-type: none"> RAI-mittari, Hilmo-tiedot, Diagnostikoitaiset läpimenoajat, Exreport 15.2. Otetaan käyttöön uusia markkinoille tulevia teknisiä palveluja	15.1.1. RAI-mittaritulokset palvelualueittain vaikuttavuuden mittaamisessa käytössä 15.2.1. Paikantava turvapuhelin lisälaitteineen käytössä koko Soiten alueella	15.1.1. RAI mittaritulkia on hyödynnetty toiminnan kehittämiskohteiden määrittelyssä. Arviointien perusteella sekä ympäri vuorokaudessa että avohoidossa on tunnistettu kuntoutumisen voimavaroja asiakkailla runsaasti, mutta kuntoutumista edistävä toiminta, ulkoilu ja aktiivisuuden määrä jää liian vähäiseksi. Kuntoutusosaaminen yhtenä painopistealueena koulutussuunnitelmissa. Käytössä monimuotoiset oppimismenetelmät ja hankkeiden tuki. 15.2.1. Toteutunut
16. Resurssien käytön tehostaminen	16.1. Palvelukriteerien tarkentaminen siten, että palvelu kohdentuu optimaalisesti	16.1.1. Hyväksytyt palvelukriteerit käytössä	16. Tuottamalla palvelua teknologisilla sovelluksilla on voitu fyysisiä käyntejä kohdentaa paremmin. Liikkuvuutta eri vastuu- ja palvelualueiden välillä parannettu. 16.1.1. Toteutunut
Mikäli palvelurakenteen suunniteltu keventäminen ei toteudu, niin vuosittain tarvitaan 20 -25 tehostetun palveluasumisen paikkaa lisää. Kustannukset kasvavat 0,7 - 1,0 M€/vuosi. Lisäksi hoitajamitoituksen nosto nykytilanteeseen verrattuna lisää kustannuksia 4 M€/vuosi			

12.3 Perheiden palvelut

Toiminta-ajatus: Edistämme lasten, nuorten, aikuisten ja perheiden terveyttä, hyvinvointia ja osallisuutta laadukkailla, joustavilla ja moniammatillisilla palveluilla yhteistyössä yksilöiden, perheiden ja heidän läheistensä kanssa.

Perheiden palveluita on hyvin vahvasti leimannut SARS-CoV-2 (covid-19) aiheuttama poikkeustilanne. Merkittävin vaikutus on ollut kouluterveydenhoitajien ja neuvolan terveydenhoitajien siirto maaliskuussa toisiin tehtäviin, minkä johdosta erityisesti kouluterveydenhuoltoa supistettiin voimakkaasti. Perhekeskuspalveluiden hoitovela merkittävä osa onnistuttiin hoitamaan kesän ja syksyn aikana, mutta osaa kouluterveydenhuollon/opiskeluhuollon tehtävistä ei enää pystytty jälkikäteen hoitamaan. Toinen iso vaikutus on ollut erikoissairaanhoidon kysynnän supistuminen. Tämä näkyi aikuisten mielenterveyspalveluissa erityisesti jäsenkuntien osalta voimakkaana, mutta sen sijaan ulkokuntien kysyntä hieman kokonaisuudessaan jopa lisääntyi. Lasten ja nuorten erikoissairaanhoidossa (somaattinen ja mielenterveyspalvelut) palveluiden kysyntä supistui sekä jäsenkuntien (-12%) että ulkokuntien (-18%) osalta. Sosiaalihuollon palvelut vähentyivät hieman (-5%). Soiten ulkopuolisen erikoissairaanhoidon ostot vähentyivät Perheiden palveluiden erikoissairaanhoidossa kokonaisuudessaan hieman (n. -0,3 M€).

Covid-19 vuoksi jouduttiin tekemään kouluterveydenhoitajien ja neuvolan terveydenhoitajien siirtojen lisäksi myös muita henkilöstösiirtoja. Lasten ja nuorten somatiikalta siirrettiin sihteerin-, sairaanhoitaja- ja lääkäriresursseja covid-19 näytteenottoon ja tartunnan jäljitykseen (infektiovastaanotoille ja infektiyksikköön). Henkilöstösiirrot pystyttiin osin kompensoimaan sijaisilla. Erityisesti lasten ja nuorten somaattisen erikoissairaanhoidon toteutus on ollut haastavaa sijaisiin tukeutuen; vakituinen henkilökunta on joutunut todella paljon.

Vuotta 2020 leimasi voimakas siirtyminen etätöihin. Vastaanottoja, asiakaskäyntejä, työnohjauksia, konsultatioita, asiakasraateja, kokouksia jne. ryhdyttiin järjestämään etänä ja näin on jatkettu.

Covid-19 syntyneitä merkittäviä suoria kustannuksia ovat olleet laboratoriokulut (n. +0,4 M€), suojavarusteet ja uudet henkilöstökulut (n. +0,1 milj. e). Kikyn loppumisen myötä täysimääräinen lomarahaa kasvoi (n. +0,4 M€). Näitä budjettiin kuulumattomia toimintakuluja kertyi n. +0,9 M€. Rekrytointivaikeluihin liittyvät lääkäripalveluiden ostot lisääntyivät aikuis- ja nuorisopsykiatrialla (n. +0,5 M€). Perheiden palvelut joutui turvautumaan lääkäripalveluiden ostoihin kokonaisuudessaan n. 1,3 M€, jotka käytännössä kaikki kohdentuivat psykiatrian erikoisalojen erikoissairaanhoidon. Kokonaisuutena toimialueen myyntituotot vähenevät (n. -4,2 M€) ja toimintakulut vähenevät (n. -0,3 M€). Toimialueen tulos oli edellä mainitusta huolimatta ylijäämäinen (n. +3,7 M€).

Pula psykiatreista, koulu-/neuvola-/nuorisolääkäreistä (perhekeskuslääkäreistä), psykologeista ja sosiaalityöntekijöistä uhkaa erityisesti lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden, perhekeskuspalveluiden ja lapsiperheiden sosiaalipalveluiden vaikuttavuutta, palvelupolkua ja jopa olemassaoloa. Henkilöstövajeeseen on osin pystytty vastaamaan ostopalveluilla mutta kaikilta osin se ei ole onnistunut. Henkilöstön rekrytointiin on panostettu. Henkilöstön hyvinvoinnin tukeen on kiinnitetty paljon huomiota. Perehdytys, mentorointi, kehityskeskustelut ja työnohjaus ovat toimineet pääsääntöisesti hyvin. Hoitajien rekrytointi on hieman parantunut johtuen rekrytoinnin näkyvyyden lisäämisestä, sosiaalisen median hyödyntämisestä ja näkyvyyden lisääntymisestä ammattikorkeakouluilla.

Palveluissa on pidetty paljon yhteistyöpalavereita toimijoiden kesken tavoitteena saada palveluita mahdollisimman sujuvia ja toisiaan täydentäviä. Erityisesti on kiinnitetty huomiota päällekkäisen työn välttämiseen. Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon yhteistyötä on kehitetty lasten ja nuorten terveydenhuollon palveluissa. Tätä on toteutettu mm. viemällä erikoisosaamista perusterveydenhuoltoon vahvistaen perusterveydenhuoltoa. Lasten päivystys on ottanut vastuuta, lasten ja nuorten päivystyksellisten asioiden lisäksi, lasten ja nuorten kiireellisistä asioista ja covid-19 näytteenotosta, minkä myötä perusterveydenhuollon infektiovastaanottoihin on vapautunut resursseja keskittyä aikuisten kiireelliseen terveydenhuoltoon. Lapsiperheet ovat olleet lastenpäivystyksen palveluun hyvin tyytyväisiä. Nuorisopsykiatrian toiminta-

muutos ja sen edellyttämät nuorisopsykiatrian ja syömishäiriöyksikön remontit toteutettiin. Soiten oman lastensuojelulaitoksen, Soitikin, rakentamisen ja toiminnan suunnittelu eteni niin, että talon remonttipiirustukset valmistuivat vuoden loppuun mennessä.

Lapsiperheiden keskitetty palveluohjaus puhelinpalvelu ja ApuNappi (sähköinen yhteydenotto lapsiperheiden palveluohjaukseen) aloitti vakiintuneella toimintamallilla helmikuussa. Maakunnallinen LAPE-yhteistyöryhmä on jatkanut toimintaansa mahdollistaen säännöllisen vuoropuhelun alueen kuntien, järjestöjen ja Soiten välillä. Soiten kolmen Perhekeskustiimien tapaamiset muuttuivat pidettäväksi etäyhteydellä, mikä vaikutusta arvioidaan vuoden 2021 aikana.

Osana Soite 2.0 hankkeen Perhekeskustoiminnan kehittämistä aloitti perhekeskuskoordinaattori kehittämissuorituksen. Kansallista, OYS-erva alueen yhteistä, Lastensuojelu -hanketta valmisteltiin. Hankkeen tavoitteena on taata lastensuojeluasiakkaille mielenterveys- ja päihdepalvelut ja hankkeessa Soiten alueella työskentelee kehittäjätyöntekijä. Itsenäisyyden juhluvuoden säätiö (ITLA) aloitettiin merkittävä kehittämissuoritus, joka mahdollisti osa-aikaisen kehittäjätyöntekijän palkkaamisen. Kehittämissuorituksessa järjestetään mm. lapsi- ja perhepalveluiden alueellisia oppimisverkostopäiviä. Keski-Pohjanmaan kuntien ja Kruunupyyn kunnan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma ”Hyvä arki kasvuun yhdessä” hyväksyttiin kunnissa vuoden aikana. Päihdehuollon prosessien kehittäminen eteni päihde- ja riippuvuuspalveluissa. Enter-elämässä eteenpäin hanke jatkui tuoden uutta jalkautuvan työn mallia ja henkilöstöresursseja päihdehuollon kehittämiseen. PKO (Pirkko) toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto ja laajentaminen päihdehuoltoon ja lastensuojeluun jatkui vuonna 2020.

Sosiaalipäivystykseen lisättiin resursseja ja valmisteltiin uusi aktiivipäivystyksen (24/7) malli. Uuden toimintamallin käynnistäminen edellytti lisää resursseja ja sosiaalipäivystykseen saatiin esityksen mukaisesti johtavan sosiaalityöntekijän, sosiaalityöntekijän ja sosiaaliohjaajan virat. Yksi viroista siirrettiin aikuissosiaalityön vastuualueelta eläköitymisen yhteydessä, kaksi muuta ovat olivat uusia virkoja. Uusi malli otettiin käyttöön 2021 vuoden alusta.

Lasten, nuorten, perheiden ja aikuisten mielenterveyspalveluiden ja sosiaalipalveluiden kysynnän kasvaminen loppuvuoden aikana on ollut suuri huolen aihe. Covid-19 on vaikuttanut hyvin paljon lasten ja perheiden tilanteeseen. Moni lapsi ja nuori jäi keväällä 2020 liian yksin koulujen siirtyessä etäopetukseen. Äitiys- ja lastenneuvolassa oli 3881 käyntiä vähemmän, koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa 5143 käyntiä vähemmän, perhesuunnittelussa 775 käyntiä vähemmän ja Lapset puheeksi keskusteluita pidettiin 127 vähemmän kuin edeltävänä vuonna.

Aikuispsykiatrian avohoidon uudistettu toimintamalli käynnistyi 27.4.2020. Toiminnanmuutoksella on saatu arvioon ja hoitoon tasavertaisuutta sekä siirrettyä hoidon aktiivisempaa ja tiiviimpää hoitoa hoitosuhteen alkuun. Päihde- ja riippuvuuspalveluissa on kehittämissuorituksen myötä aloittanut avokuntoutuksen nuorten-, alko- ja huumeitiimit.

Lastensuojelun sijaishuollossa perhehoidon osuus on merkittävästi lisääntynyt. Vuoden 2020 aikana laitoshoidossa olleiden määrä oli 59 ja perhehoidossa 103. Tähän on päästy tavoitteellisella työskentelyllä ja lisäämällä resursseja ja sijaishuoltoperheiden tukea.

Aikuissosiaalityötä ja vastaanottojen terveysosiaalityötä kehitetään osana Soite 2.0 Tulevaisuuden sote-keskus hanketta ja yliopistokeskus Chydeniuksen hallinnoimaa TASOS, Taloudellinen toimintakyky ja sosiaalinen osallisuus hanketta. Aikuissosiaalityössä sosiaalivouktoa sai puhelimitse, catin kautta ja ajanvarauksettoman sosiaaliohjauksen kautta (2 tuntia arkipäivisin) IParkissa. Aikuissosiaalityössä lisättiin suunnitelmallista sosiaalityötä ja -ohjausta. Suunnitelmallisen sosiaaliohjauksen määrät lisääntyivät merkittävästi. Aikuissosiaalityö ilmoittautui kehittämissuoritukselle tukeviin THL:n koordinoimiin pilotteihin: TASSU työikäisten asiakassuunnitelmaan liittyvään AVAIN- mittarin testaaminen sekä OTSO, Osallistavan ja toimintakykyä edistävän sosiaalityön menetelmien käyttöönotto. Aikuissosiaalityössä organisoitiin koronan takia vähävaraisten maskijako alueella.

Tilinpäätöskertomus 2020

Kotoutumispalveluissa oli vuoden aikana 112 asiakasta. Syyskuussa Kokkolaan vastaanotettiin 15 hengen ryhmä syyrialaisia kiintiöpakolaisia, lisäksi tuli muutama henkilö perheen yhdistämisen kautta tai muuton kautta muualta Suomesta. Kaikenikäisten kohtaamispaikka Koivutupa oli osan vuodesta suljettuna korona tilanteen vuoksi. Koivutupa oli auki 9.1.-13.3. ja 17.8-2.12. Yhteistyössä Soiten infektioyksikön ja viestinnän kanssa on tiedotettu koronaohjeista vieraskielisille asiakkaille.

Andreas Blanco Sequeiros, perheiden palvelujen toimialuejohtaja

12.3.1 Toiminnanmuutokset

TOIMINNANMUUTOS	2020 €	Arvio vuodelle 2020 €
PERHEIDEN PALVELUIDEN ORGANISAATIO- JA PALVELUVERKKOUUDISTUS		
<ul style="list-style-type: none"> Perheiden palveluiden toimialueen organisaatiomuutos (7 palvelualueetta -> 4 palvelualueetta) vähentää palvelualuejohtajien määrää 	- 50 000 €	Toteutunut.
<ul style="list-style-type: none"> Perhekeskuspalvelujen palvelualueen organisaatiomuutos luo maakunnan kokoiset toiminnalliset kokonaisuudet mahdollistaen sujuvan sijaisten käytön maakunnallisesti säästään 1 htv, vähentää taloustoimistossa tehtävää käsityötä (alueellisesta -> kapitaatioperusteiseen kustannusten kohdentamiseen), yhdistetty äitiys- ja lastenneuvolatoiminta joka toimipisteessä 	- 50 000 €	Toteutunut.
<ul style="list-style-type: none"> Neuvolan palveluverkon tarkistaminen (mm. Kruunupy 3 neuvola -> 1 neuvola, Kokkola 5 neuvola -> 3 neuvola) vähentää vuokratuloja, sähköisen perhekeskuksen käyttöönotto (yhteydenpito, palvelut, asiointi) käyttöönotto vähentää tarvetta fyysisiä käyntejä 	- 150 000 €	Ei ole Kokkolan osalta toteutunut (syy: valtuuston päätös 12/2019 ja kansallisen sähköisen perhekeskuksen siirtyminen osaksi TSOTEK)
HENKILÖKOHTAISTEN TULOSTAVOITTEIDEN MÄÄRITTELYTOIMINNOITTAIN		
<ul style="list-style-type: none"> Palveluihin pääsyn nopeutuminen ja tila-/henkilöstöressurssien tehokas käyttö vähentää kokonaisresurssien tarvetta 		Työn alla. Siirrynyt vuodelle 2021.
<ul style="list-style-type: none"> Perhekeskuspalveluiden tehostaminen (henkilökohtaiset tulostavoitteet neuvolatoiminnassa, koulu- ja opiskelijaterveydenhuollossa, lapsiperheiden sosiaalipalveluissa, lastensuojelussa ja psykologipalveluissa) 		Työn alla. Siirrynyt vuodelle 2021.
<ul style="list-style-type: none"> Perhekeskuspalveluiden lääkäripalvelujen tehostaminen (x potilasta/päivä/vastaanotto) 		Työn alla. Siirrynyt vuodelle 2021.
<ul style="list-style-type: none"> Lasten ja nuorten erikoissairaanhoidon avohoidon tehostaminen (x potilasta/päivä/poliklinikka) 		Työn alla. Siirrynyt vuodelle 2021.
Mielenterveys- ja päihdepalvelujen avohoidon tehostaminen (x potilasta/päivä/vastaanotto; toiminnanohjausjärjestelmän hyödyntäminen!)		Käyntitavoitteet toteutuneet 4 asiakasta/pvä. Toiminnanohjausjärjestelmää hyödynnetty. Aikuispsykiatrian sekä Päihde- ja riippuvuuspalveluiden avohoidon toiminnanmuutos toteutettu.

Toiminnanmuutokset 2020

TOIMINNANMUUTOS	2020 €	Arvio vuodelle 2020 €
KALLIITA OSTOPALVELUITA SOITEN OMAKSI EDULLISEMMAKSI TOIMINNAKSI		
<ul style="list-style-type: none"> Asiantuntijoiden ostopalveluiden muuttaminen omaksi toiminnaksi (mm. aikuispsykiatria, lastenpsykiatria, nuorisopsykiatria, terapiapalvelut, psykologipalvelut, työnohjaus, lastenneurologia, lastentaudit) 	- 200 000 €	Ei ole toteutunut. Päinvastoin erityisesti lastenpsykiatriassa, nuorisopsykiatriassa, aikuispsykiatriassa jouduttu turvautumaan aiempaa enemmän ostopalveluihin lääkärin rekrytointiongelmien vuoksi.
<ul style="list-style-type: none"> Vammaispalveluiden asiakkaiden hoitorinkien muuttaminen omaksi toiminnaksi (säästö kohdentuu vammaispalveluihin ja henkilöstökustannukset lastensairaalaan); 	- 200 000 € (nykyiset) - 50 000 €/v/asiakas (uusi) - 500 000 € (2020)	Toteutunut. Säästöt kohdentuneet Vammaispalveluiden ostopalveluihin ja lisäkulut Lasten ja nuorten somaattiseen erikoissairaanhoidon henkilöstökuluihin. Haaste saada pysyvä henkilökunta ja jouduttu turvautumaan sijaistyövoimaan (näky sijaiskustannuksissa).
<ul style="list-style-type: none"> Soiten ulkopuolisen esh:n tarpeen väheneminen ja siihen liittyvän oman toiminnan henkilöstöressusin samanaikainen hyödyntäminen kustannustehokkaaseen ulkokuntamyyntiin (aikuispsykiatrian osastohoito, nuorisopsykiatrian toiminnanmuutos, lastentautilien osastohoito); 	- 200 000 € (2020) - 400 000 € (2021)	Toteutunut aikuispsykiatrialla. Ei ole toteutunut lasten ja nuorten erikoissairaanhoidossa (syy: covid-19 ja että nuorisopsykiatrian rakennusmuutos työt viivästy)
<ul style="list-style-type: none"> Lastensuojelun sijaishuollon ja perhesosiaalityön ostopalveluiden muuttaminen omaksi toiminnaksi: <ul style="list-style-type: none"> Matalan kynnyksen lapsiperheiden sosiaalipalveluiden vahvistaminen; Soiten ammatillisen perhekodin perustaminen Lastensuojelun vastaanottoyksikön perustaminen; 	0 € 0 € (2020) - 200 000 € (2021)	Toteutunut. Siirtynyt vuosille 2021-2022 Siirtynyt vuodelle 2021 (syy: tilojen remontointi)

Toiminnanmuutokset 2020

TOIMINNANMUUTOS	2020 €	Arvio vuodelle 2020 €
PROSESSIEN TEHOSTAMINEN		
<ul style="list-style-type: none"> Ulkopuolisten sijaisten käytön vähentäminen erikoissairaanhoidossa 2 htv (tehostamalla sijaisten käytön prosesseja) 	- 100 000 €	Siirtynyt vuodelle 2021 (syy: covid-19) Sijaisten käyttö tarkastellaan päivittäin erikoissairaanhoidossa. Prosessit tehostettu.
<ul style="list-style-type: none"> Mielenterveyskuntoutujien asumis- ja tukipalvelujen tarpeen väheneminen 2 hlö/v (Mielenterveys- ja päihdepalvelujen välisen yhteistyön tiivistäminen, Mielenterveyskuntoutujien asumis- ja tukipalvelujen yhteistyön tiivistäminen Hoidon ja hoivan ja Vammaispalveluiden kanssa sekä sosiaalisen/psykiatrisen kuntoutuksen tehostaminen) 	- 100 000 €	Ei ole toteutunut täysin. Asiakkaita siirtynyt vähemmän tuettuun asumispalveluun, mutta samalla uusia asiakkaita tullut tehostettuun palveluasumiseen (syy: hidas prosessi). Yksi pitkäaikaispotilas kotiutettu tuettuun palveluasumiseen
<ul style="list-style-type: none"> Yhteensovitettu palvelutarpeen arviointi vähentää päällekkäistä työtä 1 htv ja nopeuttaa palvelutarpeen arviointia (sivistys-sote, pth-esh ja sos-esh rajapinnoilla mm. toiminnanohjausjärjestelmää hyödyntämällä ja yhteisellä palvelutarpeen arviointi-prosessilla) 	- 50 000 €	Siirtynyt vuodelle 2021 (syy: covid-19)
<ul style="list-style-type: none"> Lasten ja nuorten kuntoutuksellisten palveluiden yhteensovittaminen, työnjaon uudistaminen ja päällekkäisen työn karsiminen vähentää päällekkäistä työtä 1 htv ja nopeuttaa palveluihin pääsyä (kehityspoliklinikka, lasten ja nuorten kuntoutus, lastenneurologia, lastenpsykiatria, lastentaudit, foniatria, neuropsykiatrisen toiminta) 	- 50 000 €	Ei ole toteutunut. Lasten ja nuorten kuntoutuksellisia palveluita haastavaa johtaa 3 toimialueen kesken (palveluprosessien omistaja edelleen eri paikassa kuin palvelutuotanto)
<ul style="list-style-type: none"> Matalan kynnyksen mielenterveystyön vahvistaminen vähentää jäsenkuntien lasten ja nuorisopsykiatrian kuluja ja erikoissairaanhoidon lisäresursointia; 	0 €	Siirtyy vuodelle 2021 (syy: covid-19 ja neuvottelu resurssin siirtymisestä/johdettamisesta kesken TeSan kanssa)
<ul style="list-style-type: none"> Synnytys- ja vastasyntyneiden teho-osaston potilaiden nopeutunut kotiutuminen ja sijaistarpeen väheneminen 0,5 htv 	0 €	Toteutunut.
<ul style="list-style-type: none"> Neuropsykiatrisen toiminnan (nepsy) vakiinnuttaminen vähentää jäsenkuntien terapiapalveluiden ja raskaamman lasten- ja nuorisopsykiatrian kuluja ja erikoissairaanhoidon lisäresursointia sekä nopeuttaa nepsy- ja psykiatrian palveluihin pääsyä; 	0 €	Toteutunut osin. Työnjako kesken lasten ja nuorten kuntoutuksen, pth ja esh kesken.

Toiminnanmuutokset 2020

TOIMINNANMUUTOS	2020 €	Arvio vuodelle 2020 €
MUUT		
<ul style="list-style-type: none"> Koulupsykologipalveluiden tuottaminen kustannusneutraalisti halukaille kunnille 3 vuoden sopimuksilla; 	0 €	Ei ole toteutunut. Jäsenkunnilla ei ole ollut syksyn 2020 mennessä kiinnostusta.
<ul style="list-style-type: none"> Sosiaalipäivystyksen henkilöstöresurssin tarkistaminen (sijaisten tilalle vakinaisia). 	0 €	Toteutunut. Aikuissosiaalityön toimistosihteerin virka muutettiin sosiaaliohjaajan viraksi ja siirrettiin sosiaalipäivystykseen. Perustettiin johtavan sosiaalityöntekijän ja sosiaalityöntekijän virat.
<ul style="list-style-type: none"> Terveyssoisialityötä keskussairaalan MY-siiven potilaiden tarpeeseen (neurologinen kuntoutus, yleislääketieteen osastot) 	+ 50 000 €	Ei ole toteutunut.
ULKOKUNTAMYNNIN LISÄÄNTYMINEN		
<ul style="list-style-type: none"> Lastenpsykiatria, nuorisopsykiatria, lastenneurologia, aikuispsykiatria, vastasyntyneiden tehohoito 	- 400 000 €	Toteutunut osin lasten ja nuorten somaattisessa erikoissairaanhoidossa. Covid-19 sekoittaa tilannetta (hoidontarve somaattisessa erikoissairaanhoidossa vähentynyt niin jäsen- kuin ulkokunnissa). Ei ole toteutunut nuorisopsykiatrialla. Nuorisopsykiatrialla jäsenkuntien hoidontarve kasvanut niin suureksi että ei ole voitu ottaa potilaita ulkokunnilta.

12.3.2 Henkilöstön näkökulma

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Ammattitaitoisen henkilöstön riittävyys	<p>2 vakanssia vastaanottopalveluiden lääkäriresurssista siirretään hallinnollisesti perhekeskuspalveluihin vuoden 2020 aikana</p> <p>Perhekeskuspalvelujen lääkäriresurssin osaamisen vahvistaminen</p> <p>Perhekeskuspalveluiden psykologivakanssit täytetään</p> <p>Opiskeluterveydenhuollon 2 terveydenhoitajan vaje korjataan 2 mielenterveystyöhön koulutetulla terveydenhoitajalla</p> <p>Lapsiperheiden kotipalveluun 3 uutta vakanssia, joista 2 Kokkolan vastuualueelle ja 1 Lestijokilaakson vastuualueelle</p> <p>Perhekeskuspalveluiden perhetyöhön 3 kiertävän perheohjaajan vakanssia</p>	<p>Jäsenkuntien lasten ja nuorten erikoissairaanhoidon käyttö vähentynyt vuodesta 2019</p> <p>Ohjeistuksen mukainen lääkärimitoitus toteutuu 2020 vuoden lopussa</p> <ul style="list-style-type: none"> • äitiysneuvola: 600 raskaana olevaa/lääkäri • lastenneuvola: 2400 lasta/lääkäri • kouluterveydenhuolto: 2100 koululaista/lääkäri • opiskeluterveydenhuolto: 2500-3000 opiskelijaa/lääkäri <p>Perhekeskuspalveluissa psykologipalvelut parantuneet</p> <p>Jäsenkuntien nuorisopsykiatrian tarve vähentynyt vuodesta 2019</p> <p>Lapsiperheiden kotipalvelu pystyy vastaamaan sosiaalihuoltolain mukaisesti palvelun kysyntään</p> <p>Perhekeskusten perheohjaajat asemoitu oikeaan kohtaan palvelujärjestelmässä, apu saatavissa oikea-aikaisesti ja matalalla kynnyksellä.</p>	<p>Ei ole toteutunut. TeSa:sta ei ole 2020 aikana siirretty hallinnollisesti tai toiminnallisesti 2 lääkäriavakanssia.</p> <p>Ei ole toteutunut. TeSa:sta ei ole 2020 aikana siirretty hallinnollisesti tai toiminnallisesti 2 lääkäriavakanssia. TeSa ei ole pystynyt toimittamaan toiminnan edellyttämää lääkäriresurssia.</p> <p>Ei ole parantunut.</p> <p>Ei ole vähentynyt.</p> <p>On kyetty vastaamaan paremmin perheiden tarpeisiin. Virka-ajan ulkopuolinen palvelu ei ole toteutunut kokonaan</p> <p>Ei toteutunut vuoden 2020 aikana -> TSOTEK-hankkeen pieni resurssi ei mahdollistanut toiminnan käynnistämisen</p>

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Ammattitaitoisen henkilöstön riittävyys	Muutetaan aikuissosiaalityössä vastuualueen palvelusihteerin ja toimistosihteerin virat eläköitymisen myötä sosiaaliohjaajan viroiksi	Sosiaalihuoltolain mukainen palvelu ja aikuissosiaalityö toteutunut, sosiaalinen kuntoutus vahvistunut, asiakasmäärä lisääntynyt edellisestä vuodesta 15 %	Toteutunut.
	Typ sosiaaliohjaajan vakanssi muutetaan sosiaalityöntekijän viraksi	Sosiaalityöntekijämäärä vastaa paremmin tarpeeseen kuin 2019	Toteutunut.
	Yksi uusi sosiaaliohjaajan vakanssi keskussairaalan MY-siiven yksiköiden tarpeeseen	Terveysosiaalityötä tarjotaan kysyntää vastaavasti keskussairaalan yksiköille	MY-siipeen ei saatu sosiaaliohjaajan vakanssia terveysosiaalityöhön.
	Sosiaalipäivystyksen henkilöstöresurssin tarkistaminen vuoden 2020 aikana ulkopuolisen sijaistarpeen vähentämiseksi.	Sosiaalipäivystyksen toimintakyky turvattu kaikissa tilanteissa	Toteutunut.
	Ennakoidaan rekrytointitoimenpiteissä vuoden 2020 aikana tapahtuvat eläköitymiset ja muut vapautuvat vakanssit.	Sosiaali- ja terveyspalvelujen tuotanto jatkuu muutoksista huolimatta häiriöttömästi	Toteutunut.
	Soiten toimintayksiköiden näkyvyyden parantaminen mediassa	Toimialueella tehty yhdessä Viestintäyksikön kanssa suunnitelma median huomioimisesta	Toteutunut. Instagram, Facebook otettu palvelualueilla käyttöön.
Työnohjausten systemaattinen saatavuus psykososiaalisessa työssä	Perheiden palveluiden yksiköiden ohjeistus ja toimintaperiaatteet tarkistetaan	Työryhmillä on toistuva ryhmätyönohjaus ja yksilötyönohjaus järjestetään tapauskohtaisesti	Osin toteutunut. Aikuissosiaalipalveluiden Erityispalveluissa ei sovitusti työnohjausta.
	Työnohjausta siirretään toteuttavaksi ensisijaisesti Soiten sisäisenä mentorointina/työnohjauksena tai tarpeen mukaan ostopalveluna	Työnohjausta on siirtynyt sisäisesti tuotetuksi 20 %	Ei ole toteutunut.

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Moniammatillisten/voimavarakeskeisten työtapojen osaamisen lisääminen	Toimialueen yhteinen koulutusohjelma. Työntekijöillä on 1-2 kehittämiskohdetta, jotka sovitaan kehityskeskusteluissa. Painopisteenä terveyden edistäminen ja mielenterveytyön osaamisen kehittäminen Psykoterapiakoulutusohjelma jatkuu Avohoidon työntekijöiden terapeutista osaamista vahvistetaan DKT (dialektinen käyttäytymisterapia) syventävät opinnot ja sisäisten työnohjaajien koulutus toteutetaan ja lisätään osaajien määrää HFR (hallittu fyysinen rajoittaminen)-perus- ja päivityskoulutusta järjestetään psykiatria palvelualueella suunnitelman mukaisesti ja muilla palvelualueilla HaiPro ilmoitusten mukaan	Ammatillinen täydennyskoulutukseen osallistuminen ollut 100 %. Koulutuspäivät 3-10 pv/ työntekijä IPC koulutus poikkihallinnollisena koulutuksena Perheiden palveluissa on käytössä XX psykoterapeutteja ja XX perheterapeutteja Lapset puheeksi, systeminen, MDFT, dialogisuus ovat vakiintuneet työtavoiksi (määritely tilanteet, joissa käytetään) Keski-Pohjanmaalla. DKT (dialektinen käyttäytymisterapia) on osa jokapäiväistä toimintaa mielenterveys ja päihdepalveluiden palvelualueella Yhteistoiminnallisen auttamisen menetelmät ovat laaja-alaisesti ja yhteisesti käytössä sote-palveluissa ja kuntien sivistystoimissa Yksiköissä on määritelty ja harjoitellaan tilanteet, joissa koulutusta hyödynnetään.	Aikuissosiaalipalveluissa ei ole päästy täydennyskoulutustavoitteisiin. IPC aloitettu pienimuotoisena, korona vaikuttanut koulutuksiin. Toteutunut osittain. Yksi psykologi valmistui psykoterapeutiksi. Toteutunut osittain. MDFT ollut vaikea toteuttaa resurssien niukkuuden takia. Lyyhytteriapiakoulutus toteutunut avohoidossa 2020 aikana. DKT toteutunut koulutussuunnitelman mukaisesti ja vakiintunut osaksi toimintaa. Toteutumassa osin aikuissosiaalipalveluiden ja vastaanottopalveluiden osalta osana Soit 2.0 hanketta. Toteutunut osin. Lastenpäivystyksen HFR koulutusta ei ole toteutunut.

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Varmistetaan pitkäaikaistyöttömien sijoittuminen palveluihin oikea-aikaisesti ja tarpeen mukaisesti	<p>Vahvistetaan sosiaaliohjausta ja työhönvalmennusta kuntouttavan työtoiminnan asiakkaiden kanssa työskentelyssä</p> <p>Työkyvyttömiä asiakkaiden työ- ja toimintakyvyn selvittämistä yhdessä terveydenhuollon kanssa tehostetaan ja tarjotaan tarpeen mukaisesti yksilökohtaista ja ryhmämuotoista sosiaalista kuntoutusta asiakkaille, jotka eivät kykene työllistymistä edistäviin palveluihin</p>	<p>Työkykyiset asiakkaat siirtyvät kuntouttavasta työtoiminnasta palkkatyöhön useammin kuin vuonna 2019</p> <p>Asiakkaat ovat saaneet tarvittaessa tuen sairauslomalle ja työkyvyttömyyseläkkeelle hakeutumiseen ja sosiaalisen kuntouksen asiakasmäärä on noussut vuodesta 2019</p>	<p>Ei ole toteutunut.</p> <p>Ei ole toteutunut. Sosiaalisen kuntouksen asiakasmäärät pysyneet samalla tasolla.</p>
Työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden parantaminen	<p>Kehityskeskustelujen toteuttaminen</p> <p>Työntekijöillä on käytössä asianmukaiset hälytyslaitteet</p> <p>Sairauspoissaolot vähenevät</p> <p>Tehdään työturvallisuutta vahvistavia toimia yhteistyössä työsuojeluviranomaisten kanssa. Toteutetaan nollatoleranssia työturvallisuuden häiriöihin ja väkivallan tai sen uhan suhteen</p> <p>Jokaiselle uudella työntekijällä järjestetään riittävä perehdytys, perehdytys huomioidaan työvuorolistassa</p> <p>Jokaiselle uudelle työntekijälle nimetään mentori ja mentorointia toteutetaan laaditun ohjeen mukaisesti</p>	<p>Kehityskeskustelujen kattavuus 100%</p> <p>Yhteistyö työturvallisuuspäällikön, työsuojeluviranomaisten kanssa. AVACK- hälytysjärjestelmä kattavasti käytössä</p> <p>Sairauspoissaolojen määrä vähentynyt 3 päivää/vakanssi alle vuoden 2019 tilinpäätöksen tason suhteessa.</p> <p>Työhyvinvointitulos vähintään 14,2. Väkivaltilanteet ovat HaiPro-tilastoissa vähentyneet</p> <p>Mentorointi on toteutunut suunnitelmallisesti</p>	<p>Toteutunut.</p> <p>Toteutunut osin (osassa toimipisteitä). Hälytystilanteiden koulutus covid-19 vuoksi keskeytetty. Aikuispsykiatrian osastohoidossa väiivalta- ja lääkepoikkeamat lisääntyneet. Asiaan kiinnitettävä erityistä huomiota.</p> <p>Toteutunut osin. Lasten ja nuorten erityispalveluissa pitkät sairauslomamat lisääntyneet.</p> <p>Toteutunut osin.</p> <p>Toteutunut pääsääntöisesti.</p>

12.3.3 Prosessien näkökulma

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Perheiden palveluiden organisaatio uudistuu	Perheiden palveluiden organisaatiota uudistetaan, siirrytään seitsemästä palvelualueesta neljään palvelualueeseen	Uusi organisaatorakenne on saatu toimivaksi vuoden 2020 loppuun mennessä. Palveluintegraatio on parantunut ja asiakkaiden palvelutarpeisiin pystytään vastaamaan nopeammin	Toteutunut. Toteutunut osin. Esim. Lapsiperheiden palveluohjaukseen ja sähköiseen perhedien APU-nappiin ohjautuu yhä enemmän yhteydenottoja.
Vahvistetaan suunnitelmallista sosiaalityötä ja sosiaalihojausta	Jatketaan valtakunnallisen aikuissosiaalityön kehittämishankkeessa Keski-Pohjanmaalle valittujen kehittämistarpeiden eteenpäin viemistä; Taloussosiaalityö, palvelutarvearvio, sosiaalinen kuntoutus ja jalkautuva sosiaalityö Laaditaan tarpeen mukaiset palvelutarvearviot ja asiakassuunnitelmat. Tehdään sosiaalisen kuntoutuksen päätökset suunnitelmallisesta sosiaalihojauksesta ja ryhmätoimintaan osallistumisesta.	Tehtyjen palvelutarvearvioiden, asiakassuunnitelmien, sosiaalihojauksen ja ryhmätoiminnan päätösten määrä	Suunnitelmallisen sosiaalihojauksen asiakasmäärät nousivat 177%/MP
Kuntouttavan työtoiminnan hankintaprosessin uudistaminen	Uudistetaan kuntouttavan työtoiminnan hankintaprosessi 2019-2020. Uusi hankintamenettely käyttöön vuoden 2020 aikana.	Kuntouttavaa työtoimintaa hankitaan kilpailutuksen kautta valituilta toimijoilta ja lisäksi hankintalain pykälän 110 mukaan.	Toteutunut.
Ammattilaisten työnkuvien selkeyttäminen	Määritetään sosiaalityöntekijän ja sosiaalihojaajan tehtävät.	Palvelualueilla on määritetty selkeä työnjako, jota lähtökohtaisesti noudatetaan.	Aikuissosiaalipalveluissa ei ole toteutunut. Perhekeskuspalveluissa osin toteutunut.

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
<p>Palvelualueilla on selkeät ja yhtenäiset palveluprosessit</p>	<p>Palveluprosessit ovat asiakas-/potilaslähtöisesti muodostettuja.</p> <p>Palveluprosessit kuvataan ja otetaan käyttöön.</p> <p>Lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden prosesseja vahvistetaan Perhekeskuspalveluiden ja Lasten ja nuorten erityispalveluiden tiivinä yhteistyönä.</p> <p>Lapsiperheiden kotipalvelun yhteistyötä Vammaispalvelut toimialueen kanssa tiivistetään.</p> <p>Perhekeskuspalveluiden terveydenhuollon prosesseja vahvistetaan yhteistyössä Suun terveydenhuollon ja Vastanottopalvelujen kanssa.</p> <p>Lasten ja nuorten erityispalvelut vahvistaa kokonaisvastuutaan lasten ja nuorten sosiaali- ja terveyspalveluiden prosessien toimivuudesta tiivistämällä yhteistyötä erityisesti Lasten ja nuorten kuntoutuksen ja Kehityspoliklinikan kanssa.</p>	<p>Kuvatut palveluprosessit tulevat käyttöön.</p> <p>Soiten kaikissa neuvoloissa on siirrytty yhdistettyyn neuvolatoimintaan</p> <p>Toteutetaan asiakas- ja hoitoprosessien vahvistaminen toimijoiden välisessä yhteisessä työryhmätyöskentelyssä. Vetovastuu lasten ja nuorten sosiaali- ja terveyspalveluiden osalta on kokonaisuudesta vastaavalla Perheiden palveluilla.</p>	<p>Ei ole toteunut. Työ jatkuu 2021.</p> <p>Toteutunut.</p> <p>Toteutunut osin.</p> <p>Ei ole toteutunut covid-19 vuoksi.</p> <p>Ei ole toteutunut covid-19 vuoksi.</p> <p>Osin toteutunut.</p>

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Palvelualueilla on selkeät ja yhtenäiset palveluprosessit	Aikuispsykiatrian avohoitoa vahvistetaan	Pirkon (toiminnanohjausjärjestelmä PKO) käytön jatkaminen ja laajentaminen	Toteutunut.
	Mielenterveys- ja päihdepalvelujen integraatio lisääntyy	Oikea-aikainen palvelu oikeassa paikassa mielenterveys- ja päihdepotilaille/-asiakkaille	Toteutunut osin. Työ jatkuu 2021.
	Psykologipalvelut tuottavat kustannustehokkaasti ja laadukkaasti palveluita.	Psykologisten palveluprosessien ja työnkuvien tarkempi kirjaaminen (arviot, tutkimukset, psykologinen hoito)	Toteutunut osin.
	Lisätään etävastaanottoa ja –osallistumista psykologipalveluissa	Kaikilla psykologeilla on käytössään etävastaanotto ja -osallistuminen.	Toteutunut.
	Digitaalisten palveluiden tarjonta ja käyttäminen lisääntyvät.	Verkkopohjaisten interventioiden ja materiaalien käyttö on lisääntynyt.	Toteutunut.
	Palvelutarpeen arviointia päällekkäisyyttä poistetaan.	Perheiden palveluissa on määritelty yhteinen digitaalisten palvelujen kokonaisuus ns. digityökalupakki	Toteutunut osin. Työ jatkuu 2021.
Verkostomaisen palveluohjauksen vahvistaminen	Toimialueiden palveluohjausta ryhdytään koordinoimaan.	Soiteen on perustettu verkostomaisen palveluohjauksen työryhmä, joka vastaa palveluohjauksen kokonaisuudesta.	Ei ole toteutunut.

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Varhaisen tuen ja moniammatillisen työn vahvistaminen	<p>Lapsiperheiden sosiaalipalvelut suunnitellaan toiminnalliseksi kokonaisuudeksi.</p> <p>Sosiaalityötä ja terveydenhuoltoa sekä niiden yhteistyötä tehdään tunnetuksi toimintayksiköissä.</p> <p>Lapsiperheiden palveluohjaus vakiintuu</p> <p>Mielenterveyspalveluissa otetaan käyttöön vaikuttavia työmenetelmiä</p> <p>Perhekeskustiimit toimivat moniammatillisesti ja tuovat lisäarvoa perhekeskustoimintaan.</p>	<p>Potilaan ja asiakkaan ohjautuminen oikea-aikaisesti sosiaalityön ja terveydenhuollon palveluihin.</p> <p>Ammattilaisille suunnattu puhelinpalvelu toimii arkipäivisin vähintään 3 tuntia ja laajentuu koskemaan myös asiakkaiden suoria yhteydenottoja vuoden 2020 aikana. Palveluohjaus koordinoi neuvonpidon 1-2 viikon sisälle yhteydenotosta.</p> <p>IPC menetelmän käyttöönotosta on tehty Soiten toiminnot kokonaisuudessaan huomioiva koulutussuunnitelma ja koulutukset on aloitettu.</p> <p>Perhekeskustiimit kokoontuvat vähintään 4x/vuosi ja niihin osallistuu 100% määritetyt toimijat.</p>	<p>Ei ole toteutunut. Siirtyy 2021.</p> <p>Ei ole toteutunut covid-19 vuoksi.</p> <p>Toteutunut.</p> <p>Toteutunut osin. Työ jatkuu 2021.</p> <p>Toteutunut osin. Osallistuminen ei kaikilta toimijoilta 100%.</p>
Ryhmätoiminnan vahvistaminen	<p>Lasten, nuorten ja perheiden ryhmävastaanottoa lisätään</p>	<p>Palvelualueet tekevät yhteisen ryhmävastaanoton palveluvalikoiman.</p> <p>Perhekeskuspalveluissa ryhmävastaanotot järjestetään koululaisille (4 lk) ja neuvolassa (0,5 v lasten vanhemmat).</p>	<p>Toteutunut osin.</p> <p>Ei ole toteutunut covid-19 vuoksi.</p>

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Mielenterveys- ja päihdepalveluiden prosesseja vahvistetaan ja tehostetaan	Psykiatrian osasto 15 palveluita tuotetaan jäsenkuntien, sopimuskuntien ja ulkokuntien väestölle palveluiden kysynnän mukaisesti.	Jäsenkuntien väestö saa tarvitsemansa palvelut. Palveluita tarjotaan sovitusti Soiten laajan vaikutusalueen ns. sopimus- ja ulkokuntien väestölle (Kalajoki-, Pyhäjokilaaksot ja Pietarsaaren seutukunta).	Toteutunut.
		Osaston kuormitushuiput hallitaan niin, että sopimus- ja ulkokuntien potilaiden vastaanottaminen toteutuu ilman keskeytyksiä.	Toteutunut
		Osasto 15 määräaikaiset sairaanhoitajan (4) ja mielenterveyshoitajan (1) vakanssit vakinaistetaan.	Toteutunut.
	Pakon käytön tarvetta vähennetään ja työturvallisuutta lisätään	Tilastoissa voidaan todeta väheneminen vuoteen 2019 verrattuna.	Ei ole toteutunut.
		Safewards koulutus on toteutettu 2019 ja toimintamallion käytössä kokonaisuudessaan 2022 loppuun mennessä toteutuu	Toteutunut/toteutumassa.
		Purkukeskustelut tarjotaan 100%.	Toteutunut.

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Mielenterveys- ja päihdepalveluiden prosesseja vahvistetaan ja tehostetaan	Asumispalvelut (ASPA) -selvityksen toimenpidesuosituksen toteuttaminen	Tuettu asumismuoto lisääntyy. Valvontakäynnit asumispalveluihin toteutuvat vuosikellon mukaisesti. Kaikilla asiakkaille on sosiaalihuollon asiakassuunnitelmat tehty.	Toteutunut osin. Asiakkaita siirtynyt vähemmän tuettuun asumismuotoon. Asiakassuunnitelmat ja valvontakäynnit toteutuneet.
	Mielenterveyskuntoutujien asumis- ja tukipalvelut vastuualueen sisäinen toiminnan arviointi ja toimintamallin uudistaminen.		Toteutunut.
	Mielenterveyskuntoutujien tukipalveluiden siirtyminen sähköiseen ostopalveluun	Suunnittelu aloitettu keväällä 2020 ja käytössä syksyllä 2020.	Toteutunut.
	Mielenterveyskuntoutujien asumis- ja tukipalvelut vastuualueella käytetään Sosiaali efficaa kirjaamisvälineenä	Toteutuu 2020 aikana.	Toteutunut.
	Vahvistetaan päihdepalveluja ulkopuolisen konsultin ja ostopalvelu lääkäriasiantuntijan kanssa.	Päihdepalvelujen selvityksen kehittämisuositusten toteutuneet vuoden 2020 aikana.	Osittain toteutunut ja jatkuu Covid-19 vuoksi keväälle 2021.
	Yhtenäinen palvelujen hakuprosessi MiePän kanssa vakiintuu	Toteutuu suunnitellusti. Sähköisen hakemuksen prosessi MiePä-tiimiin vuoden 2020 aikana	Toteutunut.
	ESR/Enter-elämässä eteenpäin! hanke matalan kynnyksen palvelu osallisuuden lisäämiseksi riippuvuuksista kärsiville sekä korvaushoitoasiakkaille	Hanke etenee suunnitellusti.	Toteutunut.

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Lasten ja nuorten erityispalveluja vahvistetaan ja tehostetaan	Vanhemmat vahvasti mukaan -menetelmän koulutukset 2019-2021 ja implementointi 2020-2021.	Vastasyntyneisiin liittyvä potilastytyttöisyys paranee, Haiprot vähenevät, varhainen kotiutuminen toteutuu, opinnäytetyö 2022	Toteutunut.
	Syömishäiriöpotilaan prosessi uudistetaan.	Syömishäiriöpotilaat saavat yhdenmukaisen hoidon riippumatta siitä, missä yksikössä potilas on hoidettu.	Toteutunut osin ja jatkuu 2021.
	Nuorisopsykiatrisen avohoidon jalkauttaminen lähellä potilaan arkea	Selvitystyö 2019, koulutukset 2019-2020, toiminta alkaa 2020 aikana. Osaamisen vieminen perheen potilaan arkeen	Toteutunut.
	Perheintervalli-hoitomuodon luominen lastenpsykiatrialle	Perheintervallit ja perhetyö lisääntyvät, lastenpsykiatrian osastohoidon hoitopäivät vähenevät.	Osin toteutunut. Perheintervallit aloitettu.
	Jälkihuollon palvelua muutetaan uudistuvan lastensuojelulain mukaisesti laatimalla yhteistyössä muiden viranomaisten sekä kokemusasiantuntijoiden kanssa yhteinen jälkihuollon toimintamalli	Jälkihuolto toteutuu lastensuojelulain mukaisesti.	Toteutunut osin.
	Lasten pahoinpitely- ja hyväksikäyttöepäilyissä on yhteisesti sovittu toimintamalli käyttöön otettuna	Lasten pahoinpitely- ja hyväksikäyttöepäilyissä on sujuva viranomaisyhteistyö	Toteutunut.

12.3.4 Asiakas- ja potilasnäkökulma

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Tarjotaan perheille systemaattista varhaisa tukea	Lapset puheeksi -menetelmä on kattavasti ja systemaattisesti käytössä eri palveluissa	Lapset puheeksi keskustelut käydään systemaattisesti ja lisäksi aina perheen tilanteessa tapahtuvien muutosten yhteydessä: <ul style="list-style-type: none"> • äitiysneuvola: 1x raskausaikana • lastenneuvola: 1½- 2 v • kouluterveydenhuolto: 7 lk (kevät) tai 8-lk (syksy) Tehdään palvelut kattava ohjeistus/opas Lapset Puheeksi -menetelmän käytöstä.	Toteutunut osin. Soite toteuttanut suunnitellusti. Jäsenkuntien sivistystoimissa toteutettu eritahtisesti. Toteutunut.
Palvelut tarjotaan tarpeenmukaisesti ja oikea-aikaisesti	Virka-ajan ulkopuolella toteutuu riittävää vastaanottoa Yhteistyö palvelutarpeen arvioinnissa ja palveluiden järjestämisessä, sosiaalihuollon, terveydenhuollon, TE-toimiston, Kelan, nuorisopalveluiden, etsivien nuorisotyöntekijöiden, Ohjaamon sekä 3. sektorin kanssa. Yhteistyön kehittäminen palvelualueiden ja muiden yhteistyökumppaneiden kesken. Jatkuva seuranta palvelualueiden kesken mahdollisen päällekkäisen työn välttämiseksi. Työparityöskentely palvelualueiden kesken. Oikea-aikaisten palveluiden tarjoaminen vakavampien ongelmien estämiseksi.	Käikkä perhekeskuspalvelujen yksiköissä on asiakkailla mahdollisuus saada tarpeen mukaisia palveluita virka-ajan ulkopuolella Asiakas saa tarpeenmukaisen palvelun mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Säännölliset yhteistyötapaamiset. Asiakasprosessien läpikulku tarkoituksenmukaisella tavalla. Asiakaslähtöisyys johtavaksi tavoitteeksi palveluissa.	Toteutunut. Toteutunut osin. Ei ole toteutunut covid-19 vuoksi.

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Asiakkaan arkeen ulottuvan tuen vahvistaminen	Sosiaalisen kuntoutuksen palvelun vakiinnuttaminen osaksi aikuissosiaalityön palveluita yksilö- ja ryhmämuotoisena	Sosiaaliohjauksen palvelupäätökset ja toteutuneet asiakas- ja ryhmätapaamiset	Toteutunut.
Tasavertaisten palveluiden tarjoaminen Soiten alueen asukkaille	Palveluiden järjestäminen maakuntaan. Sosiaalityön ja -ohjauksen varmistaminen psykiatrian aluepoliikklinikoilla. Ankkuritoiminnan laajentaminen Kokkolasta muualle Soiten alueelle.	Tarvittavat ja tasavertaiset palvelut.	Toteutunut osin. Ankkuritoiminta ei vielä ole laajentunut.
Terveysten edistäminen	Yhdenvertaisuuden toteutuminen	Asiakkaiden palvelupolun arviointi johtoryhmässä säännöllisin väliajoin	Toteutunut.
Yhteydenaanti paranee	Kaksisuuntaisen viestinnän käyttöönotto neuvolassa	Yhteydenaanti asiakkaan ja neuvolan terveydenhoitajan välillä paranee. Asiakkaan lähettämiin viesteihin vastataan 3 pv sisällä	Toteutunut.
Asiakkaiden ja potilaiden osallisuuden lisääminen palveluiden kehittämisessä	Kokemusasiantuntijapalvelu Perhekeskustiimeissä on asiakasedustus Palveluja kehitetään asiakkaiden tarpeiden mukaisesti. Toiminnanmuutoksissa huomioidaan ja otetaan mukaan suunnitteluun lapset, nuoret ja perheet	Kokemusasiantuntijoiden tuottama tieto huomioidaan palvelualueiden toiminnassa. Käsitellään saadut asiakaspalautteet. Asiakasraadin jokaisessa kokouksessa käydään läpi ajankohtainen toiminnamuutos ja saatu palaute käsitellään Perheiden palveluiden johtoryhmässä. Toiminnan merkittävisissä muutoksissa toteutetaan aina lapsivaikutusten arviointi (LAVA) päätöksenteon tueksi.	Toteutunut osin. Toteutunut. Toteutunut osin. Ei ole toteutunut (ei ole vielä ollut uusia toiminnan merkittäviä muutoksia).

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Potilaan ja Perheen mukaan ottaminen hoidon suunnittelussa ja kehittämisessä	Aina uuden toiminnan suunnittelussa otetaan mukaan perheet ja potilaat suunnittelussa	Perheet mukaan toiminnan suunnittelussa, asiakasraati, kyselyitä ja lapsivaikutusten arviointi (LAVA)	Ei ole toteutunut (ei ole uutta toimintaa 2020 ollut suunnitelmissa)
Digitaalisten palveluiden käyttöä lisätään	Lapsille suunnattu kotisivut on julkaistu 1.1.2021 mennessä. Lasten ja nuorten hoidossa ryhdytään vuoden 2020 aikana hyödyntämään kattavasti digitaalisia hoitomuotoja. Osallistutaan mielenterveystalon tietojen päivitykseen ja käytön kehittämiseen Pirkon mahdollisuuksien käyttöönottamisen	Lasten ja nuorten erityispalvelut ja Perhekeskuspalvelut toteuttavat kotisivut yhteistyössä. Lastentalo.fi, omaolo.fi ja Päivystysapu 116117 digitaaliset palvelut on integroitu osaksi Soiten tuottamia lasten ja nuorten terveyspalveluja.	Ei ole toteutunut. Ei ole toteutunut covid-19 vuoksi. Ei ole toteutunut covid-19 vuoksi.
Lasten laatuksikävelyt	Yhteistyössä sivistystoimen kanssa suunnitellaan säännölliset laatuksikävelyt palvelualueilla	2020 on aloitettu vuosittaiset laatuksikävelyt lasten kanssa	Ei ole toteutunut covid-19 vuoksi.
Maahanmuuttaja perheiden traumojen ja erityistarpeiden kohtaaminen ja huomiointi	Toteutetaan koko toimialueen työntekijöille riittävä osaaminen aiheesta	Järjestetään koulutus 2020	Ei ole toteutunut covid-19 vuoksi.
Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Sijaishuollossa olevilla lapsilla on turvalliset olosuhteet	Lisätään sosiaalityöntekijän ja sijaishuollossa olevan lapsen yhteydenpitoa Sijaishuoltoa valvotaan Palautteen kerääminen lapsilta ja vanhemmilta	Videovisiti tai muu etäyhteydenpidon mahdollistava palvelu on tarjottu jokaiselle sijaishuollon nuorelle. Sijaishuollon valvontakäynnit toteutuvat valvontasuunnitelman mukaisesti. Sijaishuollon perheistä 80% tai enemmän antaa palautteen.	Toteutunut osin. Toteutunut osin. Ei ole toteutunut.
Asiakkaiden osallisuuden lisääminen palveluiden kehittämisessä	Asiakasyhmien hyödyntäminen (Kokemusta rikkaammat, lastensuojelun asiakasvanhempien kuuleminen, perhehoitajien kehittäjäryhmä, perhetyön palautteen hyödyntäminen) Pyydetään aktiivisesti asiakaslapsilta palautetta	Palveluista saatu palaute hyödynnetään säännöllisesti palvelualueiden johtoryhmissä.	Toteutunut.
Avoperhekuntoutuksen vakinaistaminen	Avoperhekuntoutus tulee ensisijaiseksi toimintamalliksi.	Avoperhekuntoutukseen varmistetaan riittävä henkilöstöresurssi.	Toteutunut.

12.3.5 Talous- ja vaikuttavuusnäkökulma

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Tuottavuuden parantaminen	Henkilökohtaisten tulostavoitteiden määrittely	Ä-nla <ul style="list-style-type: none"> • ensikäynti/ laaja/ kotikäynti/lapset puheeksi keskustelu 1 (90 min.) • määräaikaistarkastus 3 (45 min) • isyydentunnistaminen 1(60 min) • kontrollikäynti 3 (30 min) • toimisto (60 min) Lastenneuvola <ul style="list-style-type: none"> • ensikäynti/ laaja/ kotikäynti/lapset puheeksi keskustelu 1 (90) • määräaikaistarkastus 4 (60 min) • kontrollikäynti 2 (30 min) • toimisto (60 min) Yhdistetty neuvola: <ul style="list-style-type: none"> • laaja terveystarkastus/ kotikäynti/lapset puheeksi keskustelu 1 (90min) • määräaikaistarkastus 2 (45min) • määräaikaistarkastus/ isyydentunnustus 2 (60 min) • kontrollikäynti 2 (30 min) • toimisto (60 min) 	Toteutunut osin. Covid-19 vähentänyt perhekeskuspalvelujen kysyntää ja tarjontaa maali-toukokuussa 2020

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Tuottavuuden parantaminen	Henkilökohtaisten tulostavoitteiden määrittely	Perhesuunnittelu: <ul style="list-style-type: none"> ensikäynti 4 (60 min) kontrollikäynti 5 (30 min) toimisto (60 h) Koulu - ja opiskeluterveydenhuolto: <ul style="list-style-type: none"> luokkakohtaisten terveystarkastusten toteutuminen lakisääteisen lääkärintarkastuksen toteutuminen toisen asteen opiskelijoille mielenterveystyön asiakkaita 4 käyntiä/ th/pv Perheneuvola: <ul style="list-style-type: none"> asiakaskäynnit 3-4/ työntekijä/ pv (90-120 min) toimisto (60 min) Lastenvalvonta: <ul style="list-style-type: none"> asiakaskäynnit 4/ työntekijä/ pv (90-120 min) toimisto (60 min) 	Toteutunut osin. Covid-19 vähentänyt perhekeskuspalvelujen kysyntää ja tarjontaa maali-toukokuussa 2020.
Sähköisen asioinnin tehostaminen	Otetaan käyttöön LifeCaren kaksisuuntainen viestintä neuvolassa	<ul style="list-style-type: none"> Määräaikaistarkistusten ulkopuoliset käynnit vähenevät Neuvolan puhelinpalvelu tehostuessa sähköisen asioinnin avulla. 	Toteutunut osin. Covid-19 vähentänyt perhekeskuspalvelujen kysyntää ja tarjontaa maali-toukokuussa 2020
Osaamista hyödynnetään yli toimialuerajojen	Terveystarkastajien työpanosta hyödynnetään vammaispalvelujen toimialueelle	Perhönjokilaakson vastualueelta siirretään 0.5 terveydenhoitajan työpanos tekemään vammaispalvelujen omaishoitajien terveystarkastuksia	Toteutunut.
Huolehditaan lasten ja nuorten erityispalveluiden vahvan kysynnän jatkumisesta	Lastensairaalan brändin hiominen ja tuotettavien palvelujen esille tuominen.	Tilastot, potilastytyväisyys, hyvä yhteistyö naapurikuntien kanssa.	Toteutunut. Jatkuu 2021.

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Palveluverkon tiivistäminen	Suoritetaan neuvolan palveluverkkoselvitys Neuvolan aukioloaikojen porrastus	Palveluverkon suunnittelussa tehdään yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa. Neuvolan palveluverkon suunnittelua varten suoritetaan lapsivaikutusten arvio Kokkolan vastuualueella. Neuvolan palveluverkon aukioloaikoja porrastetaan, säästöt sijaiskustannuksissa	Siirtynyt vuodelle 2021.
Ostopalveluita muutetaan laadukkaiksi ja edullisemmaksi omaksi toiminnaksi	Perustetaan ja käynnistetään Soiten oma lastensuojelun vastaanottoyksikkö Sijaishuoltoa lähellä lapsen elinympäristöä, käynnistetään Soiten oma ammatillinen perhekoti Perhehoidon osuuden lisääminen sijaishuollossa	Toiminta käynnistetään syyskuussa 2020. Ammatillisen perhekodin perustamisesta tehdään selvitys vuoden 2020 aikana. Koulutetaan perhehoitajia vastaamaan 12- 17 v. lasten sijaishuollon tarpeisiin Perhehoitajien tuen lisääminen vahvistamalla Perhehoidon tiimiä	Siirtynyt vuodelle 2021. Siirtynyt vuodelle 2022. Toteutunut. Toteutunut.
Laadukkaat ja kustannustehokkaat ostopalvelut	Avo- ja sijaishuollon ostopalveluiden kilpailutus	Ostettujen avo- ja sijaishuollon palveluiden laatu paranee (asiakaskeselyt, valvontakäynneillä ei huomautettavaa) ja	Toteutunut.
Tuotetaan laadukkaita ja kustannustehokkaita palveluita jäsen- ja ulkokunnille Soiten laajalla vaikutusalueella	Jatkuva palvelujen arviointi: palvelujen ajantasaisuus ja kustannustehokkuus	Taloustilastot, haiprot, potilaspalautteet.	Toteutunut.
Uudet kustannuksia vähentävät hoito- ja toimintatavat käyttöönotetaan ripeästi	Rinkihoidon ja intervallityyppisten hoitomuotojen kehittäminen vammaispalvelujen tarpeeseen.	Viedään hoito lähemmäksi perhettä ja potilasta. Jatkuva toiminnan arviointi.	Toteutunut.

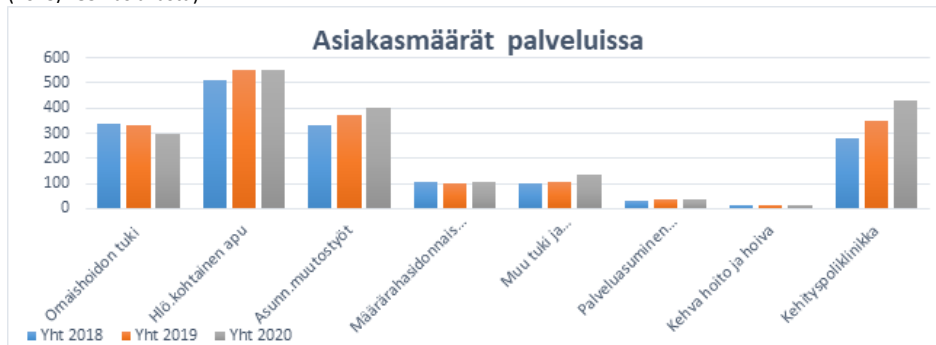
12.4 Vammaispalvelut

Toiminta-ajatus: Kehitysvammahuolto ja vammaispalvelut tuottavat asiakkaidensa palvelut tasavertaisesti, laadukkaasti ja asiakkaan itsemääräämisoikeutta kunnioittaen. Palvelut tukevat itsenäistä selviytymistä ja toimintakykyä sekä vähentävät esteitä normaaliin elämään. Tavoitteena on mahdollisuus toimia itsenäisinä, omasta elämästä päättävinä kansalaisina. Kehitysvammahuoltoa ja vammaispalvelua toteutetaan ensisijaisesti peruspalveluina, joita täydennetään tarvittaessa erityispalveluilla.

Alueelliseen asumispalveluiden tarpeeseen on pystytty vastaamaan uuden toimintayksikön aloittamisen myötä. Yksikkö tuottaa ympärivuorokautista palveluasumista sekä palveluasumista 16 kehitysvammaiselle asiakkaalle. Asumisvalmennusta on vahvistettu edelleen palveluna ja siihen liittyen on asumisvalmennuksen asiakaspäämäärää Lumikonkorttelissa lisätty viidellä paikalla.

Vammaispalveluiden sosiaalityö ja kehityspoliklinikka ovat kokeneet merkittävää resurssipulaa viime vuosien aikana. Sosiaalityön osalta on kehitetty toimintamalleja ja tiimityöskentelyyn pohjautuvan työskentelytavan käyttöönotto on sujuvoittanut työtä ja hakemusjonoja on saatu purettua. Kaikilta osin lainmukaiset käsittelyajat eivät kuitenkaan ole toteutuneet. Asiakaskohtaiset palvelusuunnitelmat on laadittu 84 % asiakkaista ja omatyöntekijä on nimetty 87 %. Asiakaspalautteiden keskiarvo koko toimialueella on edelleen 4,5 (2019/ 4,5). Vammaispalvelun viranhaltijan tekemään päätökseen tehtiin vuoden 2020 aikana yhteensä 34 oikaisuvaatimusta (21 vuonna 2019). Suurin osa oikaisuvaatimuksista koski omaishoidon tukea. Sosiaali- ja potilasasiamiehen yhteydenottoja on ollut 20 (14 vuonna 2019), joista 8 koskien yksityisen palveluntuottajan palvelua.

Vammaispalveluiden sosiaalityön asiakkuuksien kokonaisasiakasmäärä vuonna 2020 oli yhteensä 1547 (2019/1834 asiakasta).

Kuljetuspalveluiden osalta vuosi on ollut poikkeuksellinen ja kuljetuspalveluita on käytetty merkittävästi edellisvuosia vähemmän. Loppuvuonna 2020 toteutettiin matkapalvelukeskuksen toiminnan siirto uudelle toimijalle, Taksi Helsingille.

Täydennyskoulutukseen on osallistunut 63-79 % (88 % vuonna 2019) eri ammattiryhmien henkilöstöstä. Myös koulutuspäiviä on kertynyt edellisvuotta vähemmän, 1,3-2,3 /koulutettu eri ammattiryhmissä (2,8/ koulutettu vuonna 2019). Kehityskeskustelut on käyty 65 % (2019 /85 %) kanssa henkilöstöstä. Varhaisen tuen mallia ovat esimiehet käyttäneet 84 % (2019 77 %), kun sen kriteerit ovat täyttyneet. Kehittämispäiviä ja työnohjausta on koronan vuoksi yksiköissä järjestetty aiempaa vähemmän. Sairauspoissaolojen määrä on edelleen kasvanut. Sairauspoissaolopäivää/htv oli 22,1 ja vastaavasti 20,4/2019 ja 16,8/2018. Sairauspoissaolopäiviä on kertynyt 4567 kun niitä oli edellisvuonna 4092.

Raportointiajanjaksoa on leimannut covid-19 tilanteen aiheuttamat toimenpiteet. Poikkeavasta tilanteesta johtuen palveluita on käytetty normaalitilannetta vähemmän. Ajoittain esimerkiksi kuljetuspalveluiden käyttömäärät ovat olleet 25 % ja henkilökohtaisen avun käyttö 30 % tavallista pienempää. Poikkeuksellisesta vuo-

desta johtuen toimialueen kulut ovat alittaneet talousarvion budjetin n. 2,5 M€. Koronasta johtuvia lisäkustannuksia toimialueelle on vuoden aikana kertynyt noin 240 000 €.

Vammaispalveluita toteutetaan ensisijaisesti peruspalveluina, joita täydennetään tarvittaessa erityispalveluilla. Lähtökohtana on asiakkaiden palvelutarpeen ja palveluiden kohtaaminen ja näin asiakaskohtaisella palvelutarpeenarvioinnilla ja palvelujen tarkalla suunnittelulla voidaan löytää pitkällä tähtäimellä taloudellista vaikuttavuutta tukevia ratkaisuja. Itsenäisen kotona asumisen tueksi on laajennettu avohuollon tiimin toimintaa ja osallistuttu pilotointiin yhteistyössä sensoritekнологia yrityksen ja Robo sote hankkeen kanssa. Sensoritekнологian avulla voidaan tuottaa turvaa asumiseen, joka pidentää itsenäisemmän asumisen mahdollisuutta. Osassa vammaispalveluiden asumisyksiköissä on otettu käyttöön etälääkäripalvelu, jonka toimivuudesta ja soveltuvuudesta asiakasryhmälle on saatu hyvää palautetta asiakkailta ja heidän läheisiltään sekä toimijoilta palveluissa. Etälääkäripalvelu vapauttaa perusterveydenhuollon lääkäriresurssia vastaanottopalveluiden käyttöön.

Haipro ilmoitusaktiivisuus on ennallaan ja ilmoituksia on toimialueella tehty 1320 (2019/ 1329 kpl). Toimialueen esimiehille tehdyn vuosikyselyn tulosten mukaan toimialueen turvallisuuskokonaisuus on ajan tasalla ja osa-alueita on päivitetty koronatilanteesta huolimatta. Poistumis- ja turvallisuus selvitys ja pelastussuunnitelma on ajan tasalla 94 % (2019/89 %) yksiköitä. Alkusalvutusharjoituksen on suorittanut 94 (90 %) henkilöstöstä ja ensiapupätevyys on voimassa 94 (2019/95 %) henkilöstöstä. Kaikilla yksiköillä on hyväksytty lääkehoidon suunnitelma ja lääkehoidon lupa on voimassa 92% (2019/92 %) henkilöstöstä. Ajantasaiset oma-avontasuunnitelmat julkaistaan jatkossa yksiköitten nettisivuille. Terveystarkastajalta saatava Oivaraaportti on yleistynyt käytäntönä ja se on tehty lähes kaikille yksiköille. Myös kehitysvammaisten itsemääräämisoikeuden toteutumiseen liittyvää seuranta on suoritettu ja kehityspoliklinikan asiantuntijatiimi on tehnyt 63 arviointia kehitysvammaisten asumis- ja palveluyksiköihin Soiten alueella.

Toimialueelle on laadittu valvontasuunnitelma, joka toimii lähtökohtana valvonnan toteuttamisessa. Vuoden 2020 aikana suoritettiin yhteensä 21 valvontataphtumaa. Valvontaa suoritettiin valvontakäynnin sekä etäyhteyksin. Valvonnassa esiin nousseet huomiot kohdistuivat pääsääntöisesti oman toiminnan osalta oma-avontasuunnitelmien tarkennustarpeisiin, yksityisten palveluntuottajien osalta toimintaa määrittelevien sääntökirjojen heikkoon perehtyneisyyteen ja toteuttamissuunnitelmien puutteelliseen laadintaan. Riskien hallintaan liittyvät asiat ovat pääsääntöisesti olleet hyvällä tasolla sekä omassa että ostopalvelutoiminnassa. Koronaaikana yksityisten palveluntuottajien valvontatoiminnassa on painottunut erityisesti palveluntuottajien ohjaus ja neuvonta koronavarautumiseen liittyen. Ohjauksella ja neuvonnalla on varmistettu yksityisten palveluntuottajien asianmukaiset koronavarautumiskäytännöt ja Soiten antamien toimintaohjeiden toteutuminen toimintayksiköissä.

Tanja Witick, vammais- ja palveluiden toimialuejohtaja

12.4.1 Toiminnanmuutokset 2020

Toiminnanmuutokset	Tavoitteen toteutuminen	Säästöt/lisäkustannukset 2020
<p>Lakisäätelien asumispalveluiden lisääminen asumistarveselvityksen mukaisesti</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lumikonkorttelin laajennus (varaus 135 000 €) - Itsenäisen asumisen tukeminen Avohuollon tiimin laajennus (3 ohjaajaa, varaus 70 000 €/2020) <p>Asiakasmäärä kasvanut, arviointimäärä kasvanut, onnistuneita siirtymisiä kevyempään asumismuotoon</p> <p>Perustetaan uusi yksikkö Kokkolaan (varaus vuodelle 2021)</p> <p>Perustetaan uusi yksikkö Kaustiselle (varaus vuodelle 2021)</p>	<p>Toteutettu, asukaspaikkamäärä kasvanut 5:llä</p> <p>2 ohjaajaa rekrytoitu</p> <p>Toiminta aloitettu 10/2020</p> <p>Suunnittelu edistynyt, toiminnan aloitus 2022</p>	<p>Remontti 26 000 € Muut kulut 80 000 €</p> <p>Lisäkustannus 46 000 € (5-12/20)</p> <p>n. 82 000 €</p>
<p>Henkilökohtaisen avun kustannuskasvun hillintä</p> <p>Henkilökohtainen apu asumispalveluissa otetaan osittain omaksi toiminnaksi palvelusetelin sijaan (Kustannukset; henkilöstö (yht. 7 ohjaajaa) -> pienentää kustannusten kasvua henkilökohtaisen avun ostopalveluissa. (Odotettu säästö 200 000 €)</p> <p>Leasing autojen hankinta mahdollistaa lisäksi henkilökohtaisen avun oman toiminnan kuljetusten toteuttamista joustavana omana toimintana. (Odotettu säästö 8 000 €/2020)</p> <p>Henkilökohtaisen avun työnantajamallin tuen vahvistaminen (Tuetaan vahvemmin asiakkaita työnantajana toimimiseen). (Odotettu säästö 100 000 €/2020)</p>	<p>Ei ole edistynyt koronatilanteesta johtuen.</p> <p>Leasing autojen toimitus toteutunut vasta 11/20.</p> <p>Asiakkaat kokevat palvelusetelimallin vaivattomana lisäksi avustajia on vaikea rekrytoida.</p>	<p>1 henkilökohtaisen avun työntekijä on palkattu 2020. Toimintamallin laajentaminen on keskeytynyt koronan vuoksi. Poikkeuksellisen tilanteen ja palvelun käytön vähäisyyden vuoksi henkilökohtaisen avun kustannukset ovat n. 350 000 € edellisvuotta pienemmät.</p> <p>Ei toteudu 2020</p> <p>Ei toteutunut</p>
<p>Kuljetuspalveluiden kustannukset ja toteuttamistavat: Työ- ja päivätoiminnan asiakaskuljetuksia otetaan osittain omaksi toiminnaksi nykyisillä henkilöstöresursseilla (leasing autot, kustannussäästö asiakaskuljetuspalveluissa). Kohdistuu lähinnä Kokkolan ja Kruunupyyn yksiköihin. (Odotettu säästö 50 000 €).</p>	<p>Leasing autojen toimitus toteutunut vasta 11/20.</p>	<p>Ei toteudu 2020. Koronatilanteesta johtuen asiakaskuljetuskustannukset ovat palvelun käytön vähäisyyden vuoksi n. 569 000 € suunniteltua pienemmät.</p>

Toiminnanmuutokset 2020

Toiminnanmuutokset	Tilanne	Säästöt/ lisäkustannukset 2020
Työ- ja päivätoiminnan asiakasmäärän kasvuun vastataan palvelusetelillä (kustannuskasvu kohdistuu palveluseteliin toimintakeskusten toiminnan laajentamisen sijaan) Kulttuurisetelin käyttöönottoa selvitetään ja toteutetaan mahdollinen käyttöönotto Q4/2020. Tavoitteena kustannuskasvun hillitseminen ja asiakasmäärän kasvuun varautuminen	Aloitusta jouduttu siirtämään koronan vuoksi.	
Tiivistetään toimialueen organisaatiota (Odotettu säästö 150 000 €) Duuni on yhdistetty Kompassiin (vähenee 2 vakanssia) ja Avotyön vastuualue hajautetaan alueellisesti toimintakeskuksiin Siirretään organisaatiomuutoksesta vapautuva johtamisresurssi asiakastyöhön Asumisen ja päiväaikaisen toiminnan palvelualueiden yhdistäminen -> Palvelualuejohtajan virka muutetaan valvonta- ja ostopalvelupäällikön viraksi (Odotettu säästö 60 000 €) -> palvelualueiden yhdistäminen; synergiaedut ja sijaiskujen vähentäminen, toimintojen yhtenäistäminen, palveluketjujen sujuvoittaminen, asiakaslähtöisyys vahvistuu, henkilöstön osaaminen laajenee (Odotettu säästö 100 000 €)	Toteutettu Toteutettu Toteutettu	Säästö - 150 000 € - 2 vakanssia - 60 000 € - 1 vakanssi Henkilöstökulut TA verrattuna ylittyneet palvelualueella 131 000 €. Poikkeavana vuonna on pystytty uuden palvelualueen sisällä hyödyntämään omaa henkilökuntaa ja välttämään merkittävä henkilöstö-kustannusten ylittyminen. Henkilöstökulut alittaneet 2019 vuoden tason.
Vammaispalveluiden sosiaalityön toiminnan ja käsittelyprosessin tehostaminen: -> laajennetun ohjaajien päätöksenteko-oikeuden hyödyntäminen -> Puheentunnistuksen käyttöönotto asiakasasiakirjojen laadinnassa Tavoitteena käsittelyaikojen lainmukaisuuden toteutuminen	Toimintamalli ja ohjeet laadittu Käyttöönotto ei ole Soitessa toteutunut.	
Asumispalveluiden vuokria korotetaan 5 % hallituksen 4.11.2019 päätöksen mukaisesti (1.3.2020 lähtien) (Odotettu lisäys tuloihin 15 000 €)	Toteutettu	n. 15.000 € lisäys tuottoihin/vuosi
2020 yhteensä: Suunnitellut erilliset lisäkustannukset 205 000 € -> Toteutunut 2020 yht. 152 000 € (+ Mäntyvintti 82 000 €) Tavoitellut säästöt yht. 683 000 € -> toteutumassa 225 000 € (+ koronasta johtuvat säästöt henkilökohtaisessa avussa ja asiakaskuljetuksissa yht. 919 000 €)		

12.4.2 Henkilöstön näkökulma

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Henkilöstö on moniammatillisesti osaavaa	<ul style="list-style-type: none"> Erityisesti autismiosaamista lisätään toimialueella Laaditaan palvelualueittain koulutussuunnitelma ja hyödynnetään etäkoulutuksia Työ- ja päivätoiminnan avustajien toimet muutetaan ohjaajien/sosionomin toimiksi niiden vapautuessa. Asumispalveluiden vapautuvat toimet muutetaan tarvittaessa sosionomin/sairaanhoidajan toimiksi. 	<ul style="list-style-type: none"> Autismiosaamisen kouluttautuneiden määrä kasvaa Koulutussuunnitelmat on laadittu palvelualuekohtaisesti Muutetut toimet 	<p>Autismiosaamisen koulutuspakettia on siirretty koronatilanteen vuoksi.</p> <p>Koulutussuunnitelmat on laadittu</p> <p>Avustajien toimia on muutettu ohjaajan toimiksi, kun muodollinen pätevyys on saavutettu.</p> <p>Muutetut toimet 8 kpl: 1 ohjaajan toimi muutettu sairaanhoitajan toimeksi. 4 avustajan tointa muutettu ohjaajan toimiksi 1 ohjaajan toimi muutettu sosionomipohjaiseksi toimeksi 2 palveluesimiehen virkaa muutettu ohjaajan toimeksi</p>
Henkilöstön kokemus väkivalta vähenee	<ul style="list-style-type: none"> Henkilöstön HFR koulutuksia (hallittu fyysinen rajoittaminen) jatketaan Haipro ilmoituksia hyödynnetään toiminnan kehittämiseksi 	<ul style="list-style-type: none"> Toimialueen omien HFR kouluttajien määrä ja koulutettujen määrä kasvaa Haipro käsittelyn systemaattinen läpikäynti toteutuu 	<p>Koulutuksia ei ole pystytty järjestämään koronan vuoksi, myöskään kouluttajien määrää ei olla voitu lisätä.</p> <p>Yksiköt käyvät läpi tehdyt Haipro ilmoitukset säännöllisesti. Vuonna 2020 palvelualueella tehdyt Haiprot käsiteltä 100%.</p>

12.4.3 Prosessien näkökulma

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Asiakkaat, potilaat ja perheet saavat riittävät ja oikea-aikaiset sote-palvelut	<ul style="list-style-type: none"> Vammaispalvelutoimiston henkilöstöressurssien riittävyttä seurataan Hyödynnetään ohjaajien laajennettua päätösoikeutta 	<ul style="list-style-type: none"> Lainmukaiset käsittelyajat toteutuvat 	<p>Loppuvuodesta hakemusjonot ovat kasvaneet mutta lainmukaiset käsittelyajat ovat toteutuneet</p> <p>Ohjaajien työpanosta on suunnattu palvelutarpeen arviointiin</p>
Avohoidon ja –palveluiden sekä peruspalveluiden vahvistaminen Vahvistetaan peruspalveluita sekä ennaltaehkäiseviä ja varhaisen tuen palveluita sekä kuntoutumista erityispalveluiden tarpeen vähentämiseksi.	<ul style="list-style-type: none"> Asumisvalmennuksen toiminta laajenee (3 ohjaajan lisäresursointi) Itsenäisesti asuvien kehitysvammaisten asiakkaiden tuki- ja valmennusresursssia lisätään (3 ohjaajaa) Suunnitellaan yhdessä Hoidon ja hoivan kanssa kotiin järjestettävien palveluiden kohdentamista. 	<ul style="list-style-type: none"> Jäsenkuntien erityispalveluiden käyttö vähenee, kriisijaksoiden määrä (hoitopäiviä) vähenee Lainmukaiset käsittelyajat toteutuvat Itsenäisesti asuvien tai tuetussa asumisessa asuvien asiakkaiden suhteellinen osuus kasvaa. 	<p>Asumisvalmennusta on laajennettu 5 asiakaspaikalla ja 3 ohjaajan työpanoksella Lumikonkorttelissa.</p> <p>Avohuollon tiimiin on palkattu 2 ohjaajaa tukemaan itsenäisesti asuvia asiakkaita ja ennaltaehkäisemään tuen tarpeen kasvua.</p> <p>Yhteistyötä Hoidon ja hoivan kanssa on tehty palveluiden järjestämisen yhteydessä.</p>
Laajennetaan asumispalveluiden tarjonta tarvetta vastaavaksi Vammaisten henkilöiden asumisratkaisujen monipuolistuminen, tukien asiakkaiden itsemääräämisoikeutta ja valinnanvapautta	<ul style="list-style-type: none"> Lisätään asumispalveluita kokonaissuunnitelman mukaisesti. <ul style="list-style-type: none"> Lumikonkorttelin asumisvalmennusyksikön laajennus 5 paikalla, 2020 Runeberginkatu II, uusi yksikkö 2021 Kaustinen – uusi yksikkö, 2021-2022 Itsenäisen asumisen asuntojen hankinta yhteistyössä KVPS: n kanssa, 2020 	<ul style="list-style-type: none"> Kokonaissuunnitelman toteutuminen Paikkamäärä vastaa aikaisempaa paremmin tarpeisiin Hankittujen asuntojen määrä 	<p>Lumikonkorttelin laajennus on toteutettu; uusia asiakaspaikkoja 5.</p> <p>Runeberginkadun suunnitelmat eivät toteutuneet. Sen sijaan Mäntyvintin uusi yksikkö on aloittanut toimintansa vuokratiloissa; uusia asukaspaikkoja 16.</p> <p>Kaustisen yksikön suunnittelu on edennyt</p> <p>Asiakkaille on järjestetty infotilaisuus liittyen yhteistyöhön KVPS:n kanssa. Lisäksi on lähetetty tiedotteita ja hakemuksia asiakkaille. Halukkaita asiakkaita asuntojen hankkimiseksi ei ole löytynyt.</p>
Varmistetaan omien palveluiden omavaltontajien ja ostopalveluiden laatu	<ul style="list-style-type: none"> Ostopalveluissa tilaajalla on valvontaresurssi Palvelualuejohtajan viran muuttaminen valvontapäällikön viraksi 	<ul style="list-style-type: none"> Valvontasuunnitelman toteutuminen 	<p>Palvelualuejohtajan virka on muutettu ostopalvelu- ja valvontapäällikön viraksi</p> <p>Valvonta toteutuu valvontasuunnitelman mukaisesti</p>

12.4.4 Asiakas- ja potilasnäkökulma

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Varmistetaan asiakkaille ja perheille tarvittava ohjaus, valmennus, neuvonta ja tuki kaikissa elämäntilanteiden vaiheissa	<ul style="list-style-type: none"> Laajennetaan varhaiskuntoutus kouluikäisille ja heidän perheilleen. Tavoitetaan aikaisempaa paremmin kouluikäiset asiakkaat – ennaltaehkäisevä näkemys – palvelujen aikaisempaa parempi profilointi. 	Asiakasmäärät eri ikäryhmissä kasvavat – pienet lapset, kouluikäiset, aikuiset. Käyntimäärät ovat lisääntyneet	Varhaiskuntoutusta on laajennettu ja yhteistyötä koulujen kanssa tehostettu. Osallistuttu yhteisiin infotilaisuuksiin yhdessä koulujen ja oppilaitosten kanssa keväällä 2020. Kouluikäisten parissa tehtävään työhön ei vielä ole palkattu omaa työntekijää. Koronan vuoksi läsnäoleva yhteistyö kouluissa ei ole ollut mahdollista.
Varmistetaan omaishoidontuen vapaapäivien ja terveystarkastusten toteutuminen	<ul style="list-style-type: none"> Varmistetaan omaishoidon tuen vapaapäivien toteutuminen Aloitetaan omaishoitajien terveystarkastukset 	Omaishoidon vapaat toteutuvat kaikissa ikäryhmissä; määrä vs. oikeus Tehtyjen terveystarkastusten määrä/v/omaishoitajien määrä	Leiriviikonloput on otettu palveluvalikoimaan vuoden aikana. Palvelu vastaa omaishoidontuen vapaiden järjestämiseen ja siinä mukana n. 10 perhettä/ lasta. Leiriviikonloppu järjestetään kerran kuukaudessa. Omaishoitajien terveystarkastukset: 33/298.
Työ- ja päivätoiminnan asiakkaalla on mahdollisuus vaikuttaa päivänsä sisältöön	<ul style="list-style-type: none"> Selvitetään ja otetaan käyttöön green care palvelusetelin rinnalle kulttuuriseteli, joka edelleen parantaa asiakkaan mahdollisuuksia valita vaihtoehtoisen sisällön työ- ja päivätoimintaan. Käyttöönotto ensisijaisesti henkilökohtaisen budjetin puitteissa. 	Uuden palvelusetelin käyttöönoton eteneminen	Kulttuurisetelin käyttöönotto on siirretty vuoteen 2021.
Saumattomuus ja joustavuus palveluissa asiakkaan kokemana – sähköiset palvelut laajasti käytössä	<ul style="list-style-type: none"> Sähköisten palveluiden käytön mahdollistaminen ja kehittäminen – olemassa olevat sähköiset järjestelmät otetaan käyttöön ja hyödynnetään Henkilökohtaisen avun palvelusetelin myöntäminen/vuosi kuukausimäärittelyn sijaan; käyttöönotto 2020 	Sähköisen asiointin käyttäjien lukumäärä lisääntyy Sähköiset palvelut lisääntyvät. HK avun vuosibudjetti on teknisesti otettu käyttöön Asiakkaat, joille myönnetty vuosibudjetti	Virtuaalivisiitit käytössä erityisesti avohuollon tiimin palvelussa. Etäkäynnit sekä etäkokoukset ovat olleet laajasti käytössä kaikessa asiakastyössä sekä hallinnollisessa työssä. HK avun vapaa-ajan vuosibudjetti on otettu käyttöön ja 149 asiakkaalle on tehty vuosibudjetti.

12.4.5 Talous- ja vaikuttavuusnäkökulma

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Asiakkaat ovat palveluntarvetta vastaavassa palvelussa	<ul style="list-style-type: none"> Asumisvalmennuksen toimintamallien kehittäminen Asiakkaat ovat palveluntarvetta vastaavassa palvelussa -> erilaisia asumisen muotoja on tarjolla asiakkaille Toimintakeskusten asiakasmäärän kasvuun vastataan palvelusetelipalveluilla 	Asumisvalmennuksen asiakasmäärä noussut Asiakasmäärät ja kustannukset eri palveluissa	Lumikonkortteihin on lisätty 5 asiakaspaikkaa ja asumisvalmennuksen piirissä on ollut yhteensä 25 (19 /2019) asiakasta. Lisäksi tarkennettu hoitomuotojen kirjausta, jolloin kaikissa yksiköissä tehtävä asumisvalmennus hoitopäivät saadaan raportoitua jatkossa. Palveluasumisen ja tehostetun palveluasumisen paikkamäärät ovat kasvaneet 16 paikalla Mäntyvintti yksikön aloittaessa toimintansa. Green care palvelun piiriin on ohjautunut uusia asiakkuuksia vuoden aikana. Erityisjärjestelyt ovat kuitenkin vaikeuttaneet toimintaa.
Henkilökohtaisen avun kustannuskasvun hillitseminen	<ul style="list-style-type: none"> Laajennetaan, pilotoitua, henkilökohtaisen avun oman palvelun toimintamallia (7 ohjaajan lisäresurssi) 	Henkilökohtaisen avun kustannukset ja tuntimäärät ostopalveluissa /omana toimintana.	Toimintamallin laajentaminen on keskeytynyt koronan vuoksi. Poikkeuksellisen tilanteen ja palvelun käytön vähäisyyden vuoksi henkilökohtaisen avun kustannukset ovat n 350 000 € edellisvuotta pienemmät.
Leikataan kuljetuskustannuksia	<ul style="list-style-type: none"> Otetaan asiakaskuljetuksia omaksi toiminnaksi, silloin kun se on kustannustehokasta 	<ul style="list-style-type: none"> Asiakaskuljetusten kustannus Hankitut leasing autot, käyttöaste hyvä Omana toimintana toteutuneet asiakaskuljetukset 	Leasing- autot ovat saapuneet 11/2020. Toimitus on viivästynyt koronasta johtuen. Erityisjärjestelyistä johtuen kuljetuksia ei ole aloitettu mutta kuljetussuunnitelmat on laadittu ja ovat käyttöön otettavissa alueellisen tilanteen salliessa. Palvelun käytön vähäisyyden vuoksi asiakaskuljetuskustannukset ovat n 569 000 € suunniteltua pienemmät.

12.5 Johdon tuki ja tuotannolliset tukipalvelut

Toiminta-ajatus: Tukipalvelut tukee ja mahdollistaa kuntayhtymän muita tulosalueita ja toimintayksiköitä tuottamaan korkealaatuisia ja vaikuttavia sosiaali- ja terveyspalveluja taloudellisesti ja vaikuttavasti asiakkaille sekä potilaille. Toimialue koostui vuonna 2020 HR-palveluiden, Hallinto- ja talouspalveluiden, Materiaalipalveluiden, Tietohallinnon ja Kehittämispalveluiden palvelualueista. Palvelualueiden määrä vähenee vuonna 2021 kahdella osana organisaatiouudistusta.

Kevään aikana koronaepidemia opetti etätyöskentelyyn ja alun harjoittelun jälkeen etätyöskentely on kuitenkin ollut varsin tehokasta ja tuottanut myös paljon hyviä ja toimivia toimintamalleja tukitehtävien hoitamiseen.

Palvelussuhdeasioissa oli henkilövaihdoksia (3) mm. eläköitymisen vuoksi. Sairauspoissaoloja ei juurikaan ollut ja noin puolet henkilöstöstä on ollut etätöissä. Palvelualueella oltiin mukana ESR-hankkeessa, jossa kumppaneina ja toimijoina ovat Työterveyslaitos ja Kuntien eläkevakuutus, painotus tässä on Strategisessa työhyvinvoinnin johtamisessa Sote-muutoksessa. Mukana on monia organisaatioita kansallisesti. Työterveyshuollon kustannusten nousun rajoittamiseksi työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan tehdyt muutokset toteutuivat. Resurssikeskus oli aktiivisesti mukana Lääkäreikrytointi työryhmässä, erityisenä tavoitteena on ollut löytää erikoisosaajia esim. psykologeja ja sosiaalityöntekijöitä. Sairaanhoidtajia on saatu rekrytoitua avoimiin toimiin hyvin. Resurssikeskus teki henkilöstön sijoitus / perehdyttämissuunnitelman keväällä 2020 koko Soiten henkilöstön osalta Covid-tilanteeseen varautumiseksi. Sisäinen sijaisjärjestelmä on helpottanut yksiköiden poissaolojen korvaamista. Rekrytointipäätöksiä Soitessa on tehty 288 kpl.

Työsuojelun toimintaohjelma toteutui hyvin. Työn vaarojen selvittäminen/arviointi on vakiintunut vastuualueetasolla. Turvallisuusasiat on keskitetty turvallisuuspäällikön vastuulle. Kulun-, ja kameravalvontaa on kehitetty suunnitelmallisesti. Turvallisuussuunnittelijan määräaikainen toimi saatiin käyttöön syksystä 2020. Lisäresurssin avulla pystyttiin suunnittelemaan vuoden vaihteessa toteutunut ohjelmistojen vaihto.

Talous ja tilastopalvelujen osalta tietoa on otettu käyttöön alkuvuodesta ja sen myötä raportointia on kehitetty sekä sisällöllisesti että entistä visuaalisemmaksi. Saadun hankerahoituksen turvin kehitystyötä voidaan jatkaa erityisesti RU2-hankkeen voimin. Kuntia ja kuntayhtymiä velvoittava automaattinen talousraportointi on ollut vahvasti suunnittelun keskiössä ja toteutukseen on valmistauduttu yhteistyössä tilitoimiston ja järjestelmätoimittajien kanssa. Viestinnän osalta vuosi on ollut erittäin kiireinen koronapandemian vuoksi.

Rakennushankkeet ovat edenneet suunnitellusti ja uusien tilojen suunnittelu sekä rakentaminen jatkunut normaalisti, vaikka koronan tuomat kokoontumisrajoitukset ovat aiheuttaneet haittaa jonkin verran. Terveystie 1 kiinteistön hankintaa valmisteltiin paljon ja hankintapäätös tehtiinkin 30.1.2021 valtuuston kokouksessa. Vuoden aikana on otettu käyttöön Modulo-tilatietopalvelua, jolla hallitaan kiinteistöjä ja toimitiloja. Ruokahuollon osalta on ollut rajoituksia tai muutoksia ruoanjakelussa sekä esimerkiksi istumapaikkojen rajoittamisessa kulloisenkin koronatilanteen mukaisesti. Tämä on vähentänyt myyntiä ja heikentänyt tulosta. Koronatilanne on vaikuttanut lisääntyneinä siivoustarpeina kaikissa Soiten toimipaikossa. Hankinta- ja logistiikkapalvelut ovat olleet keskeisessä roolissa varmistamassa suojavarusteiden riittävyttä ja ovat onnistuneesti hoitaneet hankinnan, logistiikan ja varastoinnin.

Kehittämispalvelut on osallistunut ja koordinoitunut kuluvaan vuonna suurta määrää, mm koordinoitunut Sote-uudistukseen liittyvien Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -hankevalmistelun ja tukenut Soite 2.0 rakennuudistus -hankkeen sekä erillisrahoitusten hakemusvalmistelua. Kehittämispalvelut ovat olleet osallisuuden kautta kehittämässä Soiten palveluja ja palveluprosesseja asiakaslähtöisesti, neuvostojen, asiakasraatin ja palautejärjestelmän lisäksi on vahvistettu kokemusasiantuntijuutta.

Tietohallinto on pystynyt reagoimaan hyvin eri toimialoilla syntyneisiin koronan tuomiin lisätarpeisiin ja varmistanut että Soitessa on pystytty tehokkaasti tekemään etätöitä. Lisäksi erilaiset järjestelmäpäivitykset on pystytty toteuttamaan suunnitelman mukaisesti.

Johdon tuki ja tukipalveluiden osalta ulkoiset tuotot laskivat 2,1 M€ samalla kun kustannukset laskivat n. 2,2 M€ verrattuna vuoteen 2019. Henkilöstökulut pienenevät 0,7 M€ ja muiden palveluiden ostot pienenevät 0,7 M€ vuoteen 2019 verrattuna. Tukipalveluiden kustannukset kohdennetaan sisäisesti muille toimialueille.

Pasi Hämäläinen, Johdon tuki ja tuotannolliset tukipalvelut toimialuejohtaja, talousjohtaja

12.5.1 Toiminnanmuutokset

Toiminnanmuutos 2020	2020 €	Arvio vuodelle 2020 €
HR-palvelut: (Mukaan luettuna sihteeripalvelut, tekstinkäsittely ja kääntäminen) Työterveyspalveluiden ostojen vähentäminen henkilöstömäärän vähenny ja uudella tth-toimintasuunnitelma)	-200.000	-310.914 työterveyshuollon kulut Kelan
Resurssikeskuksen hoitajaresurssin vähennys (tuotantotavan muutos tehostetussa palveluasumisessa – 10 hoitajaa 5/2020 alkaen) – jos tuotannon muutoksia enemmän niin vähennys suurempi (lisäksi siirrytään entistä enemmän varahenkilöstön hoitamiin sijaistamisiin)	-255.000	0
Itseilmoittautuminen (mobiili-ilmoittautuminen, sähköiset palvelut, puheentunnistus – vaikutus henkilötöön käyttöön)	-45.000	1 luokan osuus on 55% (+6%) +6 Emiliehemmet, Kotiranta vasta 2021 -45.000
Hallinto-, talous- ja tilastopalvelut Suomi.fi - , epikriisit Kantaan, muut sähköiset väylät, tästä työn säästön lisäksi postimaksusäästöä Kuntamaiseman vertailut vaihdetaan omiin tilastokeskuksen tiedoista tuotettuihin vertailuihin, säästö arviolta Vakinaistetaan tilastosuunnittelijan toimi (tietojohtamisen ja tilastotuotannon resurssiksi)	- 50.000 - 15.000	Työnsäästöä ei saatu, postitus +30.000 -15.000
Hankinta- ja logistiikkapalvelut: Vakuutusten kilpailuttaminen mukaan luettuna meklarin vaihto (omaisuus-, vastuu-, tapaturmavakuutukset + muut)	-60.000	0 uusi vakuutusmeklari 1.6.2020 (säästö v. 2021 n 143.000)
Tietohallinto: Puhelinkeskuksen uusi järjestely (ostopalvelu, uusi tuottaja) Vakinaistetaan 2 määräaikaista it-tukihenkilöä, tuen tarve vakiintunut.	-125.000	-150.000
Tekniset palvelut: Kiinteistöjen ylläpidosta energian säästö (huoneitten keskilämpötila -1 aste) Ruokahuollon tehostaminen (henkilötöön vähentäminen n 2 htv ja prosessien tehostaminen) Tilajärjestelyt, tilojen käytön tehostaminen, tiivistäminen ja yhteiskäyttöiset tilat,	- 50.000 -200.000 - 20.000	- 50.000 -200.000 - 20.000
Kehittämispalvelut Erilaiset järjestelyt (henkilöjärjestelyt mm. projekteissa)	- 30.000	- 30.000

12.5.2 Henkilöstön näkökulma

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Johtamisen tuki ja tuotannolliset tukipalvelut on vetovoimainen henkilöstöään arvostava toimialue - henkilöstöresurssit on riittävät	Osallistutaan ja vaikutetaan aktiivisesti henkilöstöohjelman laatimiseen Tuetaan tiimitymistä ja huolehditaan työhyvinvoinnista Avoin ja arvostava johtamisen kulttuuri sekä innostava lähiesimiestyö	Työhyvinvointikyselyn tulos hyvää tasoa Päteviä hakijoita riittävästi Kehtitys- ja tavoitekeskustelut 1 krt/hlö /vuosi ja samalla määritellään henkilökohtaiset tuottavuustavoitteet -Vähenevä sairauspoissaolojen määrä: - 10 % (kpv/htv) kuin v 2019	Kysely siirretty maaliskuulle 2021 Kyllä, paitsi muutamat erikoisalot Keskustelut on käyty, mutta henkilökohtaisia tuottavuustavoitteita ei ole määritelty Vähentynyt yli 5%
Henkilöstö on moniammatillisesti osaavaa	Osaamista kehitetään strategian mukaisella koulutuksella ja perehdytyksellä Henkilöstö ottaa vastuuta hyvinvoinnistaan ja työpaikan ilmapiiristä Koulutuspalveluja kehitetään aktiivisesti ja strategialähtöisesti.	Ammatillisen täydennyskoulutuksen osallistuminen 100% (jokainen työntekijä osallistuu täydennyskoulutukseen vuoden aikana)	Ammatilliseen täydennyskoulutukseen osallistuneet: sote henkilöstö 82%, muu henkilöstö 20% Täydennyskoulutuspäiviä/osallistunut: sote-henkilöstö 1,8, muu henkilöstö 0,7. Täydennyskoulutuksen toteutuminen merkittävästi alle tavoitetason tukitoimintojen toimialueella erityisesti muun kuin sote-henkilöstön kohdalla.
Henkilöstöresurssin käyttö on kustannustehokasta ja vaikuttavaa	Toimitaan aktiivisesti toimi- ja palvelualueiden yhteistyön vahvistamisessa ja henkilöstöresurssien kohdentamisessa Lähiesimiestyön roolia vahvistetaan Digitaalisuuden hyöty ja uudet työtavat parantavat kustannustehokkuutta Henkilöstöresurssin allokointi yhdessä professioiden kanssa	Työn tuottavuutta parannetaan - tavoitteena henkilöstötyöpanoksen väheneminen palvelujen tuotantorakenteen muuttumisen myötä – johdon tuki ja tuotannolliset tukipalvelut joustaa vähintään 80 %:sti	Koronan myötä on kaikkien työtehtävät muuttuneet niin paljon, että tätä ei pystytä arvioimaan vuonna 2020
Johtamisjärjestelmä on selkeä ja muutosjohtamista sekä esimiestyötä tukeva	Esimiehillä mahdollisuus osallistua tutkintotavoitteiseen johtamis-koulutukseen Esimiesperehdytystä kehitetään – laaja-alainen integraation huomioiva perehdytys johtamistehtävään	Esimiestyössä toimivilla on riittävä esimiesosaaminen Esimiesinjoja järjestetty 4 krt/ vuosi Osallistutaan esimiesten ”ajokortti” - valmennuksiin	Suurimmalla osalla on riittävä, ei kaikilla. Kyllä Ko valmennus ei ole sisällytynyt toimialueen osaamisen kehittämisen suunnitelmaan.

12.5.3 Prosessin näkökulma

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Toimintojen varmistaminen	Työprosessien dokumentointi ja kuvaaminen Turvataan varahenkilöjärjestelyt Kuvataan ja valvotaan toimintaprosessit ja vastuutukset myös ulkoistettujen ostopalveluiden osalta	Prosessit on kuvattu suunnitelmakauden aikana Kaikilla kriittisille prosesseilla on nimetty vastuuhenkilön lisäksi varahenkilö toimintojen keskeytysturvaksi.	Talouden prosessit, viestintä, asiakasraati toiminta etc..on kuvattu, mutta kaikkia tukitoimintojen prosesseja ei ole kuvattu. Kyllä
Toimialue on aktiivinen sote-palveluiden prosessien kehittäjä yhdessä muiden ammattilaisten kanssa	Tukipalveluiden edustus mukana suunnittelu- ja kehittämistyössä sekä muissa kokoontumisissa muiden toimialojen kanssa.	Toimialueen rooli tunnustetaan osana asiakas -ja potilastyötä	Tukipalveluiden huomioiminen parantunut mutta vielä on parannettavaa että huomioidaan ajoissa erilaisissa suunnittelu ja kehittämistyössä Koordinoitu Soite 2.0 –hankkeiden ja 6 kpl muun kehittämishankkeen valmistelua ja toteuttamista yhteistyössä toimialueiden kanssa.
Tiedonhallintamallin luominen	Laaditaan tiedonhallintamalli laissa asetettujen minimitavoitteiden mukaisesti.	Laadittu ja hyväksytty 31.12.2020 mennessä.	Hyväksytty johtoryhmässä 1/2021

12.5.4 Asiakas- ja potilasnäkökulma

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Toimivat tilat, laitteet, järjestelmät, palvelut sekä tiedon hallinta ja tiedon kulku. Johdon tuki ja tuotannollisten tukipalveluiden palvelut toimivia ja ydintoiminnot mahdollistavia	Toimitiloja, laitteita ja teknisiä järjestelmiä sekä tiedon hallintaa pidetään kunnossa ja uusitaan suunnitelmallisesti. Palvelutuotantoa kehitetään monipuolisesti.	Investointiohjelmaa toteutetaan suunnitellusti. Soite saa myönteistä näkyvyyttä mediassa ja henkilöstö on tyytyväinen sisäiseen tiedotukseen eri kanavissa.	Kyllä Kyllä / media Ikuinen kehityskohde / sisäinen tiedotus Koronautiset vievät huomiota muusta tiedottamisesta
Palvelut ja tieto tuotetaan sovituissa aikatauluissa	Tukipalveluiden toiminta on suunnitelmallista ja oikea-aikaista	Kuntayhtymän tavoitteet eivät jää toteutumatta tukipalveluiden saatavuuden vuoksi.	Toteutunut
Tukipalvelut vastaavat asiakkaiden tarpeita	Tukipalveluissa kysytään asiakkaiden tarpeita ja pyritään vastaamaan niihin. Tukipalvelut osallistuvat aktiivisesti ydinprosessien kehittämistyöhön ja tuovat oman erityisosaamiansa tähän. Tiivistetään yhteistyötä kumppaneiden kanssa	Merkittäviä toimintakatkoksia ei ole. Vuosittain järjestetään asiakastytyväisyyskysely sisäisille asiakkaille	Kyllä Lounasaravintolassa tehty Ei ole tehty vuonna 2020 (korona)
Toimiva ja ystävällinen asiakaspalvelu	Asiakaspalvelu on arvostavaa ja asiakasta huomioivaa. Tuetaan henkilöstöä asiakaspalveluroolissa.	Johdon tuki ja tuotannolliset tukipalvelut saa positiivista asiakaspalautetta sekä ulkoisilta että sisäisiltä asiakkailta.	Kyllä

12.5.5 Talous- ja vaikuttavuusnäkökulma

Tavoite	Toimenpiteet ja aikataulu	Tavoitetaso ja mittari	Tavoitteen toteutuminen
Toimialueen palvelut on järjestetty tehokkaasti ja kilpailukyisesti	Itse tuotettujen palvelujen ja ostopalvelujen kustannustasoa seurataan ja vertaillaan. Valvotaan ostopalvelusopimusten mukaisten palveluiden palvelulupauksen toteutumista, laatua sekä kustannuksia.	Kustannustaso kilpailukyinen Palvelusopimukset ovat kustannustehokkaita ja toimivia kumppanuuksia. Tukipalvelupyntöihin on vastattu ajallaan ja kattavasti	Ei ole systemaattisesti selvitetty 2020 Kilpailutukset tehty ja kumppanit tuottaneet halutun palvelun Kyllä ????
Tiedolla johtamisen systemaattinen kehitystyö auttaa päätöksentekoa talouden tasapainottamisessa ja palvelujen vaikuttavuuden kehittämisessä. Toimialue vetää tietojohtamisen työryhmiä ja siten tukee johtoa tiedon hyödyntämisen päätöksenteon tukena	Työryhmässä määritellään eri johtamistason tietotarpeet ja varmistetaan ratkaisujen saattaminen osaksi päätöksentekoprosesseja sekä koordinoidaan toimeksiantoja suhteessa Soiten tieto-johtamisen kokonaisuuteen ja kansallisiin vaateisiin.	Mitataan vuosittain kyselyllä, onko tietojohtamisen kypsyytila ja johdon tyytyväisyys sitä kohtaan kehittynyt (Valtioneuvoston Tietojohtamisen arviointimalli) Tietoalusta ja tiedon jakamiskanava ovat käytössä vuoden 2020 loppuun mennessä	Arviointikysely toteutettiin syyskuussa, ja tulosten perusteella positiivista kehitystä on vuoden aikana tapahtunut kaikilla tietojohtamisen osa-alueilla. Sote-tietovarasto ja dynaaminen tiedon jakamisen kanava (SYKE) on otettu käyttöön. SYKE sisältää mm. talous- ja suoriteraportteja sekä räätälöityjä raportointinäkyelmiä.
Kuntien automatisoitu talousraportointi otetaan käyttöön lainsäädännön muutosten myötä annetussa aikataulussa ja tietojohtamisen tarpeet huomioivalla tavalla	Toimitetaan Valtiokonttorille talousarvio 2020 uudella formaatilla ja toteutetaan muutosprojekti, 2021 alusta voidaan toimia uuden talousraportoinnin mukaisesti. 2021 ja 2022 taloustiedot raportoidaan uuden taksonomian mukaisesti. 2022 kaikki kuntasektorin toimijat raportoivat palveluluokittaiset tilinpäätöstiedot ja kansallisen tason vertailutietoja hyödynnetään tietojohtamisessa.	Vuoden 2020 talousarvio saadaan toimitettua uudella formaatilla tammikuussa 2020 Vuoden 2021 alusta lukien on valmius raportoida uuden XBRL-taksonomian mukaisesti Valtiokonttorin tietopalvelusta noudettavaa aineistoa hyödynnetään tietojohtamisessa	Kyllä Kyllä Ei, koska vuonna 2020 ei ollut kerääntynyt vertailudataa. Muuta muuta julkista dataa hyödynnetään kyllä.
Noudatetaan kestävä kehityksen periaatteita toiminnassa ja päätöksenteossa	Ympäristöohjelman laatiminen suunnitelmakauden aikana	Ympäristöohjelman laatiminen on aloitettu vuonna 2020	Selvitystyötä on tehty, mutta valmistaa ja kattavaan ohjelmaa ei ole vielä valmiina.

13 Tilastokatsaus

13.1 Suoritettavien toteutuminen 2020

VASTAANOTTOPALVELUT, perusterveydenhuolto	2018	2019	2020	2020**
Hoitoon pääsy, viikon sisällä ajanvarauksesta vastaanotolle päässeiden potilaiden osuus	71 %	64 %	78 %	80 %
PÄIVYSTYS				
Uudestaan päivystykseen 72 tunnin kuluessa palaavien tai yhteyttä ottavien potilaiden kontaktien osuus	9 %	9 %	10 %	< 9 %
ERIKOISSAIRAANHOITO				
Hoitoon pääsy, mediaanivrk (hoitokuun piirissä) (31.8.)	45	54	56	< 50
Hoitojakson pituus (keskimääräinen hoitoaika TESA, nettohoitopäivät)	2,7	2,6	2,7	2,5
Aika lähetteen käsittelystä leikkaukseen (pv)	65	66	82	65
Leikkausten määrä	4 738	4 798	4 672	4 500
Synnytysten määrä	1 394	1 650	1 740	1 700
HOITO JA HOIVA				
Omaishoidon peittävyys (%-osuus yli 75-vuotiaista)	8 %	7 %	6,8 %	8 %
Säännöllisen kotihoidon piirissä syyskuussa olleet yli 75-vuotiaat	790	781	731	800
Kotona asuvien osuus yli 75-vuotiaista (%)	92,0 %	92,1 %	93,0 %	93 %
LAPSET, NUORET JA PERHEET				
Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten lukumäärä	171	156 ¹⁾	172	165
MIELENTERVEYS- JA PÄIHDEPALVELUT				
Mielenterveys ja päihdepalvelujen peittävyys 15-74-vuotiaasta väestöstä (%)	8,7 %	8,1 %	7,6 %	9 %
Uusien asiakkaiden osuus kaikista mielenterveys- ja päihdetyön asiakkaista (%)	31 %	29 %	39 %	33 %
VAMMAISPALVELUT				
Tuetusti itsenäisesti asuvien asiakkaiden määrä (keskimäärin kuukaudessa)	34	39	70	50
AIKUISSOSIAALITYÖ				
Harkinnanvaraisen toimeentulotuen keskimääräinen käsittelyaika (pv)	1,5	1,7	1,2	< 2
Aktivointiaste (%)	48 %	45 %	35 %	48 %
KUNTOOUTUS				
Aivoinfarktipotilaiden sairaalajakson jälkeinen kotiutuminen (kotiutuneiden %-osuus kaikista aivoinfarktipotilaiden hoitajaksoista, I60-I68)	41 %	46 %	58 %	48 %
Kotoa saapuvien lonkkamurtumapotilaiden sairaalajakson jälkeinen kotiutuminen (kotiutuneiden %-osuus kaikista lonkkamurtumapotilaiden hoitajaksoista)	24 %	29 %	28 %	32 %
SUUN TERVEYDENHUOLTO				
Hoitoon pääsy, 3 kuukauden sisällä ajanvarauksesta vastaanotolle päässeiden osuus	85 %	81 %	83 %	90 %
Tervehampaisten potilaiden osuus alle 18-vuotiaista suun terveydenhuollon käynnillä olleista	66 %	68 %	69 %	68 %
Yli 18-vuotiaat asiakkaat, joilla tutkittaessa vähintään yksi karieksen vaurioittama hammas (%-osuus kaikista tutkituista)	51 %	48 %	52 %	48 %
* = tavoite vuodelle 2020				
1) = vuoden 2019 luku päivitetty raportoinnin tarkennuttua				

14 Tilinpäätös

14.1 Käyttötalouden ja investointiosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutunut 2020	Poikkeama	Tot %
KÄYTTÖTALOUS						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	308 670 493	5 000 000	313 670 493	317 967 415,21	4 296 922	101,4
Maksutuotot	18 260 738	0	18 260 738	18 089 836,48	-170 902	99,1
Tuet ja avustukset	2 712 042	0	2 712 042	2 879 951,10	167 909	106,2
Muut tuotot	5 390 221	0	5 390 221	5 391 806,64	1 586	100,0
Yhteensä	335 033 494	5 000 000	340 033 494	344 329 009,43	4 295 515	101,3
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	137 610 871	5 000 000	142 610 871	145 297 456,85	2 686 586	101,9
Henkilöstösivukulut						
Eläkekulut	24 906 749	0	24 906 749	26 575 077,16	1 668 328	106,7
Muut henkilöstösivukulut	4 494 712	0	4 494 712	4 928 773,26	434 061	109,7
Palvelujen ostot piirin ulkop.	18 067 861	0	18 067 861	20 874 983,36	2 807 122	115,5
Palvelujen ostot	84 857 336	0	84 857 336	80 572 419,95	-4 284 916	95,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	25 984 443	0	25 984 443	28 232 427,33	2 247 984	108,7
Avustukset	15 336 890	0	15 336 890	15 271 504,23	-65 386	99,6
Muut toimintakulut	15 484 360	0	15 484 360	15 492 089,29	7 729	100,0
Yhteensä	326 743 222	5 000 000	331 743 222	337 244 731,43	5 501 509	101,7
TOIMINTAKATE	8 290 271	0	8 290 271	7 084 278	-1 205 994	85,5
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT						
Korkotuotot	0		0	43 947,81	43 948	
Muut rahoitustuotot	0		0	157 502,14	157 502	
Korkokulut	-65 000		-65 000	-118 848,92	-53 849	182,8
Muut rahoituskulut	0		0	-1 005,29	-1 005	
Yhteensä	-65 000		-65 000	81 595,74	146 595,74	-125,5
VUOSIKATE	8 225 271	0	8 225 271	7 165 874	-1 059 398	87,1
POISTOT	-6 838 271		-6 838 271	-6 728 892,54	109 378	98,4
TILIKAUDEN TULOS	1 387 000	0	1 387 000	436 981	-950 020	31,5
Varausten ja rahastojen muutokset				65 458,70	65 459	
Poistoeron muutos				0,00	0	
Rahastojen muutos	0		0	-4 963,26	-4 963	
yhteensä	0		0	60 495,44	-4 963	
TILIKAUDEN ylijäämä/alijäämä	1 387 000	0	1 387 000	497 477	-889 524,36	
INVESTOINNIT						
Investointimenot						
Tietokoneohjelmistot yhteensä	2 430 428	0	2 430 428	1 425 756,85	-1 004 671	58,7
Kiinteän omaisuuden osto yhteensä	30 000	0	30 000	5 940,76	-24 059	19,8
Rakennukset yhteensä	6 760 000	0	6 760 000	6 540 729,06	-219 271	96,8
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	292 500	0	292 500	174 443,99	-118 056	59,6
Kuljetusvälineet yhteensä	30 000	0	30 000	68 372,97	38 373	227,9
Muu kalusto yhteensä	2 873 190	0	2 873 190	2 854 738,58	-18 451	99,4
Käyttöomaisuusarvopaperit yhteensä	1 387 000	0	1 387 000	506 886,65	-880 113	36,5
Liittymismaksut	0	0	0	0,00	0	
Yhteensä	13 803 118	0	13 803 118	11 576 868,86	-2 226 249	83,9
Tulot investointeihin				151 806,65		
Käyttöomaisuuden myyntituotot			0	0,00	0	
Valtionosuudet investointeihin	0		0	0,00	0	
INVESTOINNIT NETTO	13 803 118	0	13 803 118	11 425 062,21	-2 378 056	82,8

**ENNAKKOMAKSUT JA
KESKENERÄISET HANKINNAT**

	1.1.	Valmistunut	Toteutunut	Kesken 31.12.
Ennakkomaksut				
Terveyskeskus kiinteistö	0,00	0,00	0,00	0,00
Keskeneräiset hankinnat				
F-siipi saneeraus	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset F-siipi	0,00	3 579 035,32	3 579 035,32	0,00
Rakennusosan BC ilmastointi	0,00		0,00	0,00
M-siipi peruskorjaus	0,00	0,00		0,00
Leikkaustoiminnan yhdistäminen	3 815 005,60	6 539 807,56	2 724 801,96	0,00
Yhteispäivystyksen tilamuutokset	0,00	0,00	0,00	0,00
Kantasairaalan erit. saneeraukset	0,00	209 053,64	209 053,64	0,00
LVIS- tekn. parannukset	0,00	21 037,09	21 037,09	0,00
Yhteensä	3 815 005,60	10 348 933,61	6 533 928,01	0,00
Valtionos keskener. hankkeisiin				

14.2 Rahoitusosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
Toiminnan rahavirta			
Tulorahoitus			
Vuosikate	8 225 270	7 165 873,74	1 059 396
Tulorahoituksen korjaukset		-1 597 380,74	
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-13 823 118	-11 576 868,86	-2 246 249
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	151 806,65	
Toiminnan ja investointien rahavirtavirta	-5 597 848	-5 856 569,21	258 721
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset		0,00	0
Antolainasaamisten vähennykset		26 000,00	-26 000
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	10 000 000	10 000 000,00	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-2 565 157	-2 065 156,50	-500 001
Lyhytaikaisten lainojen muutokset		-1 000 000,00	
Oman pääoman muutokset		0,00	
Muut maksuvalmiiden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	0	1 019 385,17	
Vaihto-omaisuuden muutokset	0	-2 832 102,66	2 832 103
Saamisten muutokset	0	2 358 723,67	-2 358 724
Korottomien velkojen muutokset		411 152,89	-411 153
Rahoituksen rahavirta	7 434 843	7 918 002,57	-483 160
Rahavarojen muutokset	1 836 995	2 061 433,36	
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 1.1.		12 332 918,66	
Rahavarat 31.12.		<u>14 394 352,02</u>	
		-2 061 433,36	

14.3 Tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	317 967 415,21	306 161 045,83
Maksutuotot	18 089 836,48	19 591 405,21
Tuet ja avustukset	2 879 951,10	3 007 481,08
Muut toimintatuotot	5 391 806,64	5 758 368,33
	344 329 009,43	334 518 300,45
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	145 297 456,85	145 918 557,69
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	26 575 077,16	27 799 983,26
Muut henkilöstösivukulut	4 928 773,26	4 949 204,40
Palvelujen ostot	101 447 403,31	100 600 590,89
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	28 232 427,33	27 342 508,75
Avustukset	15 271 504,23	14 531 313,62
Muut toimintakulut	15 492 089,29	16 030 196,02
	337 244 731,43	337 172 354,63
TOIMINTAKATE	7 084 278,00	-2 654 054,18
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Korkotuotot	43 947,81	51 579,03
Muut rahoitustulot	157 502,14	254 738,91
Korkokulut	-118 848,92	-40 298,23
Muut rahoituskulut	-1 005,29	-9 674,37
Yhteensä	81 595,74	256 345,34
VUOSIKATE	7 165 873,74	-2 397 708,84
POISTOT	-6 728 892,54	-6 826 490,08
TILIKAUDEN TULOS	436 981,20	-9 224 198,92
Varausten ja rahastojen muutokset		
Poistoeron muutos	0,00	0,01
Varausten lisäys(-) tai vähennys (+)	65 458,70	492 164,12
Rahastojen lisäys(-) tai vähennys(+)	-4 963,26	130 469,79
	60 495,44	622 633,92
TILIKAUDEN ylijäämä/alijäämä	497 476,64	-8 601 565,00
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatulot/Toimintakulut %	102,1	99,2
Vuosikate/Poistot%	106,5	-35,1

14.4 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	7 165 873,74	-2 397 708,84
Tulorahoituksen korjauserät	-1 597 380,74	5 568 493,00
		-2 330 501,38
Investointien rahavirta		
Investointimenot		-11 576 868,86
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödyk. luovutustulot	151 806,65	78 979,09
	151 806,65	78 979,09
Toiminnan ja investointien rahavirta		
	-5 856 569,21	-12 362 188,88
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	26 000,00	26 000,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	10 000 000,00	20 601 565,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	-2 065 156,50	-3 165 156,50
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	-1 000 000,00	1 902 248,50
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	1 019 385,17	-995 617,69
Vaihto-omaisuuden muutokset	-2 832 102,66	87 967,77
Saamisten muutokset	2 358 723,67	-9 154 237,11
Korottomien velkojen muutokset	411 152,89	957 159,07
	411 152,89	957 159,07
Rahoituksen rahavirta	7 918 002,57	-2 610 561,11
	7 918 002,57	-12 672 448,14
		6 692 208,86
Rahavarojen muutokset		
	2 061 433,36	-5 669 980,02
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 1.1.	12 332 918,66	18 002 898,68
Rahavarat 31.12.	14 394 352,02	12 332 918,66
	2 061 433,36	-5 669 980,02
	0,00	0,00
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Investointien tulorahoitus, %	61,90	-31,09
Lainanhoitokate	3,34	-0,74
Laskennallinen lainanhoitokate	1,68	-0,69
Kassan riittävyys, pv	15	13
Kassasta maksut	351 005 606	348 090 767
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	-29 190 075	-22 814 908
Investointien tulorahoitus% =	100*Vuosikate/investointien omahankintameno	
Lainanhoitokate=	(Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)	
Kassan riittävyys (pv)	365 pv * Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella	

14.5 Tase

Vastaavaa	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat hyödykkeet	1 614 169,13	1 277 765,25
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 285 714,87	2 285 714,87
Rakennukset	42 526 549,84	35 187 801,04
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 678 885,40	4 188 873,96
Koneet ja kalusto	5 539 984,79	4 540 334,76
Muut aineelliset hyödykkeet	70 602,57	79 321,45
Ennakkomaksut	0,00	0,00
Keskenäiset hankinnat	0,00	3 815 005,60
	54 101 737,47	50 097 051,68
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	9 704 493,26	9 197 707,52
Muut lainasaamiset	460 000,00	486 000,00
Muut saamiset	101 794,16	101 794,16
	10 266 287,42	9 785 501,68
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen varat	0,00	965 610,02
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	4 453 463,37	1 621 360,71
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	15 718 293,48	20 062 883,25
Muut saamiset	2 270 340,35	1 967 162,09
Siirtosaamiset	3 914 737,08	2 232 049,24
	21 903 370,91	24 262 094,58
Rahat ja pankkisaamiset	14 394 352,02	12 332 918,66
VASTAAVAA YHTEENSÄ	106 733 380,32	100 342 302,58
Vastattavaa		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	5 972 818,34	5 972 818,34
Muut omat rahastot	703 336,32	698 373,06
Edellisen tilik.ylijäämä	3 790 654,70	12 392 219,70
Tilikauden ylijäämä	497 476,64	-8 601 565,00
	10 964 286,00	10 461 846,10
POISTOEROT JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Kertynyt poistoero	0,00	0,00
Investointivaraukset	228 632,73	294 091,43
Muut vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	3 622 068,00	5 067 743,00

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 012 857,54	1 959 082,39
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	28 761 252,00	22 826 408,50
Lainat julkisyhteisöiltä	1 422 276,59	1 422 276,59
	30 183 528,59	24 248 685,09
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	3 565 156,50	2 565 156,50
Ostovelat	16 344 761,90	15 867 955,21
Muut velat	6 869 077,64	6 553 946,92
Siirtovelat	32 943 011,42	33 323 795,94
	59 722 007,46	58 310 854,57
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	106 733 380,32	100 342 302,58

Taseen tunnusluvut:

Omavaraisuusaste%	10,49 %	10,72 %
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista %	32,46 %	31,90 %
Lainakanta 31.12.,	33 748 685 €	26 813 842 €
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	55 605 290 €	50 975 561 €
Lainasaamiset	460 000 €	486 000 €

Omavaraisuusaste, % = $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaeht. varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Velat ja vastuut % käyttötuloista % = $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{saadut ennakot} + \text{vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$

Lainakanta 31.12. = $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

14.6 Konsernituloslaskelma

	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Toimintatuotot	353 099 362,02	341 075 565,40
Toimintakulut	-343 653 457,71	-341 639 097,32
Osuus osakkuusyhteisön voitosta	78 409,64	111 202,36
TOIMINTAKATE	9 524 313,95	-452 329,56
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Korkotuotot	42 708,43	50 342,47
Muut rahoitustulot	157 803,44	255 767,61
Korkokulut	-208 966,53	-169 977,07
Muut rahoituskulut	-13 216,01	-21 094,58
	-21 670,67	115 038,43
VUOSIKATE	9 502 643,28	-337 291,13
POISTOT JA ARVONALEMENTUMISET		
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 774 110,29	-7 800 274,27
Satunnaiset erät	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	1 728 532,99	-8 137 565,40
Tilinpäätössiirrot	-502 439,91	-821 219,10
Laskennalliset verot	9 091,80	-9 091,80
TILIKAUDEN ylijäämä/alijäämä	1 235 184,88	-8 967 876,29
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut %	102,7	99,8
Vuosikate/Poistot%	122,2	-4,3

14.7 Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	v. 2020		v. 2019	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	9 502 643,28		-337 291,13	
Satunnaiset erät	0,00		0,00	
Tulorahoituksen korjauserät	<u>-1 524 084,64</u>	7 978 558,64	<u>-2 376 095,36</u>	-2 713 386,49
Investointien rahavirta	0,00		0,00	
Investointimenot		-11 719 859,60		-8 125 175,43
Rahoitusosuudet investointimenoihin			0,00	
Pysyvien vast. hyödykkeiden luov.tulot	<u>100,91</u>	<u>100,91</u>	<u>16 823,84</u>	<u>16 823,84</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta		-3 741 200,05		-10 821 738,08
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset		0,00		-18 400,00
Antolainasaamisten vähennykset				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset		10 000 000,00		20 601 565,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennykset		-3 318 679,50		-4 526 745,50
Lyhytaikaisten lainojen muutokset		-1 108 066,00		1 566 188,50
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	1 946 702,79		-995 617,69	
Vaihto-omaisuuden muutokset	-2 832 102,66		87 967,77	
Saamisten muutokset	2 436 920,41		-8 439 830,07	
Korottomien velkojen muutokset	<u>-219 386,04</u>	<u>1 332 134,50</u>	<u>-239 986,96</u>	<u>-9 587 466,95</u>
Rahoituksen rahavirta		6 905 389,00		8 035 141,05
Rahavarojen muutos		3 164 188,95		-2 786 597,03
Rahavarojen muutokset				
Rahavarat 1.1.	18 043 532,43		20 830 129,45	
Rahavarat 31.12	21 207 721,38	-3 164 188,95	18 043 532,43	2 786 597,02
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT				
Investointien tulorahoitus, %	81,08		-4,15	
Pääomamenojen tulorahoitus %	63,19		-2,67	
Lainanhoitokate	2,93		-0,04	
Laskennallinen lainanhoitokate	1,54		-0,03	
Kassan riittävyys, pv	23		19	
Kassasta maksut	335 474 460		338 231 739	

14.8 Konsernitase

	2020	2019
Vastaavaa		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat hyödykkeet	1 939 742,90	1 686 181,69
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 285 714,87	2 285 714,87
Rakennukset	63 170 657,17	56 614 406,62
Kiinteät kojeet ja laitteet	3 678 885,40	4 188 873,96
Koneet ja kalusto	5 696 049,61	4 733 285,69
Muut aineelliset hyödykkeet	70 602,57	79 321,45
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	3 815 005,60
	74 901 909,62	71 716 608,19
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	647 649,38	559 930,65
Muut lainasaamiset	200 000,00	200 000,00
Muut saamiset	170 727,46	170 727,46
	1 018 376,84	930 658,11
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen varat	0,00	965 610,02
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	4 453 463,37	1 621 360,71
Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	16 614 141,41	20 451 352,83
Muut saamiset	2 378 328,19	2 051 095,24
Siirtosaamiset	2 738 602,86	1 665 544,80
	21 731 072,46	24 167 992,86
Raha ja pankkisaamiset	21 207 721,38	18 043 532,43
VASTAAVAA YHTEENSÄ	125 252 286,58	119 131 944,01
Vastattavaa		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	5 972 818,34	5 972 818,34
Muut omat rahastot	1 331 646,26	1 326 683,00
Edellisten tilikausien ylijäämä	4 720 628,37	13 688 504,66
Tilikauden ylijäämä	1 235 184,88	-8 967 876,29
	13 260 277,85	12 020 129,71
POISTOERO JA PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	3 622 068,00	5 067 743,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	2 012 857,54	1 031 764,77

VIERAS PÄÄOMA
Pitkäaikainen

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	42 449 233,00	37 767 912,50
Lainat julkisyhteisöiltä	1 422 276,59	1 422 276,59
	43 871 509,59	39 190 189,09

Lyhytaikainen

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 818 679,50	3 926 745,50
Saadut ennakot	252,14	111,57
Ostovelat	16 807 973,37	16 250 278,54
Muut velat	7 118 551,92	7 660 850,41
Siirtovelat	33 740 116,67	33 975 039,62
Laskennalliset verovelat	0,00	9 091,80
	62 485 573,60	61 822 117,44

VASTATTAVAA YHTEENSÄ	125 252 286,58	119 131 944,01
	0,00	

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuus %	10,6 %	10,1 %
Suhteellinen velkaantuneisuus	30,1 %	29,6 %
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista %	36,4 %	36,8 %
Konsernin lainakanta 31.12., €	48 690 189	43 116 935
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	70 752 629	67 453 890

14.9 Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat tiedot

1) Arvostus- ja jaksotuseriaatteet sekä menetelmät

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintamenoa tai sitä alemman todennäköisen hankintamenoa ja todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

3) Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Tilikauden aikana on taseeseen muutettu testamenttivarojen tilin kytkentää. Testamenttivarat on siirretty muista veloista toimeksiantojen pääomiin. Samalla on oikaistu edellisen vuoden vertailuluvut vertailukelpoisiksi tilikauden lukuihin.

4) Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikauden tietojen vertailussa edelliseen tilikauteen tulee ottaa huomioon, että kuntayhtymä on palauttanut tilikauden

2019 aikana kunnille tilikausien 2006 -2017 ylijäämän 8 601 567 euroa palveluiden käytön suhteessa.

Palautus on kirjattu myyntituottojen oikaisuksi, joka pienentää kuntayhtymän myyntituloja edellisellä tilikaudella vastaavan määrän. Jäljelle jäävä edellisten tilikausien ylijäämä koostuu kiinteistöyhtiö H-seitsikon SVOP-rahastointia vastaavista tilikausien 2012-2017 ylijäämistä.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty tytäryhteisö sekä liikelaitoskuntayhtymä, joissa Soite on jäsenenä. Konsernitilinpäätökseen on lisäksi yhdistelty omistussuutta vastaava määrä osakkuusyhteisön voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty konsernituloslaskelmaa ja konsernitasetta laadittaessa.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kuntayhtymän ja sen tytäryhteisön sekä liikelaitoskuntayhtymän keskinäinen omistus on eliminoitu.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Toimintatuotot (eliminoimattomat)	v. 2020
Soite, Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveyspalvelukuntayhtymä toimintatuotot	344 329 009,43
NordLab liikelaitoskuntayhtymä	
liikevaihto	9 763 246,86
muut toimintatuotot	51 025,14
	9 814 272,00
Kiinteistö Oy H-seitsikko	
liikevaihto	149 093,81
rahoitustuotot	1 435 300,14
	1 584 393,95
Toimintatuotot yhteensä	355 727 675,38

14.10 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6) Toimintatuotot

	Konserni		Kuntayhtymä	
	2020	2019	2020	2019
Myyntituotot jäsenkunnilta	272 749 674	263 546 120	272 749 673,51	263 546 119,76
Myyntituotot ulkokunnilta	29 622 889	30 794 792	29 622 888,57	30 794 791,88
Myyntituotot valtiolta	8 114 202	3 944 245	8 114 202,36	3 944 244,72
Muut myyntituotot	16 199 978	14 392 485	7 480 650,77	7 875 889,47
Maksutuotot	18 089 836	19 591 405	18 089 836,48	19 591 405,21
Tuet ja avustukset	2 879 951	3 007 481	2 879 951,10	3 007 481,08
Muut toimintatuotot	5 442 832	5 799 038	5 391 806,64	5 758 368,33
Yhteensä	353 099 362	341 075 565	344 329 009,43	334 518 300,45

11) Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Aineettomat oikeudet	3-5 vuotta	Tasapoisto
Rakennukset	30-40 vuotta	Tasapoisto
Perusparannukset	15 vuotta	Tasapoisto
Suurehkot tilasaneeraukset	10 vuotta	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet	10-25 vuotta	Tasapoisto
Koneet ja kalusto	3-5 vuotta	Tasapoisto

Pienet käyttöomaisuuden hankinnat alle 10000 euroa on kirjattu vuosikuluiksi.

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta

Vuonna 2020: (tot. mukaan)	Kuntayhtymä
Keskimääräiset suunnitelman mukaiset poistot	6 728 893
Keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno	11 069 982
Ero €	-4 341 090
Ero %	-39,2

12) Pakollisten varausten muutokset

Pakollisena varauksen on tilinpäätökseen kirjattu potilasvakuutuksen vastuuvaraus.

Potilasvahinkovastuun muutos sisältyy tuloslaskelmassa kohtaan palvelujen ostot

	2020	2019
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	5 067 743,00	7 332 636,00
Lisäykset/vähennykset tilikaudella	-1 445 675,00	-2 264 893,00
Pakolliset varaukset 31.12	3 622 068,00	5 067 743,00

16) Erittely poistoeron muutoksista

	2020	2019
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos (vähennys+/lisäys-)	0,00	-0,01
Poistoero 31.12	0,00	0,01

14.11 Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

19) Pysyvät vastaavat

	Konserni	Kuntayhtymä
Aineettomat hyödykkeet	Atk-ohjelm. ja oikeudet	Atk-ohjelm. ja oikeudet
Poistamaton hankintameno 1.1	1 686 181,69	1 277 765,25
Lisäykset tilikauden aikana	1 232 790,65	1 204 545,68
Tilikauden poisto	-979 229,44	-868 141,80
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 939 742,90	1 614 169,13

Aineelliset hyödykkeet Konserni	Poistamaton hank meno 1.1.	Lisäykset tilik aikana	Vähennykset	Tilikauden poisto	Kirjanpitoarvo 31.12.
Maa- ja vesialueet	2 285 714,87	0,00			2 285 714,87
Rakennukset	56 614 406,62	10 445 820,04		-3 889 569,49	63 170 657,17
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 188 873,96	180 384,75	0,00	-690 373,31	3 678 885,40
Koneet ja kalusto	4 733 285,69	3 168 983,10		-2 206 219,17	5 696 049,61
Asfaltointi	79 321,45	0,00		-8 718,88	70 602,57
Ennakkomaksut	0,00	0,00	0,00		0,00
Keskeneräiset hankinnat	3 815 005,60	6 533 928,01	-10 348 933,61		0,00
Yhteensä	71 716 608,19	20 329 115,90	-10 348 933,61	-6 794 880,85	74 901 909,62

Aineelliset hyödykkeet Kuntayhtymä	Poistamaton hank meno 1.1.	Lisäykset tilik aikana	Vähennykset	Tilikauden poisto	Kirjanpitoarvo 31.12.
Maa- ja vesialueet	2 285 714,87	0,00			2 285 714,87
Rakennukset	35 187 801,04	10 355 734,66	0,00	-3 016 985,86	42 526 549,84
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 188 873,96	180 384,75	0,00	-690 373,31	3 678 885,40
Koneet ja kalusto	4 540 334,76	3 144 322,72		-2 144 672,69	5 539 984,79
Asfaltointi	79 321,45	0,00		-8 718,88	70 602,57
Ennakkomaksut	0,00	0,00	0,00		0,00
Keskeneräiset hankinnat	3 815 005,60	6 533 928,01	-10 348 933,61	0,00	0,00
Yhteensä	50 097 051,68	20 214 370,14	-10 348 933,61	-5 860 750,74	54 101 737,47

Sijoitukset Konserni	Poistamaton hank meno 1.1.	Lisäykset tilik aikana	Vähennykset	Tilikauden poisto	Kirjanpitoarvo 31.12.
Osakkeet ja osuudet	559 930,65	87 819,64	-100,91	0,00	647 649,38
Muut lainasaamiset	200 000,00				200 000,00
Muut saamiset	170 727,46	0,00	0,00	0,00	170 727,46
Yhteensä	930 658,11	87 819,64	-100,91	0,00	1 018 376,84

Sijoitukset Kuntayhtymä	Poistamaton hank meno 1.1.	Lisäykset tilik aikana	Vähennykset	Tilikauden poisto	Kirjanpitoarvo 31.12.
Osakkeet ja osuudet	9 197 707,52	506 886,65	-100,91	0,00	9 704 493,26
Saamiset konserniyhteisöltä	486 000,00		-26 000,00	0,00	460 000,00
Muut saamiset	101 794,16	0,00	0,00	0,00	101 794,16
Kirjanpitoarvo 31.12.	9 785 501,68	506 886,65	-26 100,91	0,00	10 266 287,42

Lainasaamiset Kiinteistö Oy H-seitsikolta 260 000 € ja Lainasaamiset Kokkopesu Oy:ltä 200 000 €
 Osakkeet ja osuudet lisäykset:
 Kiinteistö Oy H-Seitsikon SVOP-rahastoon rahastoima osuus tilikaudella 2020 osuus on 497 476,64 €.

20) Tytäryhteisöt, joissa kuntayhtymällä on määräysvalta

Kiinteistö Oy H-Seitsikko	Omistussuus 100 %	
Tilikauden voitto		0,00 €
Oma pääoma taseessa 31.12.2020		9 594 564,13 €

21) Kuntayhtymät

Nordlab Pohjois-Suomen laboratoriokeskuksen liikelaitoskuntayhtymä osuus 10,2 %

22) Osakkuusyhteisöt

KokkoPesu Oy Omistussuus 45 %

23) Saamisten erittely	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Myyntisaamiset	0,00 €	0,00
Lainasaamiset	260 000,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	1 211 834,22
Saamiset yhteensä	260 000,00	1 211 834,22
Saamiset jäsenkuntayhtymiltä		
Myyntisaamiset		185 716,08
Saamiset yhteensä		185 716,08
Saamiset osakkuusyhteisöiltä		
Myyntisaamiset		0,00
Lainasaamiset	200 000,00	
Saamiset yhteensä	200 000,00	0,00

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot
25) Oman pääoman erittely

OMA PÄÄOMA	Konserni		Kuntayhtymä	
	2020	2019	2020	2019
Peruspääoma	5 972 818,34	5 972 818,34	5 972 818,34	5 972 818,34
Muut omat rahastot	628 309,94	628 309,94		
Käyttörahas	200 000,00	200 000,00	200 000,00	200 000,00
Opinto ja viihdytysrahasto 1.1.	498 373,06	632 295,98	498 373,06	632 295,98
Rahaston lisäys	4 963,26	0,00	4 963,26	0,00
Rahaston vähennys	0,00	-133 922,92	0,00	-133 922,92
Opinto ja viihdytysrahasto 31.12.	503 336,32	498 373,06	503 336,32	498 373,06
Edellisen tilikauden ylijäämä	4 720 628,37	13 688 504,66	3 790 654,70	12 392 219,70
Tilikauden ylijäämä	1 235 184,88	-8 967 876,29	497 476,64	-8 601 565,00
OMA PÄÄOMA YHT	13 260 277,85	12 020 129,71	10 964 286,00	10 461 846,10

Osuudet peruspääomaan kunnittain		
	2020	2019
Halsua	105 035,33	105 035,33
Kannus	325 196,33	325 196,33
Kaustinen	245 053,24	245 053,24
Kokkola	4 183 235,59	4 183 235,59
Kruunupyy	231 078,41	231 078,41
Lestijärvi	95 059,56	95 059,56
Perho	194 798,43	194 798,43
Reisjärvi	165 734,16	165 734,16
Toholampi	243 331,48	243 331,48
Veteli	184 295,82	184 295,82
Yhteensä	5 972 818,34	5 972 818,34

27) Pitkäaikainen vieras pääoma

	Konserni		Kuntayhtymä	
	2020	2019	2020	2019
Pitkäaikaiset velat				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	42 449 233,00	37 767 912,50	28 761 252,00	22 826 408,50
Lainat julkisyhteisöiltä	1 422 276,59	1 422 276,59	1 422 276,59	1 422 276,59
Pitkäaikaiset velat yhteensä	43 871 509,59	39 190 189,09	30 183 528,59	24 248 685,09

joista erääntyy 1.1.2025 tai sen jälkeen

	Konserni		Kuntayhtymä	
	2020	2019	2020	2019
Pitkäaikaiset velat				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	23 304 515,00	22 649 194,50	14 500 626,00	12 565 156,50
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00	0,00	0,00
Pitkäaikaiset velat yhteensä	23 304 515,00	22 649 194,50	14 500 626,00	12 565 156,50

29) Pakolliset varaukset

	2020	2019
Potilasvakuutusmaksuvastuu	3 622 068,00	5 067 743,00

30) Vieras pääoma

	2020	2019
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	32 366,04	37 547,07
Muut velat		
Yhteensä	32 366,04	37 547,07
Velat jäsenkuntayhtymille		
Ostovelat	1 150 203,69	778 770,26
Velat osakkuusyhteisöille		
Ostovelat	134 218,19	167 040,06
Yhteensä	134 218,19	167 040,06

33) Siirtovelkoihin siirtyvät olennaiset erät

	Konserni		Kuntayhtymä	
	2020	2019	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Jaksotetut palkat ja sivukulut	30 543 436,64	32 075 959,06	31 173 253,75	31 519 259,79
Potilasvahinkovastuumaksut	970 160,00	1 024 800,00	970 160,00	1 024 800,00
Kuntien palvelumaksut hyv.	0,00	0,00	0,00	0,00
Korke ym. siirtovelat	3 441 807,38	1 456 221,35	799 597,67	779 736,15
Yhteensä	34 955 404,02	34 556 980,41	32 943 011,42	33 323 795,94

Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot
Kiinnitykset

Kokkolan Osuuspankki Panttivelkakirjat 1-13, 2,2 M€
Laina maksettu kokonaisuudessaan pois

38) Vuokravastuut	Konserni		Kuntayhtymä	
	2020	2019	2020	2019
Vuokravastuut yhteensä	19 633 454,00	21 766 551,00	19 427 618,27	21 591 315,38
*seuraavalla tk. maksettava osuus	5 252 617,26	5 384 883,99	5 047 597,26	5 203 323,99
Leasingvastuut yhteensä	2 428 986,15	2 570 404,12	2 428 986,15	2 570 404,12
*seuraavalla tk maksettava osuus	539 556,97	346 196,53	539 556,97	346 196,53
Yhteensä	22 062 440,15	24 336 955,12	21 856 604,42	24 161 719,50

Takausvastuut	Kuntayhtymä	
	2020	2019
Kuntarahoitus Oyj		
Kiinteistö Oy H-Seitsikko	14 639 104,00	15 964 293,00
Nordea Bank Oyj		
Kiinteistö Oy H-Seitsikko	302 400,00	338 800,00

Kiinteistö Oy H-seitsikon omavelkainen takaus enintään 840.000 €. Lainaa jäljellä 302.400 €
Kiinteistö Oy H-seitsikon omavelkainen takaus enintään 3.5 M€. Lainaa jäljellä 2. 210 530 €
Kiinteistö Oy H-seitsikon omavelkainen takaus enintään 14,5 M€. Lainaa jäljellä 5.142.858 € ja 7.285.716 €

39) Vastuusitoumukset

Potilasvakuutuspoolin ilmoittama vakuutusmaksuvastuu	4 592 228,00	
- josta velkakirjalla		4 592 228,00
Taseessa vakuutusmaksuvastuuta pakollisissa varauksissa	3 622 068,00	
Taseessa lyhytaikaisissa lainoissa potilasvakuutuslainaa	970 160,00	4 592 228,00
(väh. vamm palvelulain muk etuudet tuettu asum. 0 €)	Ero	0,00

41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	Konserni	Kuntayhtymä
Arvonlisäveron palautusvastuu	11 450 615	8 518 441

	Konserni		Kuntayhtymä	
	2020	2019	2020	2019
Johdannaissopimukset				
Koronvaihtosopimukset yhteensä	4 800 000,00	4 800 000,00	4 800 000,00	4 800 000,00

Koronvaihtosopimukset

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalvelukuntayhtymä käyttää johdannaisia ainoastaan suojaavassa tarkoituksessa. Korkoriskeiltä suojautumiseksi hallitus on hyväksynyt korkoriskipolitiikan. Poliitiikan keskeinen ajatus on, että osa lainasalkusta suojataan kiinteällä korolla. Kiinteäksi koroksi katsotaan yli 12 kuukauden korkojakso.

Korkoriskipolitiikan toteuttamiseksi voidaan käyttää kiinteäkorkoisia lainoja, koronvaihtosopimuksia sekä muita suojaavaksi katsottavia korkojohdannaissopimuksia tai niiden yhdistelmiä.

Johdannaissopimuksen myötä kuntayhtymän lainojen kokonaiskorkokustannusten vaihtelu on vähäisempää kuin ilman sopimusta.

Vähäisemmällä muutoksella tarkoitetaan tässä pienempää riskiä. Tämä on toteutettu siten, että korkojen noustessa koronvaihtosopimus tuottaa ja korkojen laskiessa se toimii päinvastoin. Korkojakso on 6 kuukautta.

Koronvaihtosopimuksessa mainittu laskennallinen pääoma lyhenee tasasuuruisin erin (300 000 euroa) kaksi kertaa vuodessa kahdeksan vuoden ajan.

Koronvaihtosopimuksen tekohehtellä suojattiin 50% otetusta lainasta siten, että suojaus alkaa viivästetysti 2 vuoden kuluttua.

Koronvaihtosopimusta päivitetään tarvittaessa siten, että se suojaaa osan lainasalkusta myös tulevaisuudessa lainojen määrien muuttuessa.

7.6 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

	Konserni		Kuntayhtymä	
	2020	2019	2020	2019
42) HENKILÖSTÖ				
Henkilöstön määrä 31.12.	4011	4049	3940	3978

43) HENKILÖSTÖKULUT	2020	2019	2020	2019
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan				
Palkat ja palkkiot	151 263 729,02	151 536 491,55	148 258 066,42	148 965 761,61
Henkilöstösivukulut				
Eläkekulut	27 076 506,60	28 084 598,99	26 575 077,16	27 799 983,26
Muut henkilöstösivukulut	4 981 341,31	5 123 299,51	4 928 773,26	4 949 204,40
Henkilöstökorvaukset	-2 960 609,57	-3 047 203,92	-2 960 609,57	-3 047 203,92
Luontaisedut	54 109,83	60 060,54	54 109,83	60 060,54
Käyttöomaisuuteen aktivoidut palkat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	180 415 077,19	181 757 246,67	176 855 417,10	178 727 805,89

44) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetty luottamushenkilömaksut	2020	2019
Kokkolanseudun perussuomalaiset	731,50	712,50
KD Kokkolan suomenkielinen puolue	56,00	240,00
Keskustan Kokkolan yhdistys	656,00	832,00
Keskustan K-P:n piiri	1 424,00	1 312,00
Perussuomalaiset Ry	48,00	80,00
Kristillisdemokraatit	88,00	
Kokoomus K-P:n aluejärjestö	454,00	2 169,00
Pohjanmaan sosiaalidemokraatit	5 712,00	6 536,00
Keskustan Kaustisen paikallisyhdistys		16,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	9 169,50	11 897,50

45) TILINTARKASTAJAN PALKKIOT	2020	2019	2020	2019
Tarkastusyhteisö BDO Auditor Oy				
Tilintarkastuspalkkiot	18 467,99	26 658,27	15 232,62	23 816,67
Tilintarkastajan lausunnot	608,00	415,00	608,00	415,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	8 535,36	7 132,47	8 088,60	6 819,74
Muut palkkiot	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	27 611,35	34 205,74	23 929,22	31 051,41

14.12 Kuntayhtymän kokonaistulot ja –menot

TULOT	v. 2020	v. 2019
Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	409 912 085,03	401 834 801,90
Korkotulot	43 947,81	51 579,03
Muut rahoitustuotot	157 502,14	254 738,91
Investoinnit		
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustu-		
lot	151 806,65	78 979,09
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	26 000,00	26 000,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000 000,00	20 601 565,00
Kokonaistulot yhteensä	420 291 341,63	422 847 663,93
MENOT		
Varsinainen toiminta		
Toimintakulut	402 827 807,03	404 488 856,08
Korkokulut	118 848,92	40 298,23
Muut rahoituskulut	1 005,29	9 674,37
+/- pakollisten varausten muutos	1 445 675,00	2 264 893,00
Tulorahoituksen korjauserä	151 705,74	65 608,38
Investoinnit		
Investointimenot	11 576 868,86	7 712 957,75
Investointimenot-käyttömenot		
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	3 065 156,50	1 262 908,00
Kokonaismenot yhteensä	419 187 067,34	415 845 195,81
Kokonaistulot	420 291 341,63	422 847 663,93
Kokonaismenot	419 187 067,34	415 845 195,81
	1 104 274,29	7 002 468,12
Muut maksuvalmiuden muutokset	957 159,07	-12 672 448,14
Rahavarojen muutos	-2 061 433,36	5 669 980,02
	-1 104 274,29	-7 002 468,12

0,00

14.13 Kuntien osuudet kuntayhtymän varoihin

KUNTA	Osuus peruspääomaan 31.12.2020	
Jäsenkunta		
Halsua	105 035,33	1,76
Kannus	325 196,33	5,44
Kaustinen	245 053,24	4,10
Kokkola	4 183 235,59	70,04
Kruunupyö	231 078,41	3,87
Lestijärvi	95 059,56	1,59
Perho	194 798,43	3,26
Reisjärvi	165 734,16	2,77
Toholampi	243 331,48	4,07
Veteli	184 295,82	3,09
Yhteensä	5 972 818,34	100,00
PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
	(tilivelka Kala- jokil. kunnilta)	
Alavieska	84 046,53	
Haapajärvi	166 976,29	
Kalajoki	572 916,63	
Nivala	173 094,62	
Sievi	205 902,66	
Ylivieska	219 339,86	
Yhteensä	1 422 276,59	
Kaikki yhteensä	7 395 094,93	

14.14 Tuloslaskelma toimialueittain

Tili	Muutettu ta- lousarvio	Toteutuma	Poikkeama	Tot. %
Myyntituotot/Liikevaihto	-400 000	-483 640,32	83 640,32	120,9 %
Sisäiset tuotot	-2 209 891	-641 582,78	-1 568 308,52	29,0 %
TOIMINTATUOTOT	-2 609 891	-1 125 223,10	-1 484 668,20	43,1 %
Henkilöstökulut	1 112 422	833 340,10	279 082,38	74,9 %
Palvelujen ostot	1 441 863	-68 595,01	1 510 458,32	-4,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	5 300	23 762,72	-18 462,94	448,4 %
Muut toimintakulut	48 150	22 175,75	25 974,25	46,1 %
Sisäiset kulut	95 527	450 071,86	-354 544,38	471,1 %
TOIMINTAKULUT	2 703 263	1 260 755,42	1 442 507,62	46,6 %
Muut rahoitustuotot	0	-135 576,71	135 576,71	
Korkokulut	0	44,64	-44,64	
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	0	-135 532,07	135 532,07	
Hallinto	93 372	0,25	93 371,50	0,0 %
Myyntituotot/Liikevaihto	-1 773 326	-2 098 164,93	324 838,93	118,3 %
Tuet ja avustukset	-906 000	-936 805,71	30 805,71	103,4 %
Muut toimintatuotot	-1 379 804	-523 192,14	-856 612,14	37,9 %
Sisäiset tuotot	-47 432 195	-48 130 336,49	698 141,24	101,5 %
TOIMINTATUOTOT	-51 491 326	-51 688 499,27	197 173,74	100,4 %
Henkilöstökulut	24 060 071	24 174 582,97	-114 511,72	100,5 %
Palvelujen ostot	11 549 392	10 278 851,08	1 270 541,03	89,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	4 861 341	4 850 751,59	10 589,38	99,8 %
Muut toimintakulut	3 181 391	3 352 775,52	-171 384,31	105,4 %
Sisäiset kulut	2 424 836	4 036 732,51	-1 611 896,19	166,5 %
TOIMINTAKULUT	46 077 032	46 693 693,67	-616 661,82	101,3 %
Korkokulut	0	144,82	-144,82	
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	0	144,82	-144,82	
Suunnitelman mukaiset poistot	5 077 475	4 994 661,09	82 814,06	98,4 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	5 077 475	4 994 661,09	82 814,06	98,4 %
Toimialue Johdon tuki ja tuotannolliset palvelut	-336 819	0,31	-336 818,84	0,0 %
Myyntituotot/Liikevaihto	-82 706 725	-82 626 818,50	-79 906,98	99,9 %
Maksutuotot	-7 865 008	-8 731 955,63	866 947,46	111,0 %
Tuet ja avustukset	-3 000	0,00	-3 000,00	0,0 %
Muut toimintatuotot	-2 562 091	-3 071 192,97	509 101,71	119,9 %
Sisäiset tuotot	-169 026	-874 300,76	705 274,62	517,3 %
TOIMINTATUOTOT	-93 305 851	-95 304 267,86	1 998 416,81	102,1 %
Henkilöstökulut	44 508 537	48 715 894,06	-4 207 357,36	109,5 %
Palvelujen ostot	22 937 796	18 754 660,47	4 183 135,91	81,8 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 985 279	2 512 589,96	-527 310,72	126,6 %
Avustukset	4 935 375	4 641 332,18	294 042,82	94,0 %
Muut toimintakulut	6 452 449	6 497 426,59	-44 977,40	100,7 %
Sisäiset kulut	13 297 682	14 128 258,66	-830 576,56	106,2 %
TOIMINTAKULUT	94 117 119	95 250 161,92	-1 133 043,31	101,2 %
Muut rahoitustuotot	0	-2 452,98	2 452,98	
Korkokulut	0	1 689,77	-1 689,77	
Muut rahoituskulut	0	10,00	-10,00	
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	0	-753,21	753,21	
Suunnitelman mukaiset poistot	62 380	54 859,15	7 520,46	87,9 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	62 380	54 859,15	7 520,46	87,9 %
Toimialue Hoito ja hoiva	873 647	0,00	873 647,17	0,0 %

Myyntituotot/Liikevaihto	-65 354 354	-67 965 444,78	2 611 090,72	104,0 %
Maksutuotot	-1 169 971	-1 067 039,81	-102 931,21	91,2 %
Tuet ja avustukset	-10 000	-261 615,32	251 615,32	2616,2 %
Muut toimintatuotot	-158 990	-139 800,24	-19 189,76	87,9 %
Sisäiset tuotot	-3 924 654	-3 801 321,28	-123 333,01	96,9 %
TOIMINTATUOTOT	-70 617 969	-73 235 221,43	2 617 252,05	103,7 %
Henkilöstökulut	29 161 399	29 998 363,64	-836 965,13	102,9 %
Palvelujen ostot	21 644 037	24 370 690,37	-2 726 653,73	112,6 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	968 684	1 405 657,20	-436 972,94	145,1 %
Avustukset	1 566 490	1 621 670,50	-55 180,50	103,5 %
Muut toimintakulut	1 493 033	1 515 084,70	-22 052,14	101,5 %
Sisäiset kulut	11 982 715	10 596 429,69	1 386 285,32	88,4 %
TOIMINTAKULUT	66 816 357	69 507 896,10	-2 691 539,12	104,0 %
Korkokulut	0	335,05	-335,05	
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	0	335,05	-335,05	
Suunnitelman mukaiset poistot	105 739	44 599,48	61 139,65	42,2 %
POISTOT JA ARVONALEMENTUMISET	105 739	44 599,48	61 139,65	42,2 %
Toimialue Perheiden palvelut	-3 695 873	-3 682 390,80	-13 482,47	99,6 %
Myyntituotot/Liikevaihto	-35 207 813	-32 453 204,74	-2 754 608,28	92,2 %
Maksutuotot	-279 998	-318 163,49	38 165,07	113,6 %
Muut toimintatuotot	-718 335	-816 934,15	98 599,16	113,7 %
Sisäiset tuotot	-616 674	-656 117,13	39 443,34	106,4 %
TOIMINTATUOTOT	-36 822 820	-34 244 419,51	-2 578 400,71	93,0 %
Henkilöstökulut	9 584 561	9 685 779,60	-101 218,58	101,1 %
Palvelujen ostot	11 927 647	10 576 861,45	1 350 785,94	88,7 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	433 607	475 443,72	-41 836,39	109,6 %
Avustukset	8 829 900	8 164 881,76	665 018,24	92,5 %
Muut toimintakulut	1 813 125	1 609 607,04	203 517,76	88,8 %
Sisäiset kulut	4 243 429	3 700 239,09	543 189,77	87,2 %
TOIMINTAKULUT	36 832 269	34 212 812,66	2 619 456,74	92,9 %
Muut rahoitustuotot	0	-999,16	999,16	
Korkokulut	0	980,97	-980,97	
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	0	-18,19	18,19	
Suunnitelman mukaiset poistot	18 492	12 268,51	6 223,61	66,3 %
POISTOT JA ARVONALEMENTUMISET	18 492	12 268,51	6 223,61	66,3 %
Toimialue Vammaispalvelut	27 941	-19 356,53	47 297,83	-69,3 %
Myyntituotot/Liikevaihto	-127 768 273	-139 408 346,09	11 640 072,94	109,1 %
Maksutuotot	-8 945 760	-7 972 677,55	-973 082,75	89,1 %
Tuet ja avustukset	-1 793 042	-1 681 530,07	-111 511,93	93,8 %
Muut toimintatuotot	-571 000	-840 687,14	269 687,14	147,2 %
Sisäiset tuotot	-12 990 067	-11 502 965,51	-1 487 101,35	88,6 %
TOIMINTATUOTOT	-152 068 142	-161 406 206,36	9 338 064,04	106,1 %
Henkilöstökulut	63 507 872	63 287 182,93	220 688,84	99,7 %
Palvelujen ostot	33 406 354	37 433 918,30	-4 027 564,69	112,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	17 524 724	18 897 824,17	-1 373 099,70	107,8 %
Avustukset	5 125	843 619,79	-838 494,79	16460,9 %
Muut toimintakulut	2 410 182	2 456 328,44	-46 146,34	101,9 %
Sisäiset kulut	35 341 482	32 594 805,12	2 746 676,94	92,2 %
TOIMINTAKULUT	152 195 739	155 513 678,75	-3 317 939,74	102,2 %
Korkokulut	0	7 356,65	-7 356,65	
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	0	7 356,65	-7 356,65	
Suunnitelman mukaiset poistot	1 573 503	1 622 027,32	-48 524,17	103,1 %
POISTOT JA ARVONALEMENTUMISET	1 573 503	1 622 027,32	-48 524,17	103,1 %
Toimialue Terveiden- ja sairaanhoitopalvelut	1 701 100	-4 263 143,64	5 964 243,48	-250,6 %

Myyntituotot/Liikevaihto	0	7 467 413,70	-7 467 413,70	
Sisäiset tuotot	-142 520	24 808,76	-167 328,76	-17,4 %
TOIMINTATUOTOT	-142 520	7 492 222,46	-7 634 742,46	-5257,0 %
Palvelujen ostot	0	90 866,00	-90 866,00	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-91 418,41	91 418,41	
Muut toimintakulut	77 520	24 861,39	52 658,61	32,1 %
TOIMINTAKULUT	77 520	24 308,98	53 211,02	31,4 %
Korkotuotot	0	-43 947,81	43 947,81	
Muut rahoitustuotot	0	-18 473,29	18 473,29	
Korkokulut	65 000	108 297,02	-43 297,02	166,6 %
Muut rahoituskulut	0	995,29	-995,29	
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	65 000	46 871,21	18 128,79	72,1 %
Varausten muutos	0	-65 458,70	65 458,70	
VARAUSTEN MUUTOS	0	-65 458,70	65 458,70	
Rahastojen muutos	0	4 963,26	-4 963,26	
RAHASTOJEN MUUTOS	0	4 963,26	-4 963,26	
Rahoitus	0	7 502 907,21	-7 502 907,21	
Myyntituotot/Liikevaihto	-460 000	-399 209,55	-60 790,45	86,8 %
Sisäiset tuotot	0	-1 260,41	1 260,41	
TOIMINTATUOTOT	-460 000	-400 469,96	-59 530,04	87,1 %
Henkilöstökulut	77 470	106 163,97	-28 693,91	137,0 %
Palvelujen ostot	18 108	10 150,65	7 957,22	56,1 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	205 507	157 816,38	47 690,62	76,8 %
Muut toimintakulut	8 510	13 829,86	-5 319,86	162,5 %
Sisäiset kulut	99 355	76 538,67	22 816,20	77,0 %
TOIMINTAKULUT	408 950	364 499,53	44 450,27	89,1 %
Suunnitelman mukaiset poistot	682	476,99	204,53	70,0 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	682	476,99	204,53	70,0 %
Kanttiini	-50 369	-35 493,44	-14 875,24	70,5 %
	-1 387 000	-497 476,64	-889 523,79	35,9 %

14.15 Toteutuminen lajeittain

	Muutettu talousarvio 2020	Toteuma 2020	Tot-%	Toteuma 2019	muutos-%
TOIMINTATUOTOT	407 518 521 €	409 912 085 €	100,59 %	401 834 802 €	2,01 %
ULKOISET TUOTOT	340 033 493 €	344 329 009 €	101,26 %	334 518 300 €	2,93 %
Myyntituotot/Liikevaihto	340 033 493 €	344 329 009 €	101,26 %	334 518 300 €	2,93 %
Myyntituotot	313 210 492 €	317 568 206 €	101,39 %	305 634 774 €	3,90 %
Tkv:n perusteella saadut korvaukset valtiolta	3 388 742 €	8 114 202 €	239,45 %	3 944 245 €	105,72 %
Valtiolta korvaukset (hankkeet ja projektit)	500 000 €	680 321 €	136,06 %	536 549 €	26,80 %
Lääkäreiden koulutuskorvaus	400 000 €	585 561 €	146,39 %	327 413 €	78,84 %
Sairaanhoidon saadut korvaukset	96 171 €	153 284 €	159,39 %	237 053 €	-35,34 %
Pakolaisten toimeentulokorvaukset					
Sotilasvammalain mukaiset korvaukset	400 000 €	435 703 €	108,93 %	731 112 €	-40,41 %
Valtion korv. tutkimustoiminnan evo				8 681 €	-100,00 %
Muut korvaukset	1 992 570 €	6 259 333 €	314,13 %	2 103 437 €	197,58 %
Korvaukset kunnilta ja kuntayhtymiltä	303 689 296 €	302 372 562 €	99,57 %	294 340 912 €	2,73 %
Korvaukset jäsenkunnilta	273 720 187 €	272 749 674 €	99,65 %	263 546 120 €	3,49 %
Jäsenkuntien palvelumaksut suoritushinnaston mukaisesti	92 720 841 €	91 807 002 €	99,01 %	81 724 087 €	12,34 %
Jäsenkuntien palvelumaksut KuntaMaisema-laskutuksen muka	180 999 346 €	180 942 672 €	99,97 %	181 822 033 €	-0,48 %
Korvaukset muilta kunnilta ja kuntayhtymiltä	29 969 109 €	29 622 889 €	98,84 %	30 794 792 €	-3,81 %
Muut suoritteiden myyntituotot	6 132 454 €	7 081 441 €	115,47 %	7 349 617 €	-3,65 %
Liiketoiminnan tuotot	460 000 €	399 210 €	86,78 %	526 272 €	-24,14 %
Kanttiin myynti	455 000 €	395 627 €	86,95 %	522 755 €	-24,32 %
Kanttiin veikkausmyynti	5 000 €	3 582 €	71,64 %	3 453 €	3,74 %
Kansaneläkelaitoksen korvaukset työterveys					
Muut liiketoiminnan tuotot				64 €	-100,00 %
Maksutuotot	18 260 739 €	18 089 836 €	99,06 %	19 591 405 €	-7,66 %
Terveystuotot	11 868 843 €	11 082 849 €	93,38 %	12 941 219 €	-14,36 %
Sosiaalitoimen maksut	6 391 896 €	7 006 988 €	109,62 %	6 650 186 €	5,37 %
Tuet ja avustukset	2 712 042 €	2 879 951 €	106,19 %	3 007 481 €	-4,24 %
Muut toimintatuotot	5 390 221 €	5 391 807 €	100,03 %	5 758 368 €	-6,37 %
Sisäiset tuotot	67 485 028 €	65 583 076 €	97,18 %	67 316 501 €	-2,58 %
TOIMINTAKULUT	-399 228 249 €	-402 827 807 €	100,90 %	-404 488 856 €	-0,41 %
ULKOISET KULUT	-331 743 223 €	-337 244 731 €	101,66 %	-337 172 355 €	0,02 %
Henkilöstökulut	-172 012 332 €	-176 801 307 €	102,78 %	-178 667 745 €	-1,04 %
Palkat ja palkkiot	-142 610 871 €	-145 297 457 €	101,88 %	-145 918 558 €	-0,43 %
Vakituiset palkat lääkärit	-17 038 098 €	-15 032 694 €	88,23 %	-15 218 159 €	-1,22 %
Vakituiset palkat hoitohenkilöstö	-71 938 224 €	-60 006 738 €	83,41 %	-59 738 440 €	0,45 %
Vakituiset palkat muu henkilöstö	-21 719 224 €	-19 170 972 €	88,27 %	-18 948 128 €	1,18 %
Sijaisten palkat lääkärit	-629 048 €	-1 537 871 €	244,48 %	-1 398 591 €	9,96 %
Sijaisten palkat hoitohenkilöstö	-8 197 310 €	-18 411 448 €	224,60 %	-18 448 404 €	-0,20 %
Sijaisten palkat muu henkilöstö	-643 784 €	-2 460 920 €	382,26 %	-2 382 543 €	3,29 %
Ylimääräiset palkat lääkärit	-4 562 €	-89 729 €	1967,06 %	-32 891 €	172,81 %
Ylimääräiset palkat hoitohenkilöstö	-321 886 €	-563 011 €	174,91 %	-515 253 €	9,27 %
Ylimääräiset palkat muu henkilöstö	-128 149 €	-324 712 €	253,39 %	-568 737 €	-42,91 %
Erilliskorvaukset lääkärit	-5 124 501 €	-6 427 761 €	125,43 %	-6 715 301 €	-4,28 %
Erilliskorvaukset hoitohenkilöstö	-12 039 360 €	-14 753 933 €	122,55 %	-15 583 583 €	-5,32 %
Erilliskorvaukset muu henkilöstö	-46 955 €	0,00 €	0,00 %	-31 076 €	-100,00 %
Lomarahat ja -korvaukset	-7 541 531 €	-7 849 610 €	104,09 %	-5 762 023 €	36,23 %
Varallaolokorvaukset	-119 893 €	-240 566 €	200,65 %	-129 072 €	86,38 %
Työllistämispalkat	-40 096 €	-15 863 €	39,56 %	-5 223 €	203,73 %
Kokouspalkkiot	-280 545 €	-217 115 €	77,39 %	-258 565 €	-16,03 %
Maksut lääkärintilausuntopalkkiot	-98 €	-57 215 €	58107,05 %	-45 371 €	26,11 %
Konsulttisopimuspalkkiot	-627 810 €	-991 972 €	158,01 %	-977 251 €	1,51 %
Asiantuntijapalkkiot	-14 751 €	-9 115 €	61,79 %	-6 920 €	31,72 %
Työnohjauspalkkiot	-24 616 €	-520 €	2,11 %		
Luentopalkkiot	-12 797 €	-9 405 €	73,50 %	-21 877 €	-57,01 %
Muut palkkiot	-62 606 €	-35 342 €	56,45 %	-34 416 €	2,69 %
Sairasvakuutuskorvaukset ja vanhempainrahat	2 239 850 €	2 835 107 €	126,58 %	2 908 680 €	-2,53 %
Tapaturmakorvaukset	65 780 €	125 502 €	190,79 %	138 524 €	-9,40 %
Jaksotetut palkat ja palkkiot	1 639 344 €	-51 553 €	-3,14 %	-2 143 940 €	-97,60 %
Henkilösivukulut	-29 401 461 €	-31 503 850 €	107,15 %	-32 749 188 €	-3,80 %
Eläkekulut	-24 906 749 €	-26 575 077 €	106,70 %	-27 799 983 €	-4,41 %
Muut henkilösivukulut	-4 495 312 €	-4 928 773 €	109,64 %	-4 949 204 €	-0,41 %

Palvelujen ostot	-102 925 198 €	-101 447 403 €	98,56 %	-100 600 591 €	0,84 %
Asiakaspalvelujen ostot	-57 864 696 €	-53 448 240 €	92,37 %	-55 260 131 €	-3,28 %
Erikoissairaanhoido	-18 067 861 €	-20 874 983 €	115,54 %	-21 115 058 €	-1,14 %
Kuntoutuspalvelut	-1 062 439 €	-293 050 €	27,58 %	-1 117 903 €	-73,79 %
Perusterveydenhuolto	-374 250 €	-516 872 €	138,11 %	-467 444 €	10,57 %
Sosiaalipalvelut	-28 303 393 €	-22 877 348 €	80,83 %	-23 706 506 €	-3,50 %
Vammaispalvelut	-8 861 253 €	-7 678 641 €	86,65 %	-7 770 194 €	-1,18 %
Perhehoidon palkkiot	-1 195 500 €	-1 207 345 €	100,99 %	-1 083 026 €	11,48 %
Muiden palvelujen ostot	-45 060 501 €	-47 999 163 €	106,52 %	-45 340 460 €	5,86 %
Toimistopalvelut	-1 061 010 €	-1 082 864 €	102,06 %	-1 219 869 €	-11,23 %
ICT-palvelut	-4 706 737 €	-4 382 373 €	93,11 %	-4 217 790 €	3,90 %
Vakuutukset	-1 183 962 €	327 459 €	-27,66 %	1 383 553 €	-76,33 %
Puhtaanapito- ja pesupalvelut	-6 864 282 €	-7 147 801 €	104,13 %	-6 950 940 €	2,83 %
Huolto- ja kunnossapitopalvelut	-1 575 191 €	-1 402 754 €	89,05 %	-1 664 738 €	-15,74 %
Matkustus- ja kuljetuspalvelut	-2 974 529 €	-2 866 334 €	96,36 %	-3 959 750 €	-27,61 %
Henkilöstön koulutus	-824 611 €	-557 222 €	67,57 %	-934 145 €	-40,35 %
Asiantuntijapalvelut	-9 765 210 €	-12 325 085 €	126,21 %	-11 061 642 €	11,42 %
Laboratorio- ja röntgenpalvelut	-8 415 589 €	-11 215 247 €	133,27 %	-8 316 067 €	34,86 %
Muut palvelut	-7 689 380 €	-7 346 944 €	95,55 %	-8 399 072 €	-12,53 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25 984 443 €	-28 232 427 €	108,65 %	-27 342 509 €	3,25 %
Ostot tilikauden aikana	-25 984 443 €	-28 232 427 €	108,65 %	-27 342 509 €	3,25 %
Toimistotarvikkeet	-616 251 €	-545 487 €	88,52 %	-572 195 €	-4,67 %
Elintarvikkeet	-2 278 094 €	-2 121 459 €	93,12 %	-2 353 266 €	-9,85 %
Vaatteisto	-134 587 €	-126 237 €	93,80 %	-100 504 €	25,60 %
Lääkkeet, laboratorio- ja apteekkitarvikkeet	-7 767 463 €	-6 960 373 €	89,61 %	-7 500 988 €	-7,21 %
Hoitotarvikkeet	-8 822 550 €	-12 471 938 €	141,36 %	-10 579 920 €	17,88 %
Kuntoutuksen apuvälineet	-1 853 792 €	-1 782 687 €	96,16 %	-1 935 812 €	-7,91 %
Puhdistusaineet ja tarvikkeet	-435 571 €	-480 539 €	110,32 %	-413 381 €	16,25 %
Lämmitys, sähkö ja vesi	-1 667 994 €	-1 746 559 €	104,71 %	-1 662 903 €	5,03 %
Kalusto	-1 215 446 €	-1 167 003 €	96,01 %	-1 140 598 €	2,31 %
Huolto- ja kunnossapitotarvikkeet	-785 729 €	-469 121 €	59,71 %	-541 065 €	-13,30 %
Kanttiin ostot	-201 333 €	-152 190 €	75,59 %	-189 587 €	-19,73 %
Muut aineet tarvikkeet ja tavarat	-205 633 €	-208 835 €	101,56 %	-352 291 €	-40,72 %
Avustukset	-15 336 890 €	-15 271 504 €	99,57 %	-14 531 314 €	5,09 %
Avustukset kotitalouksille	-15 336 890 €	-15 271 504 €	99,57 %	-14 531 314 €	5,09 %
Avustukset yhteisöille					
Muut toimintakulut	-15 484 360 €	-15 492 089 €	100,05 %	-16 030 196 €	-3,36 %
Vuokratulot	-12 810 200 €	-13 226 536 €	103,25 %	-13 459 554 €	-1,73 %
Muut kulut	-2 674 160 €	-2 265 553 €	84,72 %	-2 570 642 €	-11,87 %
Liiketoiminnan muut kulut					
Sisäiset kulut	-67 485 028 €	-65 583 076 €	97,18 %	-67 316 501 €	-2,58 %
Sisäiset organisaation johdon kulut	-7 383 744 €	-4 135 135 €	56,00 %	-3 457 294 €	19,61 %
Sisäiset henkilöstöpalvelut	-22 713 853 €	-23 875 598 €	105,11 %	-24 426 774 €	-2,26 %
Sisäiset tekniset palvelut	-13 491 796 €	-15 061 106 €	111,63 %	-16 332 865 €	-7,79 %
Sisäiset tietohallinto palvelut	-8 699 691 €	-8 005 075 €	92,02 %	-7 738 769 €	3,44 %
Sisäiset muut laskutettavat palvelut	-8 279 599 €	-8 581 758 €	103,65 %	-9 255 672 €	-7,28 %
Sisäiset muut kohdistettavat palvelut	-6 916 345 €	-5 924 404 €	85,66 %	-6 105 129 €	-2,96 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-65 000 €	81 596 €	-125,53 %	256 345 €	-68,17 %
Korkotuotot		41 860 €		49 019 €	-14,61 %
Muut rahoitustuotot		159 590 €		257 299 €	-37,97 %
Korkokulut	-65 000 €	-118 849 €	182,84 %	-40 298 €	194,92 %
Muut rahoituskulut		-1 005 €		-9 674 €	-89,61 %
Poistot ja arvonalentumiset	-6 838 271 €	-6 728 893 €	98,40 %	-6 826 490 €	-1,43 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 838 271 €	-6 728 893 €	98,40 %	-6 826 490 €	-1,43 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 838 271 €		0,00 %		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot (epäolennai: Kertaluonteiset poistot					
Tilikauden yli- ja alipariarvot					
Poistot tietokoneohjelmista		-868 142 €		-1 039 852 €	-16,51 %
Poistot rakennuksista		-3 016 986 €		-2 934 640 €	2,81 %
Poistot kiinteistä rakenteista ja laitteista		-690 373 €		-665 561 €	3,73 %
Poistot koneista ja kalustosta		-2 144 673 €		-2 179 659 €	-1,61 %
Poistot muista aineellisista hyödykkeistä		-8 719 €		-6 777 €	28,66 %
Arvonalentumiset					
Satunnaiset tuotot ja kulut/Satunnaiset erät					
Tilinpäätössiirot		60 495 €		622 634 €	-90,28 %
Poistoeron muutos / Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)				0 €	-100,00 %
Varausten muutos / Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		65 459 €		492 164 €	-86,70 %
Rahastojen muutos / Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		-4 963 €		130 470 €	-103,80 %
TILIKAUDEN TULOS	1 387 000 €	497 477 €	35,87 %	-8 601 565 €	-105,78 %

14.16 Kuntien palvelumaksut 1.1.-31.12.2020

Kunta	Suoriteperusteinen laskutus		Kalliiden hoitojen tasaus hyvitys	Maisema- laskutus	Suurten kustannusten tasaus	Tilikauden (Ylijäämä)palautus	Sotekust yht. tasattuna	Suoriteper. ennakot	Maisema- ennakot	Kuntien maksamat ennakot yhteensä	Tilikauden sote-kust. ja maksujen erotus Palautetaan (+) / peritään lisää (-)		
	Oma toiminta	Ostopalvelut											
Halsua	1 117 248,47	193 852,82	-2 272,60	37 385,85	3 430 122,75	1 175,29	101 262,15	4 676 250,43	1 662 633	3 430 599	5 093 232	416 981,57	
Kannus	5 191 021,36	1 713 420,91	-11 767,50	181 256,69	13 763 806,30	-77 781,87	5 698,12	532 100,57	20 233 553,45	6 282 773	12 963 619	19 246 392	-987 161,45
Kaustinen	4 745 903,44	1 192 420,34	-343 230,60	141 349,70	10 190 247,22	4 443,58	431 494,78	15 499 638,90	4 884 509	10 078 483	14 962 992	-536 646,90	
Lestijärvi	656 973,47	207 668,56		23 851,31	2 399 062,24	749,81	66 832,40	3 221 472,99	1 109 613	2 289 507	3 399 120	177 647,01	
Perho	2 636 852,73	626 497,80		91 524,01	7 590 192,46	2 877,22	252 353,40	10 695 590,82	3 681 935	7 597 153	11 279 088	583 497,18	
Toholampi	3 376 162,27	1 153 729,98	-308 595,00	100 613,38	7 101 543,91	3 162,96	325 093,78	11 101 523,72	3 794 837	7 830 091	11 624 928	523 404,28	
Veteli	3 192 515,99	1 048 473,61	-64 657,21	103 300,39	9 358 409,00	3 247,43	321 913,64	13 319 375,57	4 290 415	8 852 657	13 143 072	-176 303,57	
Kokkola	52 875 307,06	11 499 783,43	-1 573 924,08	1 581 816,21	111 173 487,84	49 724,04	4 842 882,86	170 763 311,64	54 356 244	112 156 284	166 512 528	-4 250 783,64	
Kruunupyy	6 188 247,12	1 573 439,27	-84 989,08	213 235,35	15 743 136,32	6 703,43	593 480,11	23 046 292,30	7 657 894	15 800 954	23 458 848	412 555,70	
Reisjärvi	1 898 610,90	1 922 299,51	-175 060,74	90 163,92	192 663,71			3 928 677,30	0	0	0		
Jäsenkunnat yht	81 878 842,81	21 131 586,23	-2 564 496,81	2 564 496,81	180 942 671,75	-77 781,87	77 781,87	7 467 413,68	276 485 687,11	87 720 853	180 999 347	268 720 200	-3 836 809,81
								272 557 009,81					
Alavieska	383 566,71												
Haapajärvi	637 218,36	577,50		-185 301,70									
Kalajoki	7 210 138,58	53 085,95		-551 750,99									
Nivala	2 057 967,26	8 174,00		-78 657,00									
Sievi	1 209 677,58	14 504,00		-64 800,81									
Ylivieska	2 758 946,71	18 358,00		-177 237,00									
Pietarsaari	3 367 628,77	14 293,92											
Kinnula	92 456,10												
Evijärvi	180 620,70	36,10											
Sopimuskun	17 898 220,77	109 029,47		-1 057 747,50									
Oyks kall.hoid				1 350 670,82									
Sop.kun yht	17 898 220,77	109 029,47		292 923,32									
Muut ulkok	7 879 624,74												
Ulkok yht	7 879 624,74												
YHTEENSÄ	107 656 688,32	21 240 615,70	-2 564 496,81	2 857 420,13	180 942 671,75	-77 781,87	77 781,87	7 467 413,68	276 485 687,11	87 720 853,00	180 999 347,00	268 720 200,00	-3 836 809,81

14.17 Soiten suoritushinnastoon perustuva jäsenkuntalaskutus 1.1. – 31.12.2020

	HALSUA	KANNUS	KAUSTINEN	KOKKOLA	KRUUNUPYYPY	LESTJÄRVI	PERHO	REISJÄRVI	TOHOLAMPI	VETELI	Yhteensä
LASKUTETTAVA	1 346 214,54	7 073 931,46	5 736 442,88	64 382 982,62	7 889 932,66	888 493,34	3 354 874,54	3 736 013,59	4 321 910,63	4 279 632,78	103 010 429,04
Potilaskohtainen kalliin hoidon tasaus	37 385,85	181 256,69	141 349,70	1 581 816,21	213 235,35	23 851,31	91 524,01	90 163,92	100 613,38	103 300,39	2 564 496,81
Potilaskohtainen kalliin hoidon hyvitys	-2 272,60	-11 767,50	-343 230,60	-1 573 924,08	-84 989,08			-175 060,74	-308 595,00	-64 657,21	-2 564 496,81
SUORITEPERUSTEINEN KUNTALASKUTUS YHTEENSÄ	1 311 101,29	6 904 442,27	5 938 323,78	64 375 090,49	7 761 686,39	864 642,03	3 263 350,53	3 820 910,41	4 529 892,25	4 240 989,60	103 010 429,04
PIIRIN ULKOPUOLELTA OSTETTU ESH YHTEENSÄ	193 852,82	1 713 420,91	1 192 420,34	11 499 783,43	1 573 439,27	207 668,56	626 497,80	1 922 299,51	1 153 729,98	1 048 473,61	21 131 586,23
Kuntoutuksen ja neurologian osaamisalue	2 462,20	30 693,53	28 535,17	281 938,43	79 332,54	19 364,71	42 549,51	88 229,07	27 473,90	13 844,40	614 423,46
V235 Fysiatria ja krooninen kipu	494,00	9 467,08	6 431,07	76 510,35	34 779,00	578,00	25 288,00	27 101,11	13 782,70	5 531,00	199 962,31
Lasten ja nuorten erityispalvelut	3 699,00	86 011,79	161 321,25	1 675 112,74	287 637,55	5 432,00	18 530,09	246 014,94	496 549,17	51 427,58	3 031 736,11
V431 L ja N somaattiset sairaudet	885,00	71 933,89	139 836,98	1 038 550,06	166 922,93	1 378,00	10 779,09	227 644,94	89 971,17	47 005,58	1 794 907,64
V432 L ja N mielenterveyspalvelut	2 814,00	14 077,90	21 484,27	636 562,68	120 714,62	4 054,00	7 751,00	18 370,00	406 578,00	4 422,00	1 236 828,47
Mielenterveys ja päihdepalvelut	176,00	140 702,41	270 882,56	874 182,77	19 003,80	805,60	13 615,41	11 635,00	6 983,90	157 607,20	1 495 594,65
V462 Aikuispsykiatrian osastohoito	176,00	140 702,41	270 882,56	874 182,77	19 003,80	805,60	13 615,41	11 635,00	6 983,90	157 607,20	1 495 594,65
Vammaispalveluiden sosiaalityö		22 864,00		225 214,93	12 515,67						260 594,60
V591 Kehityspkl		22 864,00		225 214,93	12 515,67						260 594,60
Terveyden- ja sairaanhoitopalveluiden yhteiset	187 515,62	1 433 149,18	731 681,36	8 443 334,56	1 174 949,71	182 066,25	551 802,79	1 576 420,50	622 723,01	825 594,43	15 729 237,41
V611 Terv. ja sair.hoitopalv yht	187 515,62	1 433 149,18	731 681,36	8 443 334,56	1 174 949,71	182 066,25	551 802,79	1 576 420,50	622 723,01	825 594,43	15 729 237,41
SOITEN OMA PALVELUTUOTANTO YHTEENSÄ	1 117 248,47	5 191 021,36	4 745 903,44	52 875 307,06	6 188 247,12	656 973,47	2 636 852,73	1 898 610,90	3 376 162,27	3 192 515,99	81 878 842,81
Kuntoutuksen ja neurologian osaamisalue	84 745,70	425 699,26	467 823,49	4 490 285,38	541 610,14	61 944,20	183 649,83	148 074,85	291 076,10	295 134,87	6 990 043,82
V231 Neurologia	79 455,70	394 263,26	443 354,06	4 214 351,50	512 932,14	55 268,20	169 600,83	123 891,80	279 800,10	281 653,44	6 554 571,03
V232 Lasten ja nuorten kuntoutus								536,00			536,00
V233 Aikuisien/työik kuntoutus								1 425,00			1 425,00
V235 Fysiatria ja kroon.kipu	5 290,00	31 436,00	24 469,43	275 933,88	28 678,00	6 676,00	14 049,00	433,00	11 276,00	13 481,43	411 722,74
V236 Apuvälinekeskus								21 789,05			21 789,05
Perhekeskuspalvelut								434,00			434,00
V240 Psykologipalvelut								434,00			434,00
Lasten ja nuorten erityispalvelut	59 176,00	738 155,21	1 038 029,22	7 701 863,71	428 673,50	48 565,51	376 237,19	252 947,78	354 681,87	287 554,92	11 285 884,91
V431 L ja N somaattiset sairaudet	54 875,00	388 933,21	652 210,22	4 374 045,16	483 055,50	19 536,51	291 537,19	228 248,78	211 726,87	227 061,92	6 931 230,36
V432 L ja N mielenterveyspalvelut	4 301,00	349 222,00	385 819,00	3 327 818,55	-54 382,00	29 029,00	84 700,00	24 699,00	142 955,00	60 493,00	4 354 654,55
Mielenterveys ja päihdepalvelut	48 132,00	186 300,00	139 395,00	3 468 424,00	231 337,00	4 900,00	31 983,00	169 934,00	120 844,00	102 511,00	4 503 760,00
V462 Aikuispsykiatrian osastohoito	48 132,00	186 300,00	139 395,00	3 468 424,00	231 337,00	4 900,00	31 983,00	162 311,00	120 844,00	102 511,00	4 496 137,00
V463 Aikuispsykiatrian avohoito								7 623,00			7 623,00
Vammaispalveluiden sosiaalityö	3 221,00	13 740,00	13 326,00	134 765,00	2 939,00	948,00	13 192,00	3 514,00	15 770,00	10 856,00	212 271,00
V591 Kehityspkl	3 221,00	13 740,00	13 326,00	134 765,00	2 939,00	948,00	13 192,00	3 514,00	15 770,00	10 856,00	212 271,00

Vastaanottopalvelut	48 390,20	309 612,29	239 886,35	3 940 506,89	457 634,47	42 309,00	148 974,80	71 708,75	279 105,86	208 982,55	5 747 111,16
V625 Med.pkl, päiväsair ja skopia	48 390,20	309 612,29	239 886,35	3 940 506,89	457 634,47	42 309,00	148 974,80	71 708,75	279 105,86	208 982,55	5 747 111,16
Suun terveydenhuolto	13 490,08	56 307,78	63 722,32	362 499,55	39 988,88	8 097,24	18 742,12	8 190,00	41 688,02	45 342,12	658 068,11
V635 Hammas- ja suusair. +päivystys	13 490,08	56 307,78	63 722,32	362 499,55	39 988,88	8 097,24	18 742,12	8 190,00	41 688,02	45 342,12	658 068,11
Päivystys- ja sairaanhoidolliset palvelut	192 498,42	714 776,90	514 341,92	8 240 936,76	1 072 428,06	102 045,02	415 759,61	311 173,54	404 203,64	440 911,15	12 409 075,02
V641 Yht.päiv, päiv- ja valvontaos	171 889,42	619 547,90	441 578,92	7 271 176,76	952 483,06	86 953,02	365 261,61	278 775,54	352 034,64	391 083,15	10 930 784,02
V643 Radiologia	20 609,00	95 229,00	72 763,00	969 760,00	119 945,00	15 092,00	50 498,00	32 398,00	52 169,00	49 828,00	1 478 291,00
Somatiikan palvelualue	667 595,07	2 746 429,92	2 269 379,14	24 536 025,77	3 413 636,07	388 164,50	1 448 314,18	932 633,98	1 868 792,78	1 801 223,38	40 072 194,79
V651 Naisten klinikka	48 060,50	272 770,70	213 473,80	2 815 558,00	297 604,10	45 558,60	173 730,00	165 969,30	138 320,60	152 083,90	4 323 129,50
V652 Kardiologia ja med.osastot	134 600,00	603 508,42	646 548,85	4 940 086,26	877 629,00	76 121,00	351 828,84	300 229,86	406 864,28	374 921,00	8 712 337,51
V653 Kirurgia ja onkologia	261 112,70	1 228 341,34	788 808,24	10 251 175,83	1 471 895,21	210 015,90	588 443,10	289 198,56	768 999,39	820 247,40	16 678 237,67
V654 Aistiklinikka	67 199,15	281 799,00	214 076,00	2 733 265,60	367 896,00	30 440,00	126 630,12	73 165,00	180 439,00	206 367,00	4 281 276,87
V655 Anestesia, leikkaus, teho, dialyysi	156 622,72	360 010,46	406 472,25	3 795 940,08	398 611,76	26 029,00	207 682,12	104 071,26	374 169,51	247 604,08	6 077 213,24

14.18 Soiten suoritehinnastoon perustuva sopimuskuntalaskutus 1.1. – 31.12.2020

	ALAVIESKA	EVIJÄRVI	HAAPAJÄRVI	KALAJOKI	KINNULA	NIVALA	PIETARSAARI	SIEVI	YLIVIESKA	Yhteensä
LASKUTETTAVA	383 566,71	180 656,80	452 494,16	6 711 473,54	92 456,10	1 987 484,26	3 381 922,69	1 159 380,77	2 600 067,71	18 007 250,24
Potilaskohtainen kalliin hoidon tasaus (lask. PPSHP)										1 057 747,50
Potilaskohtainen kalliin hoidon hyvitys			-185 301,70	-551 750,99		-78 657,00		-64 800,81	-177 237,00	-1 057 747,50
SUORITEPERUSTEINEN KUNTALASKUTUS YHTEENSÄ	383 566,71	180 656,80	637 795,86	7 263 224,53	92 456,10	2 066 141,26	3 381 922,69	1 224 181,58	2 777 304,71	18 007 250,24
PIIRIN ULKOPUOLELTA OSTETTU ESH YHTEENSÄ		36,10	577,50	53 085,95		8 174,00	14 293,92	14 504,00	18 358,00	109 029,47
Kuntoutuksen ja neurologian osaamisalue				584,00						584,00
V235 Fysiatria ja kroon.kipu				584,00						584,00
Lasten ja nuorten erityispalvelut		8,80	192,00	34 840,00		8 174,00	10 184,00	14 070,00	18 358,00	85 826,80
V431 L ja N somaattiset sairaudet		8,80								8,80
V432 L ja N mielenterveyspalvelut			192,00	34 840,00		8 174,00	10 184,00	14 070,00	18 358,00	85 818,00
Mielenterveys ja päihdepalvelut			385,50							385,50
V462 Aikuispsykiatrian osastohoito			385,50							385,50
Terveyden- ja sairaanhoitopalveluiden yhteiset		27,30		17 661,95			4 109,92	434,00		22 233,17
V611 Terv. ja sair.hoitopalv yht		27,30		17 661,95			4 109,92	434,00		22 233,17
SOITEN OMA PALVELUTUOTANTO YHTEENSÄ	383 566,71	180 620,70	637 218,36	7 210 138,58	92 456,10	2 057 967,26	3 367 628,77	1 209 677,58	2 758 946,71	17 898 220,77
Kuntoutuksen ja neurologian osaamisalue	13 141,00	51 323,80	14 766,10	635 568,47	554,00	68 213,90	257 199,32	64 189,68	56 032,24	1 160 988,51
V231 Neurologia	9 585,00	49 641,80	13 724,10	555 866,84		58 918,90	242 592,32	40 002,10	48 603,60	1 018 934,66
V232 Lasten ja nuorten kuntoutus	900,00	570,00	166,00	22 008,00	500,00	3 596,00	4 683,00	6 544,00	2 584,00	41 551,00
V233 Aikuisten/työik kuntoutus	1 282,00	454,00	876,00	14 940,00	54,00	1 171,00	4 971,00	1 746,00	2 836,00	28 330,00
V234 Ikääntyneiden kuntoutus				536,00			146,00		200,00	882,00
V235 Fysiatria ja kroon.kipu	1 124,00	512,00		23 085,89		2 580,00	4 463,00	5 187,29	998,00	37 950,18
V236 Apuvälinekeskus	250,00	146,00		19 131,74		1 948,00	344,00	10 710,29	810,64	33 340,67
Perhekeskuspalvelut				2 012,00			1 371,00		1 046,00	4 429,00
V240 Psykologipalvelut				2 012,00			1 371,00		1 046,00	4 429,00
Lasten ja nuorten erityispalvelut	126 181,00	31 332,30	231 950,70	972 857,68	12 336,70	442 610,01	501 994,47	323 192,45	601 596,09	3 244 051,40
V431 L ja N somaattiset sairaudet	91 469,00	29 697,30	66 812,70	610 481,68	12 336,70	300 300,01	313 924,47	226 806,45	381 386,09	2 033 214,40
V432 L ja N mielenterveyspalvelut	34 712,00	1 635,00	165 138,00	362 376,00		142 310,00	188 070,00	96 386,00	220 210,00	1 210 837,00
Mielenterveys ja päihdepalvelut	17 706,00	7 614,00	269 295,00	485 429,00	35 738,00	644 691,00	455 483,00	97 429,00	870 152,00	2 883 537,00
V462 Aikuispsykiatrian osastohoito	16 657,00	0,00	259 286,00	460 389,00	33 831,00	626 551,00	429 360,00	90 114,00	843 063,00	2 759 251,00
V463 Aikuispsykiatrian avohoito	1 049,00	7 614,00	10 009,00	25 040,00	1 907,00	18 140,00	26 123,00	7 315,00	27 089,00	124 286,00

14.19 Kuntaraportti

Kuntaraportti Numerus	Kaikki	Halsua	Kannus	Kaustinen	Kokkola	Kruunupyö	Lestijärvi	Perho	Toholampi	Veteli	Reisjärvi
Sosiaali- ja terveystalvet											
Nettokustannukset	-180 942 671,75	-3 430 122,75	-13 763 806,30	-10 190 247,22	-111 173 487,84	-15 743 136,32	-2 399 062,24	-7 590 192,46	-7 101 543,91	-9 358 409,00	-192 663,71
Netto / asukas	-2 425,96	-3 042,30	-2 523,54	-2 394,37	-2 333,56	-2 448,41	-3 334,10	-2 749,55	-2 338,23	-3 000,63	
Aikuispsykososiaaliset talv.											
Nettokustannukset	-12 261 646,52	-95 016,51	-922 760,05	-406 038,18	-9 282 917,21	-358 148,59	-99 541,50	-301 417,97	-302 591,94	-493 214,57	0,00
Netto / asukas	-164,40	-84,63	-169,12	-95,56	-195,17	-55,48	-138,39	-109,74	-99,90	-158,62	
Aikuissosiaalityö											
Nettokustannukset	-3 706 396,29	-34 491,64	-190 665,06	-187 183,74	-2 734 102,88	-149 774,07	-31 081,72	-97 878,88	-147 314,17	-133 904,13	0,00
Netto / asukas	-49,69	-30,60	-34,89	-43,93	-57,34	-23,30	-43,23	-35,48	-48,57	-43,00	
Hoito ja hoivatalvet											
Nettokustannukset	-76 047 861,73	-2 029 378,67	-5 673 628,92	-4 342 230,59	-43 818 034,56	-8 011 447,62	-1 182 152,01	-3 203 780,49	-2 704 886,64	-5 082 322,23	0,00
Netto / asukas	-1 019,60	-1 800,72	-1 036,86	-1 018,88	-918,41	-1 245,77	-1 642,89	-1 161,09	-888,75	-1 624,98	
Lääkinnällinen kuntoutus											
Nettokustannukset	-6 217 978,71	-77 915,34	-661 028,91	-350 755,08	-3 655 100,73	-454 498,32	-59 321,14	-315 910,09	-366 494,95	-276 954,15	0,00
Netto / asukas	-83,37	-69,09	-120,11	-82,06	-76,36	-70,62	-82,23	-114,08	-119,97	-88,72	
Suun terveydenhuolto											
Nettokustannukset	-7 224 121,76	-113 205,26	-704 972,96	-457 588,70	-4 154 569,37	-644 113,43	-77 900,17	-286 277,38	-401 871,52	-383 622,97	0,00
Netto / asukas	-96,86	-100,83	-129,13	-107,84	-88,51	-100,33	-108,29	-104,13	-132,64	-123,51	
Perhepalvelut											
Nettokustannukset	-20 975 567,39	-155 965,46	-1 169 183,62	-1 272 128,77	-15 154 333,06	-1 247 785,96	-410 445,81	-540 809,27	-547 770,60	-477 144,84	0,00
Netto / asukas	-281,23	-137,37	-212,56	-297,77	-317,80	-193,12	-572,59	-193,81	-179,23	-151,90	
Vammaispalvelut											
Nettokustannukset	-30 818 939,37	-599 902,14	-2 804 231,01	-1 733 509,86	-18 365 767,05	-2 398 307,11	-119 650,07	-1 885 311,29	-1 488 930,76	-1 423 330,08	0,00
Netto / asukas	-413,20	-533,02	-521,21	-412,25	-387,46	-376,32	-170,81	-686,01	-493,80	-462,69	
Vastaanottopalvelut											
Nettokustannukset	-18 210 516,09	-244 360,93	-1 250 023,70	-1 138 774,10	-10 628 826,24	-2 023 416,61	-368 004,00	-763 237,19	-926 691,13	-867 182,19	0,00
Netto / asukas	-244,15	-215,14	-228,77	-265,18	-221,61	-312,58	-504,78	-274,34	-304,50	-276,33	
Ensihoito											
Nettokustannukset	-5 479 643,89	-79 886,80	-387 312,07	-302 038,20	-3 379 836,74	-455 644,61	-50 965,82	-195 569,90	-214 992,20	-220 733,84	-192 663,71
Netto / asukas	-73,47	-70,88	-70,88	-70,88	-70,88	-70,88	-70,88	-70,88	-70,88	-70,88	

*osajäsenkunta Reisjärvi ei mukana netto/asukas tunnusluvussa

14.20 Muut eriytetyt laskelmat

Kilpailulain 30 d §:n edellyttämä tuloslaskelma kuntayhtymän taloudellisesta toiminnasta, joka tapahtuu kilpailutilanteessa markkinoilla.

1.1.-31.12.2020

TOIMINTATUOTOT	
Myyntituotot	280 864,85
Maksutuotot	0,00
Tuet ja avustukset	0,00
Muut toimintatuotot	0,00
	280 864,85
TOIMINTAKULUT	
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	142 437,41
Henkilöstösivukulut	
Eläkekulut	20 824,83
Muut henkilöstösivukulut	8 500,93
Palvelujen ostot	67 773,87
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	20 787,18
Avustukset	0,00
Muut toimintakulut	20 540,63
	280 864,85
TOIMINTAKATE	0,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	
Yhteensä	0,00
VUOSIKATE	0,00
POISTOT	0,00
TILIKAUDEN TULOS	0,00
Varausten ja rahastojen muutokset	0,00
TILIKAUDEN ylijäämä/alijäämä	0,00

Sisältää kustannuspaikat:

Ruokahuolto ulosmyynti, Eke-tuote

Kustannuslaskennan periaatteet:

Eke-tuotteen kustannuspaikan painotuotteen hinnassa on huomioitu tilaustuotteen materiaalikustannus, digipainokoneen tulostuskustannus sekä -leasingkustannus (joille on olemassa sopimushinnat) ja tuotteen valmistamiseen käytetty työpanos ja siitä syntyvä kustannus.

Keittiön ulosmyynnin lounaan tuotantohinta on laskettu huomioiden aterian valmistamiseen käytetty henkilöstökustannus, palveluiden ostot, tavaraostot sekä sisäiset kustannukset. Ravintokeskuspalveluiden tuotamista aterioista 50% koostuu lounaista. Näin ollen lounaan tuotantohinta on 50% lasketuista kokonaiskustannuksista.

Alla esimerkkilaskelma lounaan tuotantohinnasta:

Lounaan tuotantohinta:	50% täyd
Henkilöstökulut	1,39
Palvelujen ostot	0,86
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2,45
Sisäiset kulut	1,53
Yht	6,22

14.21 Luettelo kirjanpito kirjoista ja tositteiden lajeista

KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT

Päiväkirja
Pääkirja
Tasekirja

TOSITELAJIT

Nro	Nimi	
TT	Kuvaus	KK
13	Salaiset asiakaslaskut	KI Perinnän suoritukset
49	Erikoissairaanhoidon laskut	KO Viitesuoritukset
50	Ensihoidon laskut	KP Suoritukset
51	Täyskustannuskorvauksen laskut	KR Korkolaskunumero
52	Kruunupyynn laskut	L1 Saapuvien laskujen rekisteröinti
53	Vastaanottojen laskut	L2 Saapuvien laskujen kirjaus
54	Hoitopäivämaksut	LP Laskujen jaksotukset
55	Laitos- ja palveluasumisen laskut	LT Luottotappiot
56	Kotihoidon laskut	OF Myyntitilaus
57	Hammashuollon laskut	P03 Populus Matkalaskut
58	Kehvan laskut	P06 Basware maksuliikenne
59	Kuntalaskut	P07 Basware palvelukassa
930	30 Esh Marela	P08 Opiferus
960	60 Esh Intime yleislaskutus	P10 Abilita sosiaalihuolto
961	61 Jyta Intime yleislaskutus	P13 Prima palkat
962	62 Jyta Effica potilaslaskut	P14 WebMarela
963	63 Esh Effica kehva	P15 ProConsona
964	64 Jyta Effica kuntalaskut	P16 Codea
965	65 Esh Effica potilaslaskut	P17 T-Doc
966	64 Esh Effica kuntalaskut	P18 Sosiaali-effica
968	68 Esh Codea	P19 Effector
969	69 Esh Intime ensihoito kela	P20 Kuntarekry
AT	Käyttöomaisuuden kirjaus	P21 Speys
BI	Sisäänluku esijärjestelmistä	PR Jaksotuksen ohjaus
EK	Täsmäämättömien maksujen korjaus, Myre	RJ Jaksotustapahtumat
HA	Pääkirjatapahtumien rekisteröinti (hyväksyttäväksi)	RV Peruutus / vastakirjaus
HB	Pääkirjatapahtumat (ei työnkulkua)	UO Viitesuoritukset ulosotoista
HD	Hyväksytyjen pääkirjatapahtumien kirjaus	XL Kirjaus Excelistä (ei työnkulkua)
HL	Kassa	YE Alkutase YE
HV	Vähennyskelpoisen osuus	
HX	Kirjaus Excelistä (työnkulku)	
HY	ALV:n siirrot tilille 1812	
IA	Ostolaskun rekisteröinti	
ID	Ostolaskun kirjaus	
IK	Viitesuoritukset perinnästä	
IP	Maksut - konekielinen tiliote	
KA	Luottotappion automaattinen kirjaus	
KB	Muistutusvahvistus	

14.22 Allekirjoitukset

Pvm _____ / _____ 2021

Veikko Laitila, pj_____
Pekka Nurmi, 1. vpj_____
Tomi Kivelä, 2. vpj_____
Mats Brandt_____
Antti Hietaniemi_____
Jaana Kallio_____
Anneli Palosaari_____
Tuija Leivo-Rintakorpi_____
Marjo Salmi_____
Anja Törmä_____
Mauri Lahti

Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Kokkola _____ / _____ 2021 _____
AllekirjoitusBDO Audiator OY, JHTT, tilintarkastusyhteisö
Asko Vanhatupa, JHTT